

minden szö
közönséges
rel, kompakt
relfizetendő

zetésre
vizek, lám-
árlap ingyen.
ly Szegeden.

kipar

bőriaragás.

ANTAL

Árny-utca 2

s iskolaépít-
raktár valódi
carosszékek-
sőbb árban,
ddig.

k átalakítása
eső árakban.
butorok és
ok.

butor

zek; maha-
ákat, ebéd-
ákat, rézbu-
ákat, perzsa
szőnyegeket,
üveg- és
at, petro-
bronzszob-
rágványokat,
stményeket,
endezéseket,
tezéseket.

es Fia

kborendezést
ás!

ss-(Ujvilág-)
bejárt. Az
Telefon
7.

incsen.

26618

IM r.-társ.
atalában:
Rákóczi-
megjelent:

ÍRÁS

GMOND.

arazatos
helyes-
éknak hi-
s szöve-
magában
u. u.

rtékben
fillér. •

vatában,
n hazai
lében. •

EGYETÉRTÉS

Előfizetési árak: Egész évre 28 korona. Félévre 14 korona.
Negyedévre 7 korona. Egy hónapra 3 korona 40 fillér.
Egyes szám helyben és vidéken 10 fillér.

Főszerkesztő
Dr. PAP ZOLTÁN

Szépirogalmi főmunkatárs
EÖTVÖS KÁROLY

Szerkesztőség és kiadóhivatal: VI. Eötvös-utca 32.
TELEFON-SZÁM:
Szerkesztőség 788. Kiadóhivatal 708.

Feszül a hur — pattanásig.

Írta: Balogh Pál.

*A kiegyezési tárgyalások foly-
tatására a magyar miniszterek
szombaton Bécsbe utaznak.*

Kezdünk világ csufja lenni: Magyar-ország is, Ausztria is, ezzel a boldogtalan egyezkedéssel, amiből — úgy látszik — soha nem lesz életképes egyezmény, sem prédikációs halott.

Össze-vissza tizenöt év óta vajudunk vele. Egy kis emberöltő telt el így; akik ősz fejjel kezdték, mind kidültek mellőle, akik fiatalon, beleventültek, Uj nemzedék nőtt fel időközben, új eszmék és aspirációk virágoztak ki velük; a történelem nemcsak saját tengelye körül végezte sajtyszerű körforgását, hanem világ pályáján is nagy utat tett meg: új évszázad szféráiba léptünk át, világese-mények zajlottak le körülöttünk, nagy háborúk földrengései ingatták a hatalmi egyensúlyt, birodalmak rendültek meg, trónok omlottak össze. Csak a magyar-osztrák kiegyezés nem jutott előre egy lépéssnyivel sem.

A jövő idők krónikása számára az alkudozások menete valóságos bohózat-anyag lesz.

Néhai Szápáry Gyula volt a miniszterelnök a múlt század utolsóelőtti lusztumának elején, mikor a Tisza-Taaffe-féle egyezményt Magyarország felmondta s az új tárgyalás előkészítése megindult. Konkrét formát ennek az első Wekerle-kabinet kezdett adni s a valutareformmal az éremegyezményig tető alá is hozta feladatát. De fenakadt csakhamar a vám- és kereskedelmi egyezmény, a fogyasztási adók, az állategészségügy s a bankmonopol kérdéseiben. Windischgrätz herceg, Wekerle akkori partnere, belebukott a preliminárékba, utána kellett a Wekerle-kormányának is buknia anno: Kossuth-femetés és egyházpolitika.

Aztán jött nálunk Bánffy, tul a Lajthán Kielmansegg, Thun, Gautsch és Badeni kormánya. Sorra vették ez osztrák átmeneti kabinetek a kiegyezés összes kérdéseit, megelemeztek, szétszedték, újra összerakták. Végre Bánffy is, Badeni is ráütötték a pecsétet, hogy belebukjanak mindketten.

E közben lejártak a határidők, amikent tul a régi egyezmény jogérvényét veszti s az új kiegyezésnek perfektuálva kellett volna lenni. Következtek tehát a provizóriumok, az átmeneti állapot igazolására kigondolt formulárék, az önálló jogi állapot kétoldalú fikciója s a viszonzossági kikötés. Ezek jegyében fogott hozzá Szell és Körber az egész kiegyezési anyag revíziójához. Megtörtént újból

a szakszerű elemzés, vizsgálat, egyeztetési kísérlet, holt pontok megállapítása és mesterséges áthidalása, szétszedték az anyagot, újra összerakták, le is pecsételték. De ők se boldogulhattak vele: a pecsétek felpattogtak, a kötés szétbomlott felettük. A két kabinet egymásután bukott meg, — csak hogy ezuttal, változatosság kedvéért, Magyarországon kellett felső intencziókból a kormánykrisisnek kezdődnie s csak két évvel utóbb nyeltek el az örvénygyűrűk az osztrák kabinetet is.

Elmult újabb két év: a monarchia mindkét államában sűrűn váltakoztak a kormányok, de a kiegyezés ügyét dülőre juttatni csak nem sikerült nekik. Tisza István meg se nyulhatta a matériát, mely instituta porro tractanda gyanánt még apja idejéből maradt rá. Fejérváry s a drabantok az országgyűlés háta mögött megkötötték a külhatalmakkal való új szerződést s ezzel tíz évre megkötötték alkotmányellenesen az ország szabad kezét kifelé, de Ausztria irányában is lekötötték már nem volt lehetőségük.

Igy került a kiegyezési anyag vissza Wekerléhez, tizenhárom évvel az első Wekerle-kabinet lemondása után, hogy a második Gautsch-miniszterium s a rövidéletű Hohenlohe-kormány romjai fölött Beck Wladimírral finalizálja a másfél évtizedes játszmat. De minden jel arra látszik vallani, hogy remis partie marad az most is.

Pedig ugyancsak nekigyürköztek a felek most egy esztendeje, s azóta csaknem szünet nélkül vivják egymással egymás meggyőzésére pályázó harczaikat. A csatátér paritásosan váltakozik: hol Bécsben, hol Budapesten folyik a mérkőzés. Nagy módszerességgel végzik a dolgot: a kormányelnökök kettős, a szakminiszterek hatos, a szakelőadók vegyes tanácsában. Egyszer az elveken kezdik, hogy a részleteknél végezzék, majd meg a részletek közt keresik az alapot, hogy az elveknél találják meg a tetőt. Tervszerűen látszanak építkezni, hol a fundamentális falak, hol az épületszárnyak körül, — de amit egyik hónapban összeraktak, az a másik hóban beomlik, vagy lebontatik.

Rettenetes az a munka, amit a két állam kormányférfiainak egész hosszú sora erre a minden átoktól megsújtott műre rápocsékolt. Mégse bír elkészülni, ugyszólva ma is ott van, ahol tizenöt év előtt volt. Külön levéltár lesz maholnap építendő a beírt papirkazalok befogadására, melyek a magyar-osztrák kiegyezési anyagot: a javaslatokat, emlékiratokat, jegyzékeket, jegyzőkönyveket tartalmaznak. Mióta a világ áll, s országok egymással érintkeznek, tárgyalnak, egyet-

lenegy kérdésben még sohasem firkáltak és fecsegték össze ennyit, s ily meddön, eredmény nélkül, mint Magyarország és Ausztria ez ugynevezett kiegyezési alkudozása alatt. Napoleon és Bismarck félelmi időn át új alakot tudtak adni Európának, Kolumbusz Amerikát fedezte fel, Luther a reformációt fejezte be, — a magyar-osztrák egyezkedési kísérletek pedig módszeres semmittevessé zsugorodnak össze.

Mindkét állam legjobb politikusait küldi másfél évtized óta a harcvonalba, s ezekről föltehető, hogy legjobb erejükkel, egész tudásukkal, meggyőződésük hevével dolgoztak álláspontjuk igazai mellett, sőt bizonynyal nem hiányzott belőlük a kölcsönös megértésre való törekvés s ama magasabb szempontokig fölemelkedés igyekezete, mely a két állam világhelyzetéből folyó érdekeit az államférfiui szemhatáron feltárja. S mégis hiába minden: a politikusok sorra elkopnak, elvérzenek, kidülnek a reménytelen feladattal való vívódásban.

Szinte tragikomikus látvány ez az idegen világ számára. A külföld másfél évtized óta figyeli a nagy erőfeszítéseket s a semmis eredményeket. Mindenütt érthetetlen, hogy két állam egymáshoz való anyagi létérdekeit rendezni, szabályozni ne legyen képes. A távolabb állók tán mulatnak is ennyi tehetetlenségben, akár az intező körök meddő lelkében, akár egymást paralizáló erőfeszítésében keressék a hibát. A közelebb állók azonban meglepődnek, megdöbbennek a látványtól, mely őket a monarchia belső gyengeségére, nagyhatalmi állásának prekárius, jövődjének problematikus voltára egyenesen ráfigyelmezteti.

Ennek a krízisnek véget kell vetni mielőbb. Ha félnek a döntéstől, annál rosszabb; de a huzás-halogatás, amit tizenöt év óta oly virtuóz módon folytatnak, nem segít a bajokon, sőt idültékké, s tán gyógyithatatlanokká teszik azokat.

E halogató taktika állandósította a bizonytalanságot az egész közéletben. kiszáritotta medrűkben az élet vizeit, pangást idéztek elő ott, hol addig forgalom és anyagcsere volt, tespedést, hol a vállalkozó és teremtő erők működtek. A kiegyezési válság maga után vonta a gazdasági depressziót az egész vonalon.

Bámulni való a népesség egykedvűsége, melylyel mindezt tizenöt éven át végig állta, végig tűrte. De a türelemnek a legnagyobb egykedvűség daczára is vannak határai. A hurok már is tulfeszítvék s közel a pont, hol nyujthatóképességüket elveszítik.

Horvát világ a parlamentben.

Budapest, június 18.

A horvátok még mindig azt mondják, hogy ők nem obstruálnak.

Ellenben egy két szónokot mindennapra állítanak, aki végigbeszéli az ülést. És állítólag leczkét is vesznek az obstrukció tudományából *Hodza* Milántól és *Vlad* Auréltól, akik olyan szivesek voltak és le is fordították nekik a házszabályokat, hogy a kellő paragrafust tudják idézni, ha az elnök közbeszól. Sőt vezért is választottak maguknak *Supiló* személyében, aki mellett mint vitarendező *Pribicevics* szerepel, aki már a horvát tartománygyűlésen is rendezett obstrukciókat. *Pribicevics*et Zágrábról táviratilag hívták fel Budapestre és *Pribicevics* tegnap meg is érkezett s egész délután és féljészaka tanácskozott bajtársaival és a nemzetiségiekkel az obstrukció rendezése felől. *Pribicevics* a legmagyarellenesebb zágrábi, aki lapjában, a *Soborban* állandóan támadja a magyarságot és a magyar parlamentet.

Tehát tagadják a háborút, de ugyanakkor tovább csinálják. Az ülésteremben szakadatlanul hangzik a szláv szó, a folyosó északkeleti szögletében, a leghomályosabb és legbarátságatlanabb zugban, az oszlopok mély árnyába meghúzódva, a magyar parlamenti életből alig ismerős alakok szövik ellentünk a cselt. Lila czingulussal szikár papi alak, hosszú lengő szakállal, torzonborz, szegletes mozgású alakok, akik disznókereskedőknek látszanak, talán disznókereskedők is voltak *Oriovacon* vagy *Banovajarugán* és most ide jöttek, hogy politikát csináljanak s országok sorsát intézzék. Egy darab *Balkán* ez a sötét, homályos folyosó-rész és ez a *Balkán* bennünket készülő bekebelezn.

De most nem az ülésterem és nem is a folyosó érdekes, hanem a miniszterelnöki szoba. Ide esik a helyzet súlypontja, itt dől el, hogy meddig hangzik horvát szó a Házban s meddig látják vendégül azt az urat, aki hosszú szakált hord a lilaszintű czingulushoz és barátjait, a torzonborz disznókereskedőket. Ebben a szobában előbb *Batthyány* Tivadár gróf és *Holló* Lajos keresték föl *Wekerle* Sándor miniszterelnököt, akivel majdnem egy óra hosszat tárgyaltak. Ezután *Medakovic*s Bogdán, a horvát országgyűlés elnöke és *Drohobeczky* Gyula kőrösi püspök jöttek, akiket szintén belevontak a tanácskozásba, azután *Kossuth* Ferencz, gróf

Apponyi Albert kultuszminiszter s későbbben *Szterényi* József államtitkár. Az így felszaporodott előkelő társaság mintegy másfél óráig tárgyalt, de megállapodásra nem tudott jutni, azok, akik reménykednek a jövőben, azt mondják, hogy a békés megoldás ugyan még mindig kétes, de azért a jó szándék minden irányban meg van s holnap-holnapután várható ez ügyben végleges elhatározás.

Azok azonban, akik ezért a jó célért fáradoznak, csodálatosan ragaszkodnak a külső formáságokhoz. Napokig csak titkon jöttek össze, mint filosban a szerelmesek és most is tagadják, hogy „békétárgyalások” folynak, mert ezideig csak „megbeszélések” voltak.

Hogy e „megbeszélések” minő eredményt ígérnek, arra vonatkozólag *Medakovic*s Bogdán ilyen kijelentést tett:

— Tulajdonképpen nem békétárgyalás volt ez, Kerestük az eszközöket és a formákat, amelyek mellett a konfliktust el lehetne simítani. Egy dolog bizonyos, hogy ugyanis mind a két félnek engednie kell. Mi óhajtjuk a békét, de a dolog nagyon elmérgesedett. Viszont elismerjük, hogy a magyar kormány a legnagyobb előzékenységgel van irántunk, de a mi helyzetünk lefelé igen súlyos, mert éppen nyelvkérdésről van szó, amit nem mi vetettünk föl. Mi kerülni akartuk a konfliktust, s a vasuti törvényjavaslatok benyújtása előtt el is lehetett volna kerülni. Alkalmasint folytatása lesz a tárgyalásnak holnap, mert ma előbb képviselőtársaimmal kell megvitatom a dolgot. Lesz-e béke, vagy sem, ma még nem tudom.

Egy horvát ügyekben járatos informátorunk ma a következőkben karakterizálta előttünk a helyzetet:

— A horvátok maguk is érzik ennek az obstrukciónak a tarthatatlanságát, szívesen is szabadulnának már ebből a kellemetlen helyzetből, de a viszonyok kénszerítése sakkban tartja őket. Alulról szorítják őket. *Starcevic*sék féktelen izgatást visznek végbe odalenn és az egész vonalon tullicizálják a rezoluzionistákat, akik számára a felelőtlen ígéretésnek boldog korszaka lejárt, mert mint kormányzó pártnak, számolniuk kell azzal is, hogy mennyi az az ígért, amit be is válthatnak. A rezoluzionisták a nép körében így napról-napra jobban elvesztik a talajt, a közigazgatás, hivatalos ranglétra még a régi nemzeti párt kezében van, úgy, hogy attól kell félniök, hogy egyszerre csak ég és föld között a levegőben lógva maradnak. A horvát-

toknak azért létérdekük, hogy olyan eredményt menjenek innen haza, amelyik alkalmas arra, hogy a népet megnyugtassa.

A jövő kilátásait horvát részről a következőképen adják elő:

A horvát konfliktus kiegyenlítésének ügye a mai napon tartott tanácskozások daczára sem jutott kedvezőbb fordulathoz. — Kétségtelen ugyanis, hogy mindkét részről megvan a hajlandóság, hogy a mindinkább kiélesedett viszály becsülettel megoldassék, az elvi ellentétek azonban ma még oly jelentékenyek, hogy még sok fáradságos munkába fog kerülni, hogy a békés megegyezés egyáltalában sikerüljön. — A tárgyalások, bár ma a miniszterek jelenlétében, sőt azok részvételével folytak, még mindig csak magánbeszélések keretében mozognak és nem kötelező jellegűek. Magyar részről hir szerint oly pontot ajánlottak beillesztésre, mely kimondaná, hogy a vasuti szolgálati pragmatikának intézkedései az 1868:30. t.-cz. hatályát nem érinti, míg a horvátok ezzel szemben azt követelik, hogy a horvátországi vasutakon a közönséggel való érintkezésre vonatkozó szakasz egészen kihagyassék, ellenben mondassék ki, hogy a bel-földi alkalmazottakra és a nyelvre nézve az 1868:30. t.-cz. intézkedései mérvadóak.

A horvát képviselők közt csak nagyon kis számmal vannak azok, kik a kompromisszum létrejöttében biznak. Legtöbbjük azt hajtogatja, hogy a törvény világosan rendelkezik, ők tehát nem engedhetnek. Nagyjában véve azonban a horvátok is szeretnék, ha békés uton sikerülne a megoldás. Holnap folytatják a tanácskozásokat, a vitában pedig *Potocsnnyák*, *Vinkovic*s és *Hlovics* fognak felszólalni.

A horvát-szerb koalíció ma este 6 órakor tartotta meg értekezletét, melyen *Medakovic*s Bogdán elnök és *Drohobeczky* püspök számoltak be a miniszterelnöki szobában tartott tanácskozások lefolyásáról. Hosszabb eszmecsere után megbízták a nevezetteket, hogy a tanácskozásokat folytassák. Az értekezletről a következő hivatalos kommunikét adták ki:

Mint hogy a mindkét részhez tartozó képviselők közt folytatott magánbeszélések közben megnyilvánult azon óhajítás, hogy a konfliktusból oly megoldás találtassék, mely mindkét oldalról a nemzeti becsületet nem érinti, e kérdés a klub ülésében is szőnyegre került, mely alkalommal itt is kifejezésre jutott azon kívánság, hogy békés megoldás létesíttessék.

Drohobeczky püspök az értekezlet után

A csodatevő rózsabokor.

Írta: Zsoldos László.

(Ülőnyomás ill.)

Amikor *Zsuzsika*, a szép *Zsuzsanna* leánya megszületett, bekopogtatott a fiatal anyához *Márta*, a vén javasasszony.

— Akarja-e, nemzetes asszony, hogy mindig egészséges és boldog legyen a kicsike?

Zsuzsanna rajongva pillantott a csecsemőre:

— Az én kis mindenem? Az én pötyöm? Hát, ha a magam boldogsága lenne az ára, nem akarnám?!

A javasasszony a szemét forgatta:

— Kisebb ára van annak, nemzetes asszonykám, de nagyobb értéke.

Aztán, miközben görcsös kezével titokzatos hókus-pókusz rajzolt a levegőbe, így fűzte tovább a beszédet:

— Ültess el, lelkem nemzetes asszony, a virágos kerted közepébe rózsabokrot, amelyiken az év minden havában nyíljék rózsák. Nyáron a virágos kertben, télvíz idején melegházban. A bokorról minden nap kora reggel, azon harmatosan, szakíts le egy szál rózsát és vonj vele keresztet a magzatod homlokán. És mindaddig, amíg ezt megteszed, a kisasszonyka boldog lesz és egészséges.

A vén csont most egy szempillantásra elhallgatott, majd suttogó hangon folytatta:

— De jól vigyázz, hogy soha napkölte után azon a bokron ne legyen tövis! Mert, amelyik napon csak egyetlen egy tövis marad rajta, a csodatevő bokor elszárad, a te szerelmes magzatod élete fölött pedig kártyavárként omlik össze az egész varázslat

Zsuzsanna megfogadta a javasasszony tanácsát, s másnapról fogva már ott díszlett virágos kertjének kellős közepén a csodatevő rózsabokor. Nyaratszaka szabad ég alatt, télen melegházban. A bokron folyvást nyíltak a rózsák, tövis azonban sohasem látszott rajta. Mert a szép nemzetes asszony mindennap hajnalhasadéskor leosont a kertbe, s tulajdon rózsás ujjával csipdeste le féltő aggodalommal a szuró tövist a harmatos rózsabokorról. Aztán, amikor már egészen megüszte az ág-bogakat, akkor leszakított róluk egy szál rózsát a legszebbet, s mire *Zsuzsika* fölébredt, örömtől repeső szívvel vitte föl neki, az oszlopos, fehér udvarházba, keresztet vonva a virággal a gyermek fürtös homlokán:

— Hogy sludtál, édes aranyom?

Rózsás ujját nem egyszer megmardosta a tövis, ura, a kártyás földesur akárhányszor kicsufolta a babonáságáért, de *Zsuzsika* minden reggel végigcsókolta az édes anyja kezét és ez a csók mindenért kárpótolta a nemzetes asszonyt. S a csodatevő rózsán sohasem volt tövis, és egy szál belőle minden reggel megérintette a kislány homlokát.

Nem is történt a gyermeknek semmi baja, vagy betegsége egészen tizenhárom esztendőskoráig. Ekkor azonban a javasasszony egy fekete pillangó miatt összeveszett a rózsabokorral s másnap, amikor *Zsuzsanna* napkeltekor lesietett a kertbe, hogy leszedje szárairól a tövist, rémülten látta, hogy a haragos bokron egyetlen-egy szál rózsák sincsen. Természetesen, rögtön az jutott az eszébe, hogy jaj, nincs-e valami baja a kis leányának és ijedten futott vissza a fehér udvarházba, egyenest a gyermek ágyához. Csakugyan, *Zsuzsika* már forró láz-

ban pihegett a patyolat vánkoston és félrebeszélte; valami fekete lepkeéről, aki meg akarja ölni. Így issza meg a levét a szegény anya, ha összevész egymással a javasasszony és a rózsabokor.

Tüstént orvosért szalajtottak. Ám a jó, öreg doktor megvizsgálván a beteget, csak a fejét csóválta.

— Különös egy betegség ez, nemzetes uraimék. Kevés ehez az orvosi tudomány.

A földesur, akit a lányka sorsa szintén kétségbeejtett, keserűen jegyezte meg:

— Ez a doktor legalább őszinte volt. Beismerte, hogy nem tud semmit.

Zsuzsanna nem szölt egy szót sem, hanem úgy, ahogy volt, fűdetlen fölvel, sietett a javasasszonyhoz.

— *Márta* — kiáltott rá görcsös zokogással — mentsd meg a gyermekemet!

A csuf banya sunyin vigyorgott:

— Jöjj, gyönyörűségem, iziben egészséges lesz a magzatod, akár a makk, csak egy kis teát főzz neki odahaza...

És, miközben gonosz kárörömmel pislogott (mert tudta, hogy a csodatevő rózsabokor a kis *Zsuzsika*nak akarta megszerezni a fekete pillangót), sipogva egészítette ki a mondatot:

— ... A számartövis virágjából. Szép rózsaszintű teát. De a számartövis a tulajdon kacsóddal kell ám letépni és megtisztítani minden tövisétől, mert máskülönben nem ér semmit! A tűzbe pedig, amelyen főzni fogod a teát, bele kell dobnod egy arasznyi zöld kigyót, amelyiket magadnak kell fognod az erdőn, és a kebledbe rejtve kell elevenen hazahoznod. Megértted, nemzetes asszony?

Az anya szótlánul intett, hogy megértette.

felkereste *Holló* Lajos képviselőt, ki nagy igyekezettel fáradozik a siker érdekében.

Nemzetiségek és szocialisták.

A legutóbbi napokban ismételt volt szó arról, hogy a szociáldemokrata párt a nemzetiségekkel szövetkezve, együttes politikai akcióra készül. *Vlád Aurél* képviselő erre vonatkozólag a következőleg nyilatkozott:

— A szövetségről, mint befejezett dologról, abszolút nem lehet szó, épp oly kevéssé felelnek meg a valóságnak a szövetség előzményeire vonatkozólag közölt adatok is. A nemzetiségi párt az általános választói jog megvalósítására irányuló akciójára azonban a reform minden őszinte hívének támogatását és közreműködését készséggel fogja igénybe venni. A kormány halogató politikája az általános választói jog minden őszinte hívét egy táborba fogja sorakoztatni, hogy e kormánytígeretnek becsületos beváltására szorítsa.

Minden czáfolat daczára azonban konkrét értesülésünk van arról, hogy a nemzetiségek és szocialisták szövetkezése annyira előrehaladt, hogy az *befejezett ténynek tekinthető*, aminek bizonyossága az is, hogy *e hónap 23-án a nemzetiségek és szocialisták közös népgyűlést tartanak Budapesten.*

Románia őszretér.

Tudvalevő, hogy a bukaresti diákság egy, a magyar nemzetet szemenszedett gaz módon gyalázó proklamációban a múlt vasárnapra *Vajda Sándor* ügyében tiltakozó meetinget hívott össze, de ezt a meetinget elhalasztották.

A bukaresti diákegyesület most manifesztumban okolja meg a magyarelles meeting elmaradását. A manifesztum a többi között azt mondja, hogy a *Vajda-ügy* most újabb stádiumba lépett, amennyiben a magyar képviselőház reparálni készül a sérelmet. Ilyen körülmények között a kérdés végleges megoldásáig bizonyos tartózkodás ajánlatos, miért is az egyesület a meeting megtartását elhalasztotta.

Ugy látszik, valaki még is akadt, aki megmagyarázta a bukaresti diákoknak, hogy mit várhat tőlük az elemi nemzetközi illedelem.

Budapest, június 18.

A képviselőház holnap, szerdán délelőtt 10 órakor ülést tart, amelyen folytatják a vasutásjavaslatok tárgyalását. Az ülés végén *Vlád Aurél* interpellációt fog intézni a kereskedelmi miniszterhez a postások szervezkedésének beültása miatt. *Skicsák* Ferencz képviselő ugyan-

Délre már vigan szotyogott a számartövis-teának a vize a tűzön, amelyben ott fektűt szénné égve az arasznyi zöld kígyó. Szerencsére, nem vipera volt, s a marása ennek folytán nem lett halálos. De a nemzetes asszony hó-keble meg finom kacsója így is csupa sebtől vézett. Vézett, de azért a seb nem fájt neki, mert *Zsuzsika* valóban meggyógyult.

A kártyás földesur, amikor estére hazajött a kaszinóból, megdöbbenve nézett a kigyómarta, tövisszurkálta asszonyra:

— Na, *Zsuzsanna*, kalapot emelek előtled: te igazi hős vagy...

... Egy hét mulva pedig, mivel időközben épp színésztrupp érkezett a szomszédos városba, este, előadás után, a vendégfogadó éttermében ugyanily értelemben nyilatkozott a felesége önfeláldozásáról, a társulat sárgakontyu primadonnája előtt, miközben bizalmasan czirogatta meg a művésznő művésziileg finomított kezét.

— Milyen szép, fehér kacsója van magának, *Zelma*.

S nyomban hozzágondolta, hogy:

— Nem olyan forradásos, mint *Zsuzsanna*nak.

Amely gondolat következtében csak másnap délután vetődött haza a műpártoló vascsoráról.

Zsuzsika most már egészséges volt. A rózsabokor azonban, amely a fekete pillangó miatt összeveszett a javasasszonnyal, még mindig nem virágzott s ezért az anya újabb veszedelemtől tartott. Nem is alaptalanul. A nemzetes asszony lánya egyre rosszkedvűbb, egyre kedveszegettebb, mondhatnám: szomorubb lett.

Zsuzsanna észrevette ezt a fokozódó ked-

csak holnap terjeszti elő legutóbb bejelentett interpellációját az árva- és líptómegeyi községek autonómiájának megsértése tárgyában.

A képviselőház bizottságaiból. A képviselőház zárszámadást vizsgáló bizottsága folyó hó 20-án, délután 5 órakor a képviselőház II. számú bizottsági termében ülést tart. Napirenden az 1904. évi összjelentés van. Ugyancsak 20-án tartja ülését a II. bíráló-bizottság és pedig délelőtt 11 órakor *Ivánka Milán* képviselő megbízó-levele ellen beadott panasz tárgyában. A mentelmi bizottság június hó 19-ére hirdetett ülését délután 5 órakor tartja meg és azon tárgyalás alá veszi a mentelmi jog felfüggesztése iránt a képviselőházhoz időközben érkezett megkereséseket.

A közgazdasági bizottságnak június 20-án, délután 5 órára kitűzött ülése közbejött akadály miatt június 25-én, délután fél 5 órakor lesz.

Zichy Aladár szabadsága. Gróf *Zichy Aladár*, a király személye melletti miniszter, aki ma Bécsből elutazott, ma kezdi meg szabadságát.

A függetlenségi párt értekezlete. Az országos függetlenségi és negyvennyolcas párt csütörtök délutánra hirdetett értekezletét nem hat órakor, hanem öt órakor tartja meg. A tanácskozást *Kossuth* Ferencz kereskedelmi miniszter vezeti. A napirend szerint mindenekelőtt az ismeretes indítványok dolgán tanácskoznak. A függetlenségi párt kivándorlási bizottsága, amely péntekre volt összehívva, ülését elhalasztotta és azt csak a jövő hét valamelyik napján fogja megtartani.

A képviselőház összeférhetlenségi állandó bizottsága ma délután 5 órakor *Gál Sándor* elnöklésével ülést tartott, amelyen *Ertl János* képviselő ellen beadott összeférhetlenségi bejelentést tárgyalta. Előadó *Hellebronth Géza* volt. Az összeférhetlenségi bejelentést *Hoffmann Ármin* szatócs tette *Ertl János* ellen, az állítja, hogy a hódási kendergyár, melynek *Ertl* alelnöke, állami támogatásban részesül s így nevezett képviselőre beállott az összeférhetlenség. A bizottság meghallgatta *Ertl Jánost* és az ügyet ítélethozatal végett átteszi az összeférhetlenségi juryhez.

Bizottsági ülés a főrendiházban. A főrendiház egyesült pénzügyi, valamint közgazdasági és közlekedésügyi bizottsága június hó 19-én, szerdán délelőtt 10 órakor tartja meg a pénzügyi bizottság termében június 20-ára hirdetett ülését, melynek napirendje: a gazdasági munkaházak építésének állami támogatásáról és a török bevételi értékvámok felemeléséhez való hozzájárulásáról szóló törvényjavaslatok tárgyalása.

vetlenséget és aggodalmas pillantással fürkészte a serdülő hajadon arcát:

— Mi bánt, *Zsuzsika*? Mi bajod, édes kis *Zsuzsikám*?

A leány hosszú időn át kitérőleg felelt. Végre egyszer mégis csak megvallotta, mi nyomja a szívét. Odafurta a fejét a nemzetes asszony gömbölyded vállára és így zokogott.

— Mama, én olyan csuf leány vagyok!

Az anya meghökkenett:

— Bolondot beszélsz *Zsuzsika*! Ki mondta neked, hogy csuf vagy?

Zsuzsika már tizenhat esztendő volt ekkor, ránézett a nemzetes asszony:

— A tükör mondta, hogy csuf vagyok, édesmama.

A következő pillanatban esőrpöplve hullottak széjjel a tükör üvegdarabjai. *Zsuzsanna* vágott bele az öklével, újra össze-vissza vágdosva velük a kezét:

— *Zsuzsika*, a tükör hazudott.

A szélezott tükörlapon ebben a pillanatban megjelent a javasasszony vigyorgó arca. S rikácsolva kiáltotta:

— Csuf vagy, *Zsuzsika* kisasszony, csuf vagy!

Ezzel az utálatos banya eltűnt, mintha ott sem lett volna. *Zsuzsanna* pedig a két keze közé fogta leányának a könnyes arcát és mélyen, aminő mélységre csak az anyai szív képes, belenezett a szemébe.

És, habár *Zsuzsika* akkor még csakugyan csuf volt, mert apjára hasonlított, a nemzetes asszony addig nézte gyönyörűtasan a maga ragyogó szemével, amíg a leány egyszerre csak, váratlanul, szépülni kezdett. Szeme az anya szemétől ragyogóvá lett, ajka az anya piros ajkának csókjától pirossá, mint az eper; arca az anya czirogató, bársony kezétől finomná.

A szerb kereskedelmi szerződés. Bécsből jelentik a Magyar Távirati Irodának: A külügyminisztériumban az osztrák-magyar vám- és kereskedelmi konferencia ma *Mihajlovics* osztályfőnök elnöklésével ülést tartott, amelyen a jövő hét folyamán a Szerbiával kötendő kereskedelmi szerződés ügyében induló tárgyalásokat készítették elő.

A katonai nyugdíjak rendezése. A hadügyminisztérium a két honvédelmi minisztérium segítségével befejezte a katonatiszti nyugdíjak rendezéséről szóló törvényjavaslatot, melyet a napokban küld meg a két ország kormányának. A törvénytervezet legfontosabb része az, mely a teljes nyugdíjhoz szükséges szolgálati időt az eddigi 40 évvel szemben 35 évben állapítja meg s a rokkantság esetében való ellátást nem 10, hanem már a szolgálatban eltöltött 5 év után kötelelességévé teszi a kincstárnak. Ujítás az is, hogy a jelenleg 600 koronás nyugdíjminimumot, az invalidusok nyugdíját, valamint a sebesültek pótlékát fel akarják emelni s az 1900. óta nyugdíjazottak nyugdíját az új nyugdíjalappal egyenlő fokra hozni. Emelni akarja a törvénytervezet az invalidus legénység zsoldját, mely jelenleg 72 korona s az indokolás szerint éppen nem áll arányban azzal a kötelezettséggel, melyet a munkaképtelenné lett evénnel szemben a kincstárnak vállalniok kell.

Koalíziós pártvacsora. A koalíziós pártok rendezeti pártvacsorájukat holnap, szerdán este tartják meg a Royal-szálló nyári éttermében.

Beszámoló. *Hoffman Ottó*, a tabi kerület orsz. képviselője, f. hó 16. és 17-én járta be kerületét és *Tabon* meg *Karádon* beszámoló beszédet mondott. Beszédében foglalkozott az önálló vámtérület és az önálló jegybank szükségessével. Mindkét község nagy lelkesedéssel bizalmat szavazott képviselőjének.

A gornyeszei mandátum. *Désy Zoltán* államtitkár, akit a gornyeszei kerületben képviselőnek választottak, ma megjelent a képviselőházban. Ugy tudjuk, hogy *Désy* megtartja a mandátumot, de csak végleges igazolása után mond le az államtitkári állásról.

Tisza István megyei szereplése. Nagyváradon *Bedthy László* elnöklésével a megyei hatvanhetes párt értekezletet tartott, amelyen jelen volt gróf *Tisza István* is. A holnapi megyegyűlés napirendjét tárgyalta. Elhatározták, hogy a kormányt üdvözlő távirat felett napirendre térnek. Vita esetére gróf *Tisza Istvánt* bizták meg a felszólalással. *Telegdi József* a közgyűlésen indítványt nyújt be, hogy az ipari szeszkontingens megváltása érdekében feliratot intézzenek.

mint a bársony, és dereka a sok-sok forró anyai öleléstől karcsuvá, akár a pálma. A nemzetes asszony csuf kis *Zsuzsikája*, ime, néhány percz leforgása alatt szép lett, akárcsak *Zsuzsanna* volt. Feje, haja, arca, szeme, ajka, válla, termete, hajlása, mindez szinte áttapadt rá az anyjától, aki a maga ihletett szeretetében valósággal átlehelte rá a tulajdon szépségét; míg ő maga, mintha megcsipte volna a dér, váratlanul és hirtelen elfonnyadt. Megsoványodott, hiszen szép idomait a leányának adta; megránczosodott, hiszen sima bőre most a leánya testén feszült; szeme beesett, hiszen régi ragyogása most a leánya selymes pillái alól tűndöklött elő. Megöregedett, megcsufult: csak az anyai szeretet varázsolta széppé.

A kártyás földesur, látván a feleségén ezt a szembetűnő változást, küldöttséget vezetett — még pedig sikerrel — az illetékes tényezők elé, hogy a szomszédos városnak állandó szintársulata legyen. És attól fogva minden primadonnának és kardalosnőnek, akivel csak együtt pezsgőzött, regéket mesélt az ő önfeláldozó *Zsuzsájáról*, akinék — ugymond — igazán sajnálja, hogy nem lehet a gyermeke, mert a férjének lenni bizony már megunta.

Zsuzsikát, viruló hajadonná változván, feleségül vette egy budapesti gazdag ur, s a kedves leány ettől fogva pontosan minden három hónapban írt egy levelet az anyjának; körülbelül ilyent:

— Remélem, mama, jól érzed magad? Mi sokat szórakozunk, tegnap bálban voltunk, ma színházba megyek, holnapután a Rivierára utazunk.

Ez volt minden. Azaz, hogy mégsem. Két esztendő mulva egy szép napon csak betoppant a fehér udvarházba *Zsuzsika*, kárján egyeszen-vézna kis gvermekével.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— A képviselőház ülése. —

Budapest, június 18.

A horvátok. Ez volt a címe a képviselőház mai pendumának is. Bevezetését Ugron Gábor mondta el. Tegnap, ugyanis, Cerovac István horvát képviselő tenger cizitátumot olvasott föl és ezek az idézetek nem úgy szerepelnek a naplóban, mintha beszédképen mondták volna el őket. Az elnök megígérte, hogy gondosan megvizsgálja a dolgot: nem-e maradtak el idézetek. Ebben az ígértben mindenki megnyugodott és Lukinics Ödön belefogott ugyanolyan horvát beszédbe, mint a milyent Cerovac István tegnap fölolvastott és elmondott. Beszélte mindenféléről és olyan közjogi tételeket állított föl, hogy az embernek égnék meredt tőle a hajszála. Az elnök néhány ilyen szándékos botlására figyelmeztette is. Valószínűleg volna, hogy Lukinics Ödön vélekedését megingatták azonban ezek a figyelmeztetések. Lorkovics Iván alkalmasint ugyanazt mondta el, amit Lukinics, vagy amit a tegnapi horvát szónokok — mert a beszédébe közbeszurt elnöki megjegyzések igen hasonlítottak azokhoz az észrevételekhez, melyeket tegnap hallottunk. Sőt Lorkovics tovább is ment egy lépéssel. Azt mondta, hogy Magyarország és Horvátország között ugyanolyan a kapcsolat, mint amilyen Ausztria és Magyarország között. Az elnök igen erélyesen jelezte, hogy Horvátország Magyarország fenhatósága alatt áll, de Magyarország felett senki sincsen. Lorkovics ezt nem hitte el, hogyis hinné el, mikor a magyar miniszterek alkudoznak a horvát képviselőkkel és valósággal könyörögnek nekik, hogy engedjenek. Ami nem volt igaz a hatvanhetes kormányok alatt, igazgá vált a nemzeti kormány alatt. Lukinics és Lorkovics — ez a két horvát név töltötte ki ma a magyar képviselőházat; magyarnak nem jutott szó.

Részletes tudósításunk ez:

— Mama, a szegény baby vérszegény és az orvosok friss falusi levegőt javasolnak neki. Mi nem cipelhetjük magunkkal a Svájcba, hát elhoztam ide tehozzád. Te már engem is oly szépen meggyógyítottál, szegény babyt is bizonyosan meg fogod gyógyítani.

Szól és harmadnap visszautazott, magára hagyván „baby“-t Zsuzsanna nagyszónynyal. Mert a korai öregség már ezt a címet szerezte meg a nagymamának.

A szegény kis baba valóban igen beteg volt. Nemcsak vérszegénység volt a baja, mint édes mamája mondta, hanem — ahogyan azt a nagyszónyó éles szeme tüstént észrevette — az anyai szív hiánya sorvasztotta. A nagymama ezen a bajon is segített. Megkérdezte a javasasszonyt, aki akkorra már olyan vén lett, akár Mathuzsálem és a javasasszony azt felelte, hogy a kis gyermeket csak úgy lehet megmenteni a haláltól, ha a nagyszónyó lép be a sirba helyette.

— Nos, — szólt mosolyogva Zsuzsanna nagyszónyó — ha csak ez kell . . .

Mire Zsuzsika hazaérkezett a Svájcából és kiutazott gyermekéért a faluba, nagy meglepetés várt rá. A gyermek piros volt, mint a rózsza, a nagymama pedig fehér, mint a patyolat. Csupán a csipke volt körülötte ezüstös, meg a koporsó fekete. A jó nagymama engedelmessékedett a javasasszonynak: belépett a megnyitott sirba.

Odalent pedig, az udvarház világos kertjének kellős közepén ezen a napon újra kivirágzott a rég kiszáradt csodatevő rózsabokor. Kivirágzott a megboldogult nagyszónyó felmagasztalására s a hálátlan gyermeki szív és elfajult modern anyaság megszégyenítésére.

A képviselőház ülése.

— Kezdődött d. e. tíz órakor. —

Elnök: Návay Lajos, később Rakovszky István.
Jegyzők: Ráth Endre és Raisz Aladár.
Az elnök: Az ülést megnyitja.

A kimaradt idézetek.

Ugron Gábor: A jegyzőkönyv hitelesítése előtt kénytelen egy körülményre kiterjeszkedni. Cerovac horvát képviselő tegnap, mint társai is bizonyítják, terjedelmes részeket olvasott fel a horvát szövegű javaslatokból. A naplóban azonban csak Cerovac beszéde van benn, a felolvasásból pedig egy szó sem. Pedig a naplóban annak kell benne lennie, ami a Házban történt. Ezen napló úgy tünteti fel a dolgot, mintha igazságtalanul vonták volna meg a szót Cerovactól. Kéri az elnököt, hogy a naplót megvizsgálta s arról tegyen jelentést a Háznak.

Az elnök: Az idézetek többé-kevésbé benfoglaltatnak a naplóban, bár nincs benne a felolvasás szövege, de jelezve van, hogy mit olvas. A naplót meg fogja vizsgálni s ha hiányzik valami a naplóból, jelentést tesz a Háznak.

Ugron Gábor: Megnyugszik az elnök ígéréteiben. A jegyzőkönyvet ezek után hitelesítik.

Több elnöki előterjesztés után a Ház harmadszori olvasásban változatlanul elfogadja a török kiviteli értékvmok felemeléséhez való hozzájárulásról szóló törvényjavaslatot.

Következett a vasutas javaslatok általános tárgyalásának folytatása.

A magyar állameszme tagadója.

Lukinics Ödön (horvátul): A törvényjavaslat sérelmei abban állanak, hogy az egységes állam szempontjából indulva alkották meg e törvényjavaslatot. Polemizál ezen felfogás ellen. Horvátország már akkor is állam volt, amikor a magyarok még nem voltak e hazában. Cizitálja a kiegyezési törvényt és bizonyítani igyekszik abból a horvát államiséget. A kiegyezési törvényekben nyoma sincs az állami egységnek, a magyar állami egység csak a Drávaig terjed. A törvény azt mondja, hogy a horvátok politikai nemzet, van országgyűlésük, törvényhozásuk, Magyarország irányában képviselők van, királyuk van, tehát bírnak mindama kellekkel, amelyekkel egy különálló államnak bírnia kell.

Az elnök: A t. képviselő ur azt mondta, hogy az eskü szövege azért sérelmes Horvátországra, mert az eskü szó szerint a magyar szent korona országaira értendő. Bátorodom figyelmeztetni a képviselő urat, (Halljuk! Halljuk!) hogy Magyarország és társországa a szent korona egységét képezik, (Igaz! Ugy van! Elénk helyeslés) és alkotmányuk egy és ugyanaz.

Szent István birodalma egységének kétségbevonása ellenkezik alkotmányos alaptörvényeinkkel, azért figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ilyen fejtegetéseket ne méltóztassék folytatni, mert különben kénytelen leszek a házszabályok szerint eljárni. (Elénk helyeslés.)

Lukinics Ödön tovább is közjogi fejtegetésekkel foglalkozik.

Az elnök: (Csengét.) Ismételtlen figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ilyen közjogi fejtegetésekbe itt nem szabad bocsátkozni, téves tanokat nem szabad hangoztatni, mert a magyar állampolgárság egy és ugyanaz. (Igaz! Ugy van!) Az állampolgárság az 1879. L. törvényen alapszik, amelyet ő felsége a magyar király szentesített, s amely egynek mond minden állampolgárt, akár drávántúli, akár dráváninnen. (Igaz! Ugy van!)

Ezért másodszer figyelmeztetem a képviselő urat, hogy ilyen közjogi fejtegetésektől tartózkodjék, mert különben elnöki jogom szerint fogok eljárni. (Helyeslés.)

Molnár Jenő: Most a vasutasokról van szó! (Igaz! Ugy van!)

Lukinics Ödön: Áttérve a törvényjavaslat egyes szakaszaira, sérelmesnek tekintii azon rendelkezést, hogy minden alkalmazottnak magyarul kell tudnia, ezzel lehetetlenné teszik a horvátoknak a vasuti szolgálatot. Polemizál azon felfogás ellen, hogy a vasutak az állam magánvállalata volna. De ha ez is volna, a vasutak tekintetében a magyarok és horvátok akkor társaknak tekinthetők, az üzlettársaknak pedig egyenlő jogaik vannak. (Elénk helyeslés.) Polemizál azon felfogás ellen, hogy a horvát nyelv az üzembem nagy zavarokat okozna. Épp ellenkezőleg áll a dolog, az üzembem rendes lebonyolítását Horvátországban épp a magyar nyelv akadályozza. (Elénk helyeslés a horvátoknál.) A horvát nyelv szláv nyelv, amelyet százmillió ember ért. (Taps és viharos helyeslés a horvátok részéről.) A horvát képviselők a horvát nyelv jogát nem a horvát közvélemény nyomása folytán védik itt a Házban, mint azt sokan gondolják, hanem azért, mivel egy meglévő jogot semmi esetre sem adhatnak föl. A magyar közvélemény most a horvátok követeléseit ellen van, de ha közvélemény teljesen

tisztában lesz a horvátok álláspontja felől, bizonyára helyeselni is fogja azt, mivel a közvélemény sohasem téved. (Taps és helyeslés a horvátok részéről.)

Tizenkét órakor szünetet kér.

Az elnök az ülést öt perczre felfüggeszti.

Szünet után

Az elnök az ülést megnyitja s jelenti, hogy Molnár Jenő, a közlekedésügyi bizottság előadója, akar jelentést tenni. Kéri erre a Ház engedélyét.

A Ház az engedélyt megadja.

Molnár Jenő előadó betérjeszti a közlekedésügyi és pénzügyi bizottság jelentését több helyi érdekű vasutáról szóló törvényjavaslat tárgyában. Kéri a jelentés kinyomatását, szétosztását és napirendre tűzését.

A Ház így határoz.

Lukinics Ödön: Folytatja beszédét.

A közvéleményt tehát felvilágosítani kell. A törvényeket pártatlanul kell kezelni és alkalmazni. Áttérve a javaslatok bírálatára, kifogásolja, hogy azok az alsóbbrendű alkalmazottakra nagy terhet és kötelezettségeket rónak. Az alkalmazottak feljebbvalóik önkényének vannak kiszolgálva. Ez pedig Horvátországban ugyan veszedelmes, e tekintetben Khuen alatt bő tapasztalatokat szereztek a horvátok.

A horvát „korona.“

Lorkovics Iván (horvátul): Az államvasutak szervezetéből és igazgatási módjából iparkodik bizonyítani, hogy a vasut nem magánvállalat. Az a vállalat, amely mindenben az országgyűléstől függ, amely egy méter sínpart se helyezhet le az országgyűlés tudta nélkül, nem lehet magánvállalat. (Elénk helyeslés a horvátok részéről.) A vasutak költségei állami költségvetés útján állapítatnak meg. A parlament sohasem szavazná meg a költségeket a vasutakra, mivel a vasutak sokszor deficittel dolgoznak, ha azok magánvállalatok volnának.

Az államvasutak igazgatóját a király nevezi ki, tehát állami hivatalnok, ugyszinté állami tisztviselők a többi alkalmazottak is, ennél fogva nem lehet tagadni, hogy azok az állam közzegei, tehát közös állami közzegek, és ezekre kiterjed a kiegyezési törvény is, ennél fogva kiterjed ez magára az államvasutakra is. Igaz az, hogy az egységes államban csakis egy hivatalos nyelv lehet. Azonban Horvát- és Magyarország nem képeznek egységes államot, hanem csak állami közösséget. Idezi a törvényt, amely szerint Magyarország és Horvátországnak közös uralkodója van.

Ugron Gábor: Hol a horvát korona? Ilyen nincs! Bolond beszéd!

Rátkay László: Nagyzási hóbort az, horvát polgártársak.

Az elnök: A szónok olyan közjogi fejtegetésekbe bocsátkozik, melyeket nem tűrhetünk. Különbség van azon viszony között, amely Magyarország és Ausztria közt és azon viszony között, amely Magyarország és Horvátország közt van. Ahogy én tudom a közjogot, a horvát czimer fölött ott van a Szent István koronája, ami Magyarország fennhatóságát jelenti. Ha a szónok így folytatja, megvonom a szót. (Helyeslés.)

Ugron Gábor: Hamisítás, bolondgombák. (Zaj.)

Lorkovics Iván: A kiegyezési törvényt fejtegeti.

Az elnök: A kiegyezési törvény most nincs napirenden, közeledjék tehát a tárgyhoz, mert különben ha még egyszer kellene figyelmeztetni, megvonom a szót!

Lorkovics Iván azt fejtegeti tovább, hogy milyen nehéz és válságos viszonyok között álltak ők a küzdő magyar pártok mellé.

Ugron Gábor: Ne illetlenkedjék. Üljön le! Elég, ha három óráig lopták a magyar parlament idejét.

Popovics Dusán valamit horvátul közbeszól.

Ugron: Mi az? Beszéljen magyarul, hogy felhessek rá.

Lorkovics Iván három órakor azzal fejezi be beszédét, hogy még mindig reméli, hogy a magyarok be fogják látni a horvát követelések jogosultságát. Végül ugyanazt a határozatot nyújtja be, amelyet Lukinics benyújtott. (Taps a horvátoknál.)

Az elnök megállapítja a következő ülés idejét és napirendjét, s az ülést három óra után bekezeszti.

AZ EGYETERTÉS
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.)

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám.

A t. Házból

I. Megbékülnek vagy megkékülnek.

Kora délelőtt egy rikkancscsapat fellármázta a várost.

— Merénylet a csár ellen!

— Háboru Oroszországban!

— Nagy vihar a képviselőházban!

A kávéházak csendes olvasói közül a képviselőket és politikusokat nagyon érdekelték ezek a hírek. A rikkancsok eladták a lapokat és persze, hogy nem volt benne semmi se a merényletről, se a háboruról, se a viharról. A krajczárt azonban így is megérte, mert azt mondja az ember, inkább csak egy krajczárt az olyan merényletért, háboruért és viharért, ami nincs, mint azért, ami volna és minden bizonynyal kárt okozna.

De a láрма arra hasznos volt, hogy abba hagyják az olvasgatást és a képviselőházba siessenek. Mert ki tudja. Ha vihar nincs is a lapban, lehet a parlamentben.

Szerencsére ott se igen volt. A tegnapi után megint nyugalom következett. A miniszterelnöki rácserdítés hatása alatt béketárgyalások kezdődtek a horvátokkal s a főemberek elvonultak a separekba, egyikbe a horvátok, másikba a magyarok és amikor külön-külön jól mulattak, úgy tettek, mint a falusi ivóban a barátkozó emberek átültek egymáshoz. De tudni kell, hogy az ilyen barátkozás se végződik mindig ölelgetéssel, hanem olyik esetben verekedés lesz belőle.

Nagy csend van és ha küldöttségek nem lennének, néptelen volna a folyosó. Így akad néhány érdeklődő, aki megnézi a felvonulást, melyet Nagy Emil vezet agrárius irányban. Ehhez kapcsolva szóba kerül, hogy a függetlenségi párt mindazon tagjaihoz, kik az agrárius indítványokat aláírták, külön levélbeli figyelmeztetések mentek, hogy a párt holnap értekezletére okvetlen jelenjenek meg s a levél alatt egy titokzatos G. betű van. (Talán azt jelentí Gazdasági érdekek. Talán azt, hogy Gigási feladat. Esetleg csak annyit Gondolkozom, tehát vagyok. Vagy éppen, hogy Gonykaczej a helyzet.) Kár sokat tanakodni fölöle, hogy mit jelent, a bátrak amúgy is elmennek, akik pedig félnek, azok otthon maradnak, még ha Gernyeszeg jelige alatt hívnák is őket.

Kontemplálnak fölöle, a mig Beck Lajos invitálja Zboray Miklóst, hogy menjen le vele a kerületébe. De Zboray nem megy. Semmiféle címet nem találnak rá, a mivel kapacizálhatnák. Csak éppen ha háboru lenne, akkor volna czime hozzá. Mert nem szabad elfeledni és a néppárt büszke is rá, hogy Zboray Miklóst Frigyes főherceg kinevezte a Veres Kereszt Egylet 27-ik segélyszállító oszlopához háboru esetére parancsnoknak, mint szolgálati viszonyon kívüli tisztet. Rettentő nagy rang ez, a grófi tartalékos tisztet szokták kapni s ettől is van, hogy udvari ünnepélyeken és hasonló jó alkalmakkor uniformisban kell megjelenniük. Esetleg Zboray Miklós háborus jellegű választási mozgalmaknál is megjelenhet oszlopparancsnok gyanánt.

Gyertünk csak beljebb. Találunk bizony elbujva kisebb csoportokat, ugynevezett frakciókat. A pártértekezletek előrevetett ányka a frakciók szervezkedése. Milyen nagy a függetlenségi párt, hát hogyne volnának frakciói. (Hisz a demokrata pártnak, mely négy tagból áll, éppen négy frakciója van: Vázsonyi Vilmos demokrata, Bródy Ernő függetlenségi, Pető Sándor szocialista, Leitner Adolf agrárius.)

Az apró csoportok suttogását Nagy György szakítja félbe. Bucsuzik, azt mondja, hogy szabadságot kért és elmegy haza Székelyországba, tízéves iskolatársi találkozóra Sepsiszentgyörgyre, meg Gábor Áron-ünnepélyt rendezni.

— Ilyen férfiú vagy — évődik vele Szentiványi Árpád — azt sem tudod, nem lesz-e szükség rád s elmégysz...

— Hát szükség lehet-e rám?

— Én nem tudom, de úgy hallok, hogy a multkor háttal álltál a lépcső felé, amikor Vajda itt járt...

— Már mint én? Én? Soha életemben lépcsőnek háttal nem fordítottam, amikor előre kellett menni.

Ingerkedtek vele, hogy Vajdát már nem kell kidobni, mert a nemzetiségiek megegyeztek, hogy Vajda leteszi a mandátumát és helyébe a kerületbe Kristóffy Józsefet fogják megválasztani, az fog bejönni a Házba.

— De már akkor itt leszek! — fogadkozott Nagy György.

— Még én is! — Tette hozzá Szentiványi Árpád.

— Paktum van rá — mondja egy hallgató — hogy ennek az országgyűlésnek nem szabad a darabont kegyelmesekeket bántani.

— Csakhogy szeretném én látni — mond Szentiványi és nyugtalanul ment el megtudni: mi a tréfa és mi a valóság.

Semmi. Csak a békéről konferáltak s azt felfüggesztették, amíg a horvát vezérek megbeszélnek képviselőtársaikkal, hogy mit engedhetnek és mit nem.

— Megbékültek vagy megkékültek!

Ez a jelszó. De már azt nem lehet tudni, hogy a megkékülés kikre vonatkozik. A horvátok a magyarokra vonatkoztatják, hogy ha nem engednek, hát addig povedálnak horvátul, amíg a magyarok megkékülnek a boszuság miatt. Viszont a magyarok úgy vélik, hogyha a horvátok nem engednek, akkor feloszlátván a horvát országgyűlést, addig választatnak újra meg újra, a mig mind megkékülnek.

A gazdaképviselők leginkább azt szeretnék, hogyha korábban nem lehet, Péter és Pál napjára, 29-ikére legyen már vakáció. A kormány tárgyalatni szeretné még a Margitsziget eladását, meg a kuriai bíraskodást.

A Margitszigetet sürgetik. De addig nem lehet, amíg a horvátok félre nem állanak az utból.

A politikai doktor erre nyugodtan megállapítja a diagnózist:

— Margitsziget? Tehát meg lesz a béke.

* * *

II. Mi történik?

A folyosó csak félóránként érdeklődik egy-egy percze afelől, hogy mi történik bent az üléssteremben? Napirend előtti felszólalás van a napló miatt, mert Ugron Gábor felfedezte, hogy Cerovác felolvasásai nem úgy szerepelnek a naplóban, mint felolvasások s cképpen nem tűnik ki, hogy az elnök jogosan ültette le.

Sebaj. Majd kikorrigálják. Majd meglátjuk a magyar szövegben. Ez úgy is fokozottan lassabb tempóban készül. Ma még a mult heti anyagnál vannak és ha így folytatódik, hát a június végi beszédek karácsony táján jelennek meg.

Most egy Lukinics nevű beszél horvátul. Nem végig obstrukciós, hanem csak két órá s közbe átesvén elnöki rendreutasításokon, szünetet kér. De mielőtt folytatná, Molnár Jenő vicinális vasutakról nyújt be jelentéseket s a Ház intézkedik ellátásukról. (Mert a horvát beszédek megakaszthatják a vasutasok fizetésem-

lését és pragmatikáját, de a vicinálisokat nem akadályozhatják meg.)

Návay Lajos már egészen beletörődött a horvát elnöklésbe. Még a hangulat felfrissítéséről is gondoskodik.

Amikor például Lukinics beszédébe közbeszól Horváth József, hát az elnök megcselekszi a következő szójátékot:

— Horváth képviselő urat felkérem, hogy horvát képviselő társa beszédét ne zavarja.

De aztán nyomban át is adta az elnöki széket Rakovszky Istvánnak.

Még egy horvátot felemésztett a mai ülés, Lorkovics Iván nevezetűt. Ez kibírta három óráig, egész végig, pedig Rakovszky nagyon szerette volna leültetni és többször rácsengetett közjogi botlásai miatt, amelyek nem annyira botlások voltak, mint szándékos félremagyarázások. A horvátok már külön horvát koronát is vindikálnak maguknak ama sok millió koronán kívül, amit azért kapnak a magyar államtól, mert Szent István koronája alatt állanak.

Lorkovic azonban elmondta, amit mondani akart és ravaszul kikerülte a leültetést.

A magyar ujságírók nem értik, mit mond, csak nézegetik és feljegyzik róla:

— Egészen rendes ember, mint más, úgy beszél hidegvérrel és tiszta kráglival.

Mert hidegvérrel és tiszta kráglival rendelkeznek. Mindamellott a reminiscenciák között megmarad az, hogy a horvát invázió első napjain egy hirlapíró meginterwievolván őket, többek közt ezt is kérdezte:

— És szoktak-e az urak mindennap mosakodni?

Sőt e kérdésre komoly feleletet is kapott eképen:

— Kérem szépen, mi tudjuk, hogy számos előítéletet kell eloszlátunk. Mi civilizált emberek vagyunk.

* * *

III. Bár már látnók...

A horvátok tervei közt emlegetik azt is, hogyha a békülékenyek sokat zavarják őket kompromisszum-tervekkel, akkor ők összeállnak s a legelső alkalommal, midőn valamely szónokukat az elnök a teljes obstruálásban akadályozza, fel fog állani Supitó és egy tiltakozást terjeszt elő a magyarok erőszakossága ellen, a szólásszabadság korlátozása ellen és a jogok érvényesítésének meggátlása ellen. És e tiltakozás után az összes horvát képviselők kivonulnának a parlamentből és itt hagynák vasuti javaslatostul, minde-
nüstül.

Tudakozódtak, hogy e fenyegetésük minő benyomást tett s azt hallották, hogy a kormány tagjai így szólottak:

— Bár már látnók!

Az elnökség is azt mondta:

— Bár már látnók.

Csak a horvát gyorsírók és gépirók ijedtek meg és emlegették:

— Ezt ne tegyék goszpodi. Mi lesz akkor a mi finom jövedelmünkkel?

Budapest, június 17.

A holnapi trónbeszéd. A N. W. T. arról értesül, hogy a reichsrathban a holnapi trónbeszéd a politikai helyzetről szóló részben foglalkozni fog a nemzetiségi kérdéssel és a kiegyezés ügyével, széleskörű munkaprogramot fog kijelölni főképpen gazdasági téren a Reichsrathnak és többek közt fel fogja sorolni a megoldásra váró javaslatok közt a vasutak államosítási akciójának folytatását, a vasuti üzemek beruházását, a telefon-

hálózat kibővítését, az ország pénzügyeinek szanalását, az agsági és rokkantsági biztosítást.

A külügyi helyzetről szóló passzus hangsúlyozni fogja a monarchia barátságos viszonyát minden hatalommal és főképp a szövetséges államok feltétlenül jó egyetértését, ami lehetővé teszi a világ-béke biztosítása céljából bármely esetben a közvetítést. A mi a maczedóniai reformokat illeti, a trónbeszéd utalni fog arra, hogy az akció, habár lassan is, de halad előre és a viszonyok javulása várható a Törökországnak engedélyezett 3%-os vámemelésétől. A monarchia Oroszországgal karöltve és más államok támogatásával bizik a maczedóniai reformok sikerében. A hágai békekonferenciát is érinteni fogja a trónbeszéd, de a leszerelés kérdését taktikai okokból nem fogja említeni. Az általános politika békés irányának kapcsán hangsúlyozni fogja a trónbeszéd a hadsereg rendszeres fejlesztésének szükségességét, amely szerény korlátok közt mozog más hatalmak nagy erőfeszítéseihöz képest.

A trónbeszédnek a külügyi kérdésekről szóló része nyilván általános megnyugvást fog kelteni.

Az új hármasszövetség.

Budapest, június 18.

A parisi „Messidor” által először hozott azt a hírt, hogy Franciaország, Anglia és Spanyolország közt szövetség létesült, a hivatalos „Agence Havas” azon erélyesen megczafolta ugyan, de azért mégis igaz lett a dolog, sőt a szövetségről szóló szerződés már a hatalmakkal is közöltetett. A szerződés szövege még titok, de valószínűleg nemsokára közzé tétetik. Eddig a francia külügyminiszter beszédéből csak arról értesült a világ, hogy az atlanti és földközi tenger mellett fekvő és nagy kiterjedésű spanyol és francia partvidékeknek védelme szülte azt a gondolatot, hogy Spanyolország és Franciaország megegyezésre igyekezzenek a status quo alapján.

Már akkor, mikor Leon y Castillo, a parisi spanyol nagykövet a Temps munkatársának hasonló értelemben adott felvilágosításokat, mint amiket a francia külügyminiszter mondott, nem kételkedett ennek valóságában senki.

Németországban nagy a megdöbbenés. A német kormány tudomásul vette ugyan a francia, angol és spanyol kormányok a hármasszövetség létesítéséről szóló értesítést, s nem szándékozik az érdekelt kormányoknál lépéseket tenni, hanem utasítást fog küldeni külföldi képviselőinek. A hármasszövetségről szóló értesítést egyszerre küldték meg Berlinbe, Bécsbe és Rómába.

Azt mondják Berlinben, hogy az új szövetség céljai nem elég világosak. Az ilyen szövetségek nemcsak valamire, hanem valaki ellen is irányulnak, de épp ezt nem látják Berlinben. Berlinben úgy látszik már megfelleltek a német császár marokkói utjáról, annak céljairól, s Németország magatartásáról az algeziráci konferencián, mert most azt hangoztatják, hogy sem Spanyolország, sem Franciaországnak, sem Angliának földközi tengeri érdekeit Németország nem akarta soha veszélyeztetni. És tehetetlen dühében Németország most azt szeretné elhítenni, hogy ez a három hatalom tulajdonképpen nem is Németország ellen, hanem egymás ellen kötötte ezt a szövetséget. Spanyolország bosszantására azt hangoztatják a német hivatalos körök, hogy ez a szövetség tulajdonképpen csak keresztelői ajándék akart lenni Anglia részéről a spanyol nép számára s gunyosan a furor foederis a szövetség láz rovására írja Németország azt a szövetséget.

Komikus ez, éppen német részről. Mert a németek mindig és minden lehetséges és lehetetlen szövetséget hajlandók voltak addig megkötni, míg most végre teljesen izolálva vannak s a régi barátok közül csak a sánta és bÉna Ausztria az, aki még megmaradt mellette.

A képviselőválasztások feletti biráskodás.

— Az igazságügyi bizottság ülése. —

Budapest, június 18.

A képviselőház igazságügyi bizottsága ma délután 5 órakor Holló Lajos elnöklésével ülést tartott, amelyen az országgyűlési képviselőválasztások feletti biráskodásról szóló 1899. XV. tcz. módosításáról és hatályának meghosszabbításáról szóló törvényjavaslatot tárgyalt. Az ülésen az igazságügy-minisztérium részéről részt vettek Günther Antal igazságügyminiszter, Meskó László és Töry Gusztáv államtitkárok és Szlavics Károly törvényszéki bíró.

Szász Zsombor előadó széles alapokon ismertette a törvényjavaslatot. Hangsúlyozta, hogy a javaslat igen fontos alkotmánybiztosítékot képez, melyre, bár a koalíciós pártok az általános választói jog megalkotására kötelezték magukat, a bizonytalan politikai helyzet miatt és tekintettel arra, hogy tulajdonképpen az általános választói jog megalkotása után a mai kormány és Ház befeljezte misszióját, feltétlen szükség van. A javaslat általában a régi törvény hibáit korrigálja csak s új intézmény tulajdonképpen csak a bíróság új szervezése, melyet indokainál fogva elfogadásra ajánl. Részleteiben szintén ajánlja a javaslatot, csupán az ellen tesz kifogást, hogy az ügyvédi kényszert statuálja s kéri az igazságügyi kormányt, hogy vegyen föl rendelkezést az alkotmányos költségek eltérítéséről. Egyébként a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Bizony Ákos két szempontból kívánja bírálni a törvényjavaslatot. Az egyik, hogy helyes-e most a novelláris uton való rendezés, a másik, hogy helyes-e a bíróságot most megváltoztatni? A választási reform küszöbén állunk és így az akkorra vonatkozó intézkedések talán most feleslegesek. Politikai szempontból szintén nem tudja teljesen helyeselni a javaslatot, mert agitacionális eszközök ad azoknak kezébe, akik a választójog reformjának eltolásától tartanak. Helyesebbnek tartaná egy szakaszal meghosszabbítani a kuriai biráskodás hatályát.

Günther Antal igazságügyminiszter alkotmánygarancia tekintetéből szükségesnek tekinti a javaslatot a jelen terjedelemben. Annak idején elég lett volna az egy szakaszos meghosszabbítás is, ma azonban — másfél év eltelté után — nem volna igazolható, hogy az igazságügyi kormány oly javaslattal álljon elő, mely nem tartalmazná a választási biráskodás érdemleges megjavítását. Sorrend tekintetében megjegyzi, hogy a trónbeszédben a kuriai biráskodás meghosszabbítása mint egyik elsősorban elintézendő tárgy említett fel, ennek tehát meg kellett felelnie. A választói jog reformja, amit a belügyminiszter készít, hosszabb előkészítő munkát igényel és így a sorrendben későbbre marad. Egyébként, hogy ez a javaslat nem óhajja megoldatlanul hagyni a választói jog reformját, azt mutatja már a javaslat 1. §-a is. — A bíróság összeállítása tekintetében meg van győződve, hogy ebben az új alakjában sikeresebben fog tudni tömeges petíciókkal is megküzdeni és reménye, hogy az új szervezet a biráskodás gyorsítására is kihatással lesz. Súlyt fektet arra, hogy a bizonyításfelvételt maga a bíróság, ha lehet, a helyszínen eszközölje és ezáltal az ítékezés közvetlenségét és gyorsítását is szolgálja. A kényvezésnél az ügyvédi kényszert mellőzhetőnek nem tartja, nehogy avatlan és járatlan személyek zavarólag folyjanak be. A választási költségre a javaslat nem terjed ki, mert lehetőleg mellőzni kíván minden olyat, ami a választási reformmal áll kapcsolatban; különben is decentralizált választási rendszerrel ezek a költségek önként esnek. (Helyeslés.)

Sághy Gyula a javaslatot általánosságban, mint a közszabadságnak, a nemzeti akarat szabad és valódi megnyilatkozásának egyik fontos biztosítékát elfogadja, sőt annak benyújtását örömmel üdvözi, annak dacára, hogy annak egyes részleteire nézve vannak aggályai is, valamint egyes részleteiben kiegészítés és kibővítés szükségét is érzi. Aggályosnak tartja elsősorban a vegyes bíróság intézményét, a kuriai biráskodást tartja továbbra is fentartandónak, legalább is mindaddig, míg egy külön állambíró-ág állíthatatik fel, melyegyb közjogi kérdések, hatásköri összeütközés stb. ügyek ellátása mellett a megfelelő szervezetet feltételezve, nagyon jól elláthatnák a választási biráskodást is. Aggályosnak tartja nagy mértékben azt is, hogy a javaslatban nékiülőzi a választási költségek teljes eltérítését, teljes megszüntetését és nagyon szükségesnek látja, hogy a politikai hatóságok politikai nyomása ellen is bizonyos garanciák alkottatnanak.

Simonyi-Semadam Sándor: Elvileg kéri, hogy a novelláris törvényalkotásnál szakítsunk azon régi

szokással, hogy szakaszok czítálásával élünk egy a kihagyásoknál, mint a fentartott részleteknél. Ezzel olyan a novella, hogy csak az előző, megváltoztatott törvény szövegének állandó összehasonlításával lehet megérteni. Ez esetben négy törvényt kell állandóan összevetni, ami a törvény fennálló és érvényben lévő szövege kikutatását nagyon nehézkesé teszi.

Günther Antal igazságügyminiszter: Válaszol Sághynak és Simonyi-Semadamnak és utal arra, hogy a szerkezeti nehézségeken félhivatalos szövegkiadással fog segíteni, amely a törvénynek a novella által módosított alakját híven fogja feltüntetni.

Keller István szintén a vegyes bíróság ellen szól s a költségek eltérítését sürgeti.

Endrey Gyula határozottan ellene van, hogy a közigazgatási bíróság is résztvegyen a választási biráskodásban. A költségek tekintetében azonban, amíg a centralizált választási rendszer fennáll, hite szerint nem lehet változtatni, az csak az új választási törvény meghozatala után következhetik.

Holló Lajos: Elismeréssel vagyunk a kormány iránt, hogy ezt a javaslatot előterjesztette. Vannak a javaslatnak olyan részei, melyeket a részleteknél nagyon meg kell vitatni. Ilyen a választási költségek kérdése, ilyen a választási visszaélések súlyosabb büntetése stb. Két kérdéssel kíván most foglalkozni. Az egyik a törvényjavaslat formájára és szerkezetére vonatkozik. Ezt egyszerűsíteni, könnyíteni kell úgy, hogy ne csak jogász tudjon benne eligazodni, hanem a laikusok is. A másik a vegyes bíróság kérdése. Kijelenti, hogy ő is a kuriai biráskodás fentartását kívánja, mert a vegyes bíróság ellen aggályai vannak, különösen politikai szempontból. Kéri az igazságügyminisztert, ejtse el a vegyes biráskodás eszméjét. (Helyeslés.)

Günther Antal igazságügyminiszter: A jövő ülésre bemutatja az összeállított példányt. Respektálja a bizottság óhaját és a részleteknél vitassák meg különösen a bíróság kérdését. Ő a közigazgatási bíróság iránt teljes bizalommal van.

A bizottság a javaslatot általánosságban elfogadta.

Azután az erdélyi részekbeni tagosítás és arányosítási törvényjavaslat előadója dr. Ferenczy Géza válaszolta meg a bizottság. A következő ülés a jövő hétfőn lesz.

Szaktanácskozmány a kereskedelemügyi minisztériumban.

— A tisztességtelen verseny elleni védekezésről szóló törvényjavaslat. —

A tisztességtelen verseny tárgyában egybehívott szaktanácskozmány ma délután négy órakor a kereskedelemügyi minisztériumban Szerényi József államtitkár elnöklése alatt folytatta tanácskozását.

Napirend előtt Szakáts Péter kamarai titkár: Tekintettel arra, hogy az eddig felszólaltak majdnem kivétel nélkül időszerűnek és szükségesnek tartják a javaslatot, indítványozza, hogy terjenek át mindjárt a részletek tárgyalására.

Gelléri Mór: Szükségesnek tartja az általános vita folytatását.

Az értekezlet folytatja az általános vitát.

Landauer Lipót: A vegyeszeti gyárosok országos egyesülete nevében a javaslatot általánosságban elfogadja azzal a feltétellel, hogy az új ipartörvénnyel együtt lépjen hatályba. Az első szakaszban a közfelfogás helyett helyesebbnek találja a tisztas üzleti felfogás kifejezést. Ennek konkrét esetekben való megítélésére országos tanács szervezését javasolja.

Dr. Fazekas Oszkár: a magyar ipar jog védelmi társaság nevében kijelenti, hogy egészen önállóan alkotható meg ezen javaslat, először azért, mert a megalkotandó ipartörvény főleg rendszeti jellegű szabályokat tartalmaz, míg ez a törvényjavaslat anyagi jogszabályokat állapít meg, másodsor pedig azért, mert az ipartörvény bármily tág értelemben vett iparosokra terjed ki, míg e törvénynek ki kell terjednie azokra is, akik semmiképp sem vonhatók be az ipartörvény keretébe, pl. az orvosokra és mérnökökre. Teljesen közömbösnek tartja, hogy Ausztriában alkotnak-e hasonló törvényt, mert nem szabad abból a feltevéstől kiindulni, hogy ez a törvényjavaslat a magyar kereskedelem kezét a legkisebb mértékben is veszélyezteti, bármily versenynyel szemben. Hangoztatja annak szükségességét, hogy az eszmei javak abszolút minőségükben és nem csupán a versenynyel való vonatkozásokban védessenek meg.

Dr. Sugár Ignác: Szerinte a tisztességtelen verseny kérdése nem jogi, hanem ténykérdés. Nézetek szerint ennek a javaslatnak a sulya a kihágási részen fekszik. A javaslatból kiküszöbölendőnek tartja azt az intézkedést, hogy a kihágási eljárás hivatalból is megindítandó, annál is inkább, mert a mai iparhatóságok sem kellő

szakszerűséggel, sem kellő érzékkel ezen dolgok iránt nem bírnak és a kereskedelem ezáltal csakis zaklatásnak tétetnek ki. A tisztességtelen versenyt a kereskedőre nézve feyelmi vétségnek tekintik, amelynek elbírálására egyedül illetékesnek a kereskedelmi és iparkamarákat tartja.

Dr. Hantos Elemér: A magyarországi pénzügyi országos szövetsége nevében a tisztességtelen verseny elleni védelemnek a hitelközvetítés területére való kiterjesztését kívánja, mert e tekintetben nem elégséges a pénzügyi intézetek öntevékenysége.

Deil Jenő, a kassai kereskedelmi és iparkamara elnöke: Helyesli, hogy a tisztességtelen verseny, illetve helyesebben a „csalárd üzleti eljárás” elleni védekezés külön törvényben történik.

Plavsic Miklós: A horvát-szlavon kereskedelmi és iparkamarák képviselőjében szólal fel. Védelmet kér a kiskereskedelem számára az úgynevezett „mozgó kereskedelem” ellen. Helyesli a kamarák véleményének kötelező meghallgatását. A büntetéseket fulmagasnak tartja.

Fürst László a Magyar Kereskedelmi Csarnok nevében, Bernauer Zsigmond a Magyar Hites Szabadalmi Ügyvivők Testülete, Weiner Miksa a szegedi kamara nevében köszönetet mondanak a kormányának a törvény megalkotásáért.

Gelléri Mór szerint nagy visszaéléseket követnek el nyomtatványokkal, mintautánzatokkal, az élelmiszer hamisításával, a mértékekkel és különösen számtalan kirívó eszközt alkalmaznak a tisztességtelen versenynek a fogyasztási szövetkezetek a vidéken.

Dr. Poles: Nem helyesli az országos tanács szervezetének eszméjét. A hivatalból való eljárás nézete szerint nem fog vezetni a kereskedelem zaklatására.

Dr. Barna Ignác táblabíró szerint a polgári perrendtartás tervezetnek 367. §-a szerint a bíróság szakértői véleményadása, vagy felülbírálatá végett hivatalból is megkeresheti az erre hivatott hatóságot, vagy testületet. Teljesen elegendőnek tartja ezt a fakultatív intézkedést, mert sohasem lehet kizárni a bírói kogníció szükségét.

Spiegel Siegfried: Gondoskodást kér azokra az esetekre, amikor egy magyar kereskedő egy versenytársával szemben Ausztriában, vagy egyebütt követ el törvénybe ütköző kihágást. Felhívja továbbá az értekezlet figyelmét a katonai szállításoknál elkövethető arra a visszaélésre, hogy valaki, aki csak mint termelő kaphatná meg a szállítást, s valóságnak meg nem felelő bizonyítékkal igazolja, hogy termelő, holott nem az.

Berger Simon: A kereskedelmi alkalmazottak országos egyesülete nevében sérelmesnek tartja a javaslatnak azt az intézkedését, hogy az üzleti titkot az üzletből való kilépés után három esztendőig nem szabad felhasználni. Az üzleti titok elárulásánál a csabítói büntetését kívánja.

Bráczay Zoltán: Kívánatosnak tartja, hogy a javaslat ne határozza meg a tisztességes verseny fogalmát, mivel az ilyen általános meghatározás veszélyes a kereskedelem forgalmi érdekeire. Sokkal alkalmasabb ennél a taxatív felsorolás, amelynek egyes esetleges hiányait a későbbi törvényhozásnak mindig alkalma van pótolni.

Auer Róbert: A magyarországi kereskedelmi utazók nevében lehetőleg enyhébb elbírálását kéri annak a deliktumnak, amelyet az alkalmazott főnöke érdekében tulbuzgóságból követ el.

Dr. Szente Lajos: A Magyar Áruügynökök Központi Egyesületének nevében sérelmesnek tartja a javaslatnak azokat az intézkedéseit, amelyek a fogyasztók közönség érdekeire vannak tekintettel, csupán abban a tekintetben, hogy a tisztességtelen verseny csak a másik kereskedő vagyoni érdekei ellen irányul.

Dr. Marton Sándor: Az Újságkiadók Egyesülete nevében precizizáló nomenklaturát kíván a törvénytervezetbe a sajtótermékek tekintetében.

Kellemen István felszólalása után Sztérenyi József elnöklő államtitkár az általános vitát bezárja és az értekezlet a részletes vitára tér át. A czimnél Beck Géza a tisztességtelen verseny kifejezés helyett a tilalmazott, a jogosulatlan, vagy a szabályellenes kifejezés használatát indítványozza.

Dr. Lévy Béla, Hoffmann Mihály, Deil Jenő, Kirchknopf Frigyes és Beck Frigyes felszólalásai és dr. Barna Ignác táblabíró felvilágosító nyilatkozatai után Sztérenyi József államtitkár a tanácskozás folytatását holnap délután négy órára halasztotta. A holnapi értekezleten folytatják az első szakasz feletti részletes vitát.

AZ EGYETERTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI. Eötvös-utca 32. sz. alatti

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám.

Küldöttségjárás a Házban.

Budapest, június 18.

Egyik küldöttség a másik után vonult végig ma a képviselőház folyosóján s adta egymás kezébe a Wekerle miniszterelnök, Kossuth Ferencz, Darányi Ignác miniszterek és Sztérenyi József államtitkár szobájában a kilincset.

A nagy küldöttségjárásról, mely nagy feltűnést keltett a képviselőházban, tudósításunk a következők szerint:

Gyárosok küldöttsége.

A Magyar Vasművek és Gépgyárak Országos Egyesülete, az Állami Vasgyárak Egyesülete emlékiratba foglalta azokat az aggodalmakat, amelyek az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslat keltett a magániparosokban, akik attól tartanak, hogy az állami vasgyárak erős versenytársai lesznek a magánipari vállalkozásnak.

A terjedelmes emlékiratot gróf Batthyány Tivadar vezetése alatt egy küldöttség adta át Wekerle Sándor miniszterelnöknek, Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternek és Sztérenyi József államtitkárnak.

A küldöttség tagjai voltak: Asbóth Emil, a Ganz-gyár igazgatója, a Vasművek és Gépgyárak Egyesületének elnöke, Herczeg, Eitel, Nickolson gyárigazgatók, Gotthard Sándor orsz. képviselő, Láng Lajos, dr. Hegedűs Loránd s még többen.

Wekerle miniszterelnöknek Asbóth Emil tolmácsolta az egyesület kívánalmait s beszédében arra kérte a miniszterelnököt, hogy nyugtassa meg a magániparosokat az iránt, hogy az állami gépgyárak nem lesznek üzleti vetélytársai a magánipari vállalkozásnak. Erre a kérelemre az bátorítja őket, mert az állami vasgyárak beruházási költségeinek fedezéséről szóló törvényjavaslat tárgyalásakor s azután is olyan hírek merültek fel, amelyek alkalmasak voltak arra, hogy ezt az aggodalmat felkeltsék a gyáriparosokban. Egyben arra kérte a miniszterelnököt, hogy az emlékiratban foglaltakat figyelemre méltassa.

Az emlékirat első sorban helyteleníti, hogy az állam a kincstári javakból és adójövedelmekből fentartott üzemekkel a magánipari vállalatokkal szemben állandó versenyt fejtsen ki. Az egyesület évek óta küzd ez állapot ellen s már 1903-ban a beruházási törvényjavaslat törvényhozási tárgyalása alkalmával rámutatott a magánipar sérelmére. Az emlékirat első sorban az államnak a gépgyártás terén kifejtett ténykedésével foglalkozik s azzal, hogy néhány év előtt azt a biztatást kapták a gyáriparosok, hogy az állami üzemeket nem fogják fejleszteni. Most azonban a kormány az állami művek nagyszabású fejlesztését és kibővítését célzó törvényjavaslatot készített. Az emlékirat azzal a kérelemmel végződik, hogy a kormány az összes állami munkákat nyilvános pályázat útján adja ki, hogy az állami gépgyár fejlesztése ne zárja ki a mozdonygyártásból, az aratógépek és a gőzcseplőgépek gyártásából a magánipart.

Wekerle Sándor szívesen fogadta a küldöttséget s válaszában kijelentette, hogy tulajdonképpen a cseplőgépek ügye az egész kérdésnek a tengelye. Az állami gépgyár eddig is gyártott cseplőgépeket, ezután is fog gyártani, csak hogy a főszűrt az exportra fogja helyezni, idehaza nem akar konkurrenciát csinálni a magánvállalkozásnak. Ugyanez áll a gőzkezelőkre. A kormány intenciója az, hogy a gépgyári ügynökök visszaéléseit megszüntesse, ezeknek a dolgát akarja helyes mederbe terelni, mert a gépek eladása körül tapasztalható visszaélések nagy kárára vannak a vevőknek. Az ügynökök rendszerint olyan árakért kínálják s olyan árárt adják el a gépeket, hogy a különbség segítségével konkurrálhatnak az állami gépgyárak termékeivel.

A fogadás során a küldöttség tagjai az emlékirat egy-egy pontját ajánlák a miniszterelnök figyelmébe s az ez alapon kifejlődött beszélgetés alkalmat adott Wekerle miniszterelnöknek, hogy a kormány intencióit megismertesse a küldöttséggel. Megemlítette a miniszterelnök, hogy a tizenhatmillió beruházási összegből mindössze 900.000 koronát szántak cseplőgépek gyártására, ami bizony nem olyan nagy összeg, hogy ezért a gépgyárosok veszedelemes konkurrenciát lássanak az állami gépgyárakban.

Asbóth Emil ezután a munkás-kérdést említette a miniszterelnöknek s arra hivat fel a figyelmét, hogy a munkás-kérdés rendszerét megnehezíti s a gépgyárak munkáviszonyait sújtja az, hogy a magángyárakból elbocsátott munkásokat, az állami gépgyárak felveszik s az állami gépgyárak folyton emelik a munkáslétszámot.

Wekerle erre megnyugtatta a küldöttséget, hogy a magángyárakból elbocsátott munkásokat nem fogják azonnal felvenni a gépgyárakba, hanem csak egy hét múlva.

Ezzel aztán véget ért a fogadtatás a minisz-

terelnöknel s a küldöttség megélezte a miniszterelnököt és Kossuth Ferencz kereskedelmi minisztert kereste fel.

Kossuth Ferencz kijelentette, hogy a maga részéről is helyteleníti az állam versenyét a magániparral szemben. Ezután Sztérenyi József államtitkárnál tisztelt a küldöttség, akinél szintén Asbóth miniszteri tanácsos nyújtotta át a memorandumot és kérte annak támogatását. Sztérenyi válaszában kijelentette, hogy ő most is azon az állásponton van e kérdést illetően, amint volt mindig, t. i. a surlódások elkerülése végett tisztázni kell az állami és magángyárak közötti viszonyokat. A kérdés tisztázását megígéri. A küldöttség lelkesen megélezte a miniszter és az államtitkár válaszát.

A nagyszombatiak küldöttsége.

A nagyszombatiak küldöttsége Szmrecsányi György orsz. képviselő vezetésével Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél tisztelt. Francsiti Lajos polgármester arra kérte a minisztert, hogy az iparvállalatok létesítésénél legyen tekintettel Nagyszombatra. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter megígérte, hogy az egyes vállalatoknak, akik a miniszteriumhoz fordulnak tanácsért, fel fogja hívni figyelmüket Nagyszombat városára is. Szmrecsányi György arra kérte a minisztert, hogy politikai szempontból is legyen tekintettel erre a vidékre, mert az egész vidék tönkre van téve a pánszlávizmus által. Ha a magunk szférájába vonjuk a tótokat, akkor az előnyére fog válni úgy az ottani vidéknek, mint a magyarságnak. A küldöttség ezután Sztérenyi József államtitkárnál tisztelt, ki szintén a legszívesebben ígérte meg, hogy a vidék érdekeit szem előtt fogja tartani.

Győr Kossuth Ferencznel.

Ugyancsak Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél tisztelt Győr vármegye és város küldöttsége Pogány Lajos, Hilberth Károly és Szabó István orsz. képviselők, Lippay Géza főispán, Goda Béla alispán és Wimmer Jenő polgármester vezetésével, akik arra kérték a minisztert, hogy a fel szabadulandó titeli és újvidéki hajóhidat nekik engedje át. Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter válaszában utalt arra, hogy ha csak lehet, a legjobb indulattal fogja kezelni a kérdést.

A kiscsárdákort.

A szolnokvidéki kiscsárdák küldöttsége tisztelt ezután dr. Nagy Emil orsz. képviselő vezetésével Wekerle Sándor miniszterelnöknel és Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél. A küldöttség szónoka, Dongó Károly kiscsarda kijelentette, hogy a gazdák helyeslik a Nagy Emil képviselő által kezdeményezett akcióit. Kérték a kormányt, hogy az akciókat vegyék figyelembe, mert ettől nemcsak a kiscsárdák, hanem az egész ország sorsa függ. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök válaszában megígérte, hogy a kiscsárdák érdekében több reformot fog létesíteni. Az adó-reformtól azonban csodát ne reméljenek, mert annak az a célja, hogy a közteherviselés igazságosan megosztassék. A küldöttség ezután Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszternél tisztelt, aki szívesen fogadta a küldöttséget és utalt arra, hogy minden kisbirtokos sorsa a szíven fekszik, mert őket a nemzeti állam legerősebb oszlopainak tekintik. Ő, aki iparkodik a nemzeti állam épületét betetőzni, nem akarhatja azt, hogy ezen épület erős oszlopai kidőljenek, ezért mindenben számíthatnak támogatására. Legyenek nyugodtan, hogy úgy, mint miniszterterápiát melegen érdeklődnek a kiscsárdák sorsa iránt. A küldöttség lelkesen megélezte a miniszterek válaszát.

Munkásházák.

A nyugati pályaudvar műhelyeit a múlt év végén kihelyezték az István-telepre, de miután a munkásoknak ott megfelelő lakásuk nincsen, kénytelenek a fővárosból naponta oda kijárni. A munkások ott munkásházákat óhajtanak létesíteni és pedig olyanképpen, hogy a telket a kereskedelemügyi- és pénzügyminiszterium támogatásával megszerezzék, azon amortizációs törlesztéssel építhessenek házakat. Meg is indultak a tárgyalások néhány bankkal, azonban ezek követeléseit oly nagyok voltak, hogy azt nem fogadhatták el. Az István-telki munkások száz tagu küldöttsége tisztelt ma délelőtt a képviselőházban dr. Wekerle Sándor miniszterelnöknel, Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszternél és Sztérenyi József államtitkárnál, kérve a kormány támogatását az építendő munkásházák ügyében. A küldöttséget először Kossuth Ferencz kereskedelemügyi miniszter fogadta s utalt arra, hogy a legnagyobb jóindulattal viseltetik a munkások sorsa iránt, el fog követni mindent, hogy a munkásházák mielőbb felépíthessenek. A küldöttség lelkes éljenzéssel vette tudomásul a miniszter válaszát. Wekerle Sándor miniszterelnök is megígérte, mint pénzügyminiszter támogatását s Sztérenyi József államtitkár hosszabb beszédben fejtegette, hogy a kormány valóban szívén viseli a munkások érdekét.

Komárom és Veszprém kérése.

Komárom és Veszprém vármegye tíz községének küldöttségét Wekerle Sándor dr. miniszterelnök elé Esterházy Béla gróf vezette. A küldöttség szónoka, Hérics Márton kat. lelkes arra kérte a minisztert, hogy Veszprém vármegyében tíz községet Nagyberhez csatoljanak. Dr. Wekerle Sándor miniszterelnök megígérte, hogy minden lehető el fog követni érdekükben. A küldöttség lelkes éljenzéssel fogadta a miniszter választát. Ezután Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél tisztelegtek, aki szintén megígérte jóakaratu támogatását, majd pedig Kossuth Ferencz minisztert keresték fel, ki szívesen fogadta a küldöttséget s válaszában kijelentette, hogy a legjobb indulattal fogja támogatni az ügyet, amennyiben hazafias magyar polgárok kívánságát látja abban.

A szabók Kossuthnál.

A férfi- és női szabók országos egyesületének küldöttsége tisztelegett ezután Szalmári Mór orsz. képviselő vezetésével Kossuth Ferencz kereskedelmiügyi miniszternél. Az egyesület szabászati iskolát alapított és ezen iskola támogatását kérték. Kossuth Ferencz kijelentette, hogy maga is igen jelentősnek tartja iskolájuk létesítését abból a szempontból, hogy kész ruházat tekintetében ne szorjünk Ausztriára. Tanulmányozni fogja a kérdést és oda fog hatni, hogy az iskola támogatásban részesüljön.

Küldöttségek Barányinál.

A nagymarosi szőlészeti és gyümölcsészeti egyesület küldöttsége tisztelegett Darányi Ignác földmívelésügyi miniszternél Czobor László orsz. képviselő vezetésével, mely az egyesület dísztagjáról szóló oklevelet adta át a miniszternek. Darányi Ignác megköszönte a kitüntetését s utalt arra, hogy különösen nagy kitüntetésnek veszi olyan emberektől, mint a nagymarosiak, akik jóllehet nyelvükben németek, de érzésükben legjobb magyar hazafiak. — Szepes község küldöttségét Csukásy Imre főszolgabíró vezetésével Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter és Mezössy Béla államtitkár együttesen fogadták. A küldöttség szónoka orvoslást kért az aradmegyei ármentesítő társaság részéről szenvedett sérülésekre. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter kijelentette, hogy az ügyet teljes jóindulattal fogja megvizsgálni és pártatlanul fog a kérdésben dönteni. Ezután Heves vármegye Det. Ruda és Ugra községeinek küldöttségét fogadta Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, amely küldöttséget Helbronth Géza orsz. képviselő vezette. A küldöttség a Bér patak szabályozását kérte. A miniszter válaszában hangsúlyozta, hogy a kiscgazdák érdekeit mindig szíven viseli és ezt az ügyet is megvizsgálja és jóindulattal fogja kezelni.

A дума feloszlata.

Budapest, június 18.

Abból a körülményből, hogy a császár be sem várta, mit fog az a parlamenti bizottság határozni, amelyhez a szocialista képviselők kiadatásának ügyét a дума utasította, hanem a dumát egyszerűen feloszlatta, azt lehet látni, hogy a dumának a szocialista képviselők ügyében elfogalando álláspontja csak ürügye volt a feloszlataknak, de nem az igazi oka. A hadseregben tapasztalható forradalmi mozgalom sem volt az ok, amelynek a császár ezzel véget akart vetni, hanem az általános választásokból kikerült képviselőháznak akart véget vetni, hogy a megváltoztatott választói jog segítségével álparlamentet és álkormányosságot teremtsen. Mikor II. Miklós császár 1905-ben, hogy a legrosszabbtól megmeneküljön, kénytelen volt beleegyezni az abszolútizmus korlátozásába, akkor először azt kísérelték meg, hogy a népet egy „tanácskozó testület” engedélyezésével nyugtassák meg, a mely testületnek tagjai egy privilegizált választói rendből kerültek ki. De a forradalmi mozgalomnak nagy kiterjedése a császárt az 1905 október 30-adiki manifesztum kibocsátására kényszerítette, amely az általános választói jogot proklamálta és ünnepélyes ígéretet tett, hogy a jövőben semmiféle törvény nem lép életbe a дума beleegyezése nélkül.

Mikor aztán az általános választói jog alapján olyan képviselők jutottak a parlamentbe, akik heves ostromot intéztek az abszolútizmus és önkény ellen s garanciákat követeltek, hogy a kormány nem fogja lábbal taposni a legélémbb emberi jogokat, akkor az első dumát feloszlatta a császár.

Ugyanakkor egy új választói törvény jelent meg, melyben a lakosság nagy része a választói

tól jogtól megfosztatott s a császár azt remélte, hogy majd az így összeülő második дума készleges eszköze lesz a kormánynak. Mind hiába. A második dumában ugyan több hivatást a kormánynak, mint az elsőben, de azért éppen, mint az első dumában, a másodikban is hatalmas többségben volt az ellenzék. Erre aztán a második dumát is feloszlatták s megint egy új választói törvényt proklamáltak, amely a novemberben összeülő harmadik dumát egészen kaszparlamentté teszi. Az intelligensek s a „szociális tekintetben félre nem vezethetők” plurális választói jogot kapnak, s hogy a dumának „orosz szellemét” biztosítsák, melynek prófétái Puriskevics és Krusevan, az „idegen népek” választói joga elkoboztatik. A távol fekvő ázsiai területek képviselői egészen kizáratnak a dumából, a többi nép képviselőinek száma korlátoztatik oly módon, hogy többé döntő szavuk ne legyen. Az új дума tehát a monarchisták és reakcionáriusok számára lesz csak nyitva. Ez a Stolypin-féle politika utolsó bölcsesége. A lengyelek, a lettek, a zsidók, a kaukáziaiak egészen ki fognak maradni, vagy eddigi számuk huszadrészére zsugorodnak majd össze. A londoni „Daily News” pétervári levelezője különben azt állítja, hogy a дума feloszlata tulajdonképpen az orosz kormánynak a német kormányhoz való viszonya idézte elő. Attól tartottak ugyanis, hogy Németország, mely a saját lengyeleit a legkimélethebbül nyomja el, rossz néven venné, ha Oroszország a lengyeleknek engedményeket tenne. A lengyelek csak igen mérsékelt követelésekkel állottak elő, de a nyelvkérdésben nagyon érzékenyeknek bizonyultak és nem akarták a költségvetést megszavazni, ha a kormány ezen a téren engedményeket nem tesz. Németország befolyása a császári udvarnál arra bírta az orosz kormányt, hogy a lengyelek által kért tövös reformokat tagadja meg és minthogy ilyen módon a lengyeleket ellenzékbe kergette és a költségvetést nem bírta keresztülvinni, a дума feloszlatahoz folyamodott.

Hogy Oroszország pénzügyeire ennek a nyílt abszolútizmusnak mennyi befolyása lesz, azt még nem lehet tudni. Hivatalosan ismételt megzafoltak ugyan, hogy Oroszországnak újabb kölcsön kell, de ezek a czáfolatok semmit sem jelentenek. Mikor ez év márcziusában a дума összeült, a budget 298 millió rubel deficitet tüntetett föl. Ebből 187 milliót a kormány egy új kölcsönrel akart fedezni. Hogy kitől remélt kölcsönt kaphatni, az mindezeideig titok maradt. Franciaországban ma már oly kevésbé biznak az abszolútizmusban, hogy ott nehezen fognak új kölcsönt kapni. 1906. április óta, mikor 2¹/₂ milliard frank kölcsönt vett fel Oroszország nem vette igénybe a külföldi piacokat. De ezen a kölcsönön már eddig is rengeteg pénzt veszítettek az európai piacok. De a régebbi járadékok árfolyama is nagyon esett, bár az államcsődötől még egyáltalán nem kell tartani.

A helyzet Oroszországban.

A tegnapi nap nyugodtan folyt le ugyan, de azért a népek minden rétegét nyugtalanság és idegesség fogta el. Pétervárt tegnap nagy zivatar volt s egy ízben erős robbanással lecsapott a villám. Az emberek ettől annyira megijedtek, hogy rémülve rohantak az utcára, mert bombarobbanástól féltek. Az összes baloldali képviselők lakásán házkutatás volt és számos szocialista forradalmár munkásképviselőt letartóztattak. A volt képviselők legnagyobb része ma megjelent a birodalmi kanzelláriában a napidíj és az utiköltség fölvétele végett. A volt képviselők nem szándékoznak sem proklamációt, sem fölhívást kibocsátani s csak arra határozták el magukat, hogy a feloszlata előzményeit, a дума utolsó üléséről szóló jegyzőkönyvet és az ötvenöt szocialista képviselő kiadása dolgában kiküldött huszonkéttagu bizottság jelentését közzé fogják tenni. A дума feloszlataáról szóló hivatalos kézirat dátum nélkül jelent meg és a kelet helyétől Czarskoje-Szeló van megnevezve. Minthogy a császár jelenleg Péterhofban tartózkodik, ebből megállapítható, hogy a feloszlatairól szóló kézirat már legalább egy héttel ezelőtt készen volt. Moszkvában a дума feloszlata nagy izgatottságot keltett a munkások között, akik a kormány eljárására nagy

politikai tömegsztrájkjal akarnak felelni. A birodalmi дума feloszlata után Odesszában háromszázötven embert letartóztattak. Az igaz orosz hazafiak szövete a feloszlata hálalistentisztelettel ünnepelte meg. Rigában nyugodtan vették tudomásul a дума feloszlata. A rendőrség számos házkutatást tartott oly embereknek, akikről gyanítja, hogy a forradalmi szervezetekkel összeköttetésben vannak. A letartóztatottak között nagyon sok a lett és a zsidó. Letartóztatott három ügyvédet, két orvost, két fogorvost, egy ügyvédnek a feleségét, több tanítót, diákot és újságíró.

Pétervárról éjjel táviratozza tudósítónk: A rendőrség Alexinski volt képviselő lakásán három csomag manifesztumot talált, amelyek a néphez, a hadsereghez, illetőleg a külföldi hatalmakhoz szólnak.

Tömegesen tartóztatnak le mindenkit, a kire a politikai rendőrség gyanút fog. Elfogták Radusilyit is, az első дума volt képviselőjét; e pseudonym alatt Anilakvari herceg rejtőzik, továbbá Anigin és Testlin volt képviselőket. A belügyminiszter elrendelte, hogy a volt képviselők táviratait szigorúan ellenőrizzék. 39 volt képviselőt perbe fogtak.

A volt képviselők Teriokiban ülést tartottak és elhatározták, hogy nem intéznek proklamációt a néphez, mert ezidő szerint fegyveres felkelésnek nem lehet sikere.

A birodalmi gyűlés ma ülést tartott, amelyen a birodalmi dumát feloszlata czári manifesztumot olvasták fel. A birodalmi tanács azután a császárt éltette, üléseit november 14-én elnapolta.

A syretzi táborban a Selerginsk-ezredben a tegnapi esti parancskiadás után zendülés kísérlet történt, amelyet azonban alkalmas intézkedésekkel nyomban megghusítottak. Este 11 óra felé a banijevkai utasztáborban a 31-ik utaszzászlóalj zendülésben tört ki, de tűzharcz után lefegyverezték és a többi utaszzászlóalj megfékeztek. Egy tiszt kötelességének teljesítése közben életét vesztette. A városban minden csendes.

Az orosz férfiak szövetsége a császárhoz.

Az igazi orosz férfiak szövetségének elnöke a következő táviratot intézte a császárhoz:

A meghatottság és az öröm könnyei akadályoznak bennünket, sire, császár, amaz érzelmek kifejezésében, amelyeket manifesztumod olvasásánál érzünk. Hatalmi szózatod véget vetett a gonosztevő дума létezésének. Kérjük istent, hogy tartsa meg egészségedet és a családodét. Meg vagyunk győződve, hogy hatatmas vezetésed alatt Oroszország győzedelmesen fog kikerülni minden szerencsétlenségéből, hogy semmi belső és külső ellenségtől nem kell félni, amíg az orosz nép biztonságát egy istentől kijelölt korlátlan autokrata őrzi. A császár a következő távirattal válaszolt: Adja át a szövetség összes osztályai elnökeinek és összes tagjainak, akik odaadásukat fejezték ki irántam, szíves köszönetemet. Meg vagyok győződve, hogy isten meg fogja segíteni az orosz nép minden igazán hű fiát, aki hazáját rendíthetetlenül szereti, hogy soraikat még szorosabban összezárják és meg fog segíteni engem nagy szent Oroszországunk megújításánál és a hatalmas nép alapjainak tökéletesítésénél. Legyen az igazi orosz férfiak szövetsége ebben az én erős hitamszom és mindenkinek minden tekintetben mintaképe az igazságosság és a rend tekintetében.

Az új választói törvény.

Az új választói törvényt Pobjedonoszev eszméi és jegyzetei alapján dolgozták ki. Ezeket a feljegyzéseket Pobjedonoszev jóval hálála előtt átadta Jermolov volt földmívelési miniszternek. A kormány köreiben számolnak azaz az eshetőséggel, hogy a határszéli kerületekben az ellenzéki csoportok tartózkodni fognak a választástól, aminek az lenne a következménye, hogy a konzervatív elem a harmadik dumában többségre jutna.

Szemelvények a Mária-Terézia-rend történetéből.

I. Ferencz József rendkívül megleghangú kéziratot intézett báró Fejérváry Gézához, aki ez idő szerint a magyar darabont-testőrség kapitánya s aki a százötven év előtt Mária Terézia királynő által alapított Mária Terézia-rendnek 1859 óta lovagja s ez idő szerint kancellárja is.

A rendet Mária Terézia olyan katonai érdemek különös jutalmazására alapította, amelyek kimerítik az osztrák hadsereg szellemének minden kritériumát. A kitüntetendők tehát alkalmasak egyénileg arra, hogy bennük a Habsburg-ház feltétlenül megbízzék, aki tehát a rendnek tagja lett, azt körülbelül felavatták Gross-Österreich bizalmasának. Az alapítás ideje óta a mai napig ezeröt katonatiszt volt tagja a rendnek, természetesen beleszámítva az uralkodóház tagjait is.

Ha végiglapozzuk a rend volt tagjainak gazdag névsorát, rendkívül sokat olvashatunk ki a nevekből és a kitüntetés jogcziméből. Meg fogjuk kísérelni, hogy bizonyos csoportosítással a neveket beszéltessük és meg vagyunk győződve, hogy kevés okunk lehet arra, hogy valami tulerős hozsánát zengjünk a rendről, amely a magyar nemzeti történelemben s a politikába sehogy sem tud beleilleszkedni.

A rendnek első nagykeresztese volt *Lotharingen Károly* herceg. A jogczimet ekként írták körül: „Für mehrrmal bewährte Tapferkeit, kluge Militär-Veranstaltungen und geleistete erspriessliche Dienste“. Vele egyidőben kapta a nagykeresztet fogarasi gróf *Nádasdy* Ferencz, továbbá futaki gróf *Hadik* András; az előbbi a kolíni csatában tanúsított vitézségeért, utóbbi pedig Berlin bevételeért.

Az ismertetésnél jórészt a magyar eredetű tisztek neveinek felsorolására szorítkozva megemlítjük, hogy 1757-ben a már említettek kivül a rend (kiskeresztes) lovagjai lettek: galánthai herceg *Esterházy* Miklós, gróf *Rhédey* János és báró *Kerekes* Zsigmond.

1758-ban gróf *Draskovich* József és nagykirályi gróf *Károlyi* Ferencz Antal lettek a rend tagjai.

1759-ben *Kiss* Ferencz, báró *Török* János, gróf *Bethlen* Ádám kapták meg a kiskeresztet.

1762-ig magyar nem kapott kitüntetést, csak maros-némethi és nádaskai gróf *Gyulai* Sámuel kapta meg 1762-ben a rend lovagságát. 1765-ben a fentebb említett herceg *Esterházy* és *Draskovich* a rend kommandőrjei lettek.

1779-ben következnek borbereki báró *Alvinczy* József és kitüntetést kapott a székelyek hóhéra, Mádéfalva gyilkosa: báró *Buccow*.

1788-ban báró széplaki *Horáth-Petricsevich* Kázmér, báró *Neszméry* Ferencz, báró *Ocskay* József, mikáldi báró *Splényi* Gábor, *Liphay* Antal következnek.

1789-ben *Vajna* Gábor, báró hajnácskői *Vécsey* Szigbert, verőcei gróf *Pejacsevich* Antal, nemes-kosztolányi *Kosztolányi* László, báró *Révay* Imre, nagymihályi gróf *Sztáray* Antal, herceg *Esterházy* Antal, Ippi báró *Bydeskuthy* Zsigmond, *Verebély* Zsigmond, breznóbányai *Mikovényi* Lajos kapják meg a rend tagságát.

1790-ben Szarvassy József és bátorkézi báró *Ott* Péter, 1793-ban vásárosnaményi Eötvös Károly, gróf *Gyulai* Ignác, báró *Mészáros* János, gróf *Hadik* Károly, *Dévay* Pál és báró *Szereday* Antal következtek. Ezután 1794-ben báró csefalvai *Pulszky* Ferdinánd, báró *Nagy* Ferencz, báró *Mecsery* Dániel, báró bátori *Buday* Ignác, báró szoboszlai *Mészáros* János, rákosi *Boros* Ádám, bonyhádi *Perczel* Károly, 1796-ban báró *Domokos* József, báró *Salamon* Mihály, báró *Szentkeresztly* Zsigmond, báró *Vécsey* Péter, *Munkácsy* József, *Zaturetzky* László, *Fedák* Mihály, 1799-ben nagy-rákovi báró *Rakovszky* Márton, báró *Révay* Antal, 1800-ban felsőbányai *Meskó* József, *Papp* Lajos, *Andrássy* János, báró szentgyörgyi *Horváth* Antal, báró *Pásztory* Menyhárt, 1805-ben báró *Mecsery* Dániel, gróf *Vécsey* Agost, báró

Bésán Károly, báró csépi és kákonyi *Kákonyi* Ferencz sorakoztak a fentiekhez. Némi aktuális vonatkozás miatt felemlítjük, hogy gróf *Mensdorff-Pouilly* Emánuel 1809-ben lett a rend lovagja, ugyanekkor báró *Bakonyi* Imre, *Andrássy* Dávid, gróf *Esterházy* János, továbbá *Olgay* Boldizsár, báró *Máriássy* András, báró *Nedetzky* Antal, nagyszigeti *Szily* Antal. 1813-ban következtek gróf *Esterházy* Vincze, báró *Döry* József, a hirhedt báró *Rétsey* Ádám, báró *Biró* János. 1819-ben *Horváth* Miklós, *Szentiványi* Károly. Most pedig elérkeztek 1848/49-hez.

A felsőolaszországi és az ellenünk vezetett hadjárat hősei következnek. Az utóbbiakat érdemes felsorolni, mert báró *Rukavina* György a temesvári vár megtartásáért, báró *Simunich* Nagyszombatért, báró *Ottinger* a monori csatáért, báró *Puchner* Antal Nagyszebenért, *Schlick* a győri csatáért, báró *Mayerhofer* a pancsovai, báró *Glablent* a kassai, *Herle* János a nagyszebeni, báró *Urbán* a marosényi, báró *Barkó* a foronyai, báró *Mannuch* a pétervárad, báró *Kaichberg* a hatvani, *Rastics* Dániel, báró *Jurkovic* a tápióbicskei, herceg *Montenuovo*, báró *Wildburg*, báró *Simbaeher*, gróf *Dietrichstein* *Mensdorff-Pouilly* Sándor a komáromi, *Poll* Gusztáv a zsigárdi, *Purits* János a szeredi, gróf *Nostitz* Herman, báró *Scherbon* a pusztaherkályi csatáért, *Hambak* Ferencz, báró *Rammig* Vilmos, herceg *Liechtenstein* Ferencz a temesvári csatáért, báró *Umbich* György pedig Arad körüljárásáért lett e rend lovagja. Báró *Haynau* Gyula megkapta 1849-ben a nagykeresztet „Für Verdienste in Ungarn...“ *Hentzi* Henrik Buda védelméért, báró *Sztankovics* Lajos Temesvár és báró *August* György Gyulafehérvár védelméért kapott kitüntetést.

Ezután áttérve újból a jutalmazott „magyarokra“, 1859-ből *Benedek* Lajost, 1878-ból gróf *Szapáry* Lászlót és báró *Vécsey* Józsefet említjük meg.

Ha már most visszapillantást vetünk a felemlített névsorra, az évszámokra és egybevetjük a kitüntetés indító okait a Mária Terézia-rend fennállásának százötvenedik évfordulóján, akkor cselekszünk helyesen, ha a tényt regisztrálva, az esemény felett, sok keserűségünk elfojtásával, napirendre térünk.

KÜLFÖLD.

A francia borkrizis. *Sarraut* francia belügyi államtitkár lemondása, — amelyről az Egyetértés mai számában már megemlékeztünk — s amely összefügg a bortermelők mozgalmával, nem lepte meg a parlamenti köröket. *Sarraut* Clemenceauhoz intézett levelében őszintén és nyíltan kifejtette lemondásának okait. Levelében a következőket írta: Az események, amelyeknek az én megységem a színhelye, nem engedik meg nekem, hogy tovább is munkatársra legyek önnek, miután tizenöt hónap óta teljes hűséggel és nagy odaadással az voltam. *Sarraut* narbonnei képviselő s ez a város a szőlőművelők mozgalmának centruma. Az államtitkár állása rendkívül nehéz lett, amikor a kormány kijelentette, hogy a mozgalom ellen represszív intézkedéseket fog tenni s hogy esetleg a mozgalom vezetőit le fogja tartóztatni. *Sarraut* kijelentette, hogy nem lehet egyszerre a szőlőművelők képviselője és oly kormánytagja, amely a szőlőművelők ellen el akar járni s ezért lemondott államtitkári állásáról. A politikai körök azzal a kérdéssel foglalkoznak, vajjon a kormánytagok más tagjai is, akik a déli megyékben kaptak képviselői mandátumot, be fogják-e adni lemondásukat. A kormánytagok ilyen tagjai *Doumergue* kereskedelmi miniszter és *Du-jardin-Beaumont* szépművészeti államtitkár, akik oly megyékben képviselők, amelyeknek polgármesterei és községi képviselői sztrájkolnak. További lemondások esetében az egész minisztérium állása tarthatatlan volna, de ez idő szerint nem látszik valószínűnek, hogy a kormány egyéb tagjai is megválnának állásuktól. Az ellenzéki lapok felhív-

ják az ellenzéki képviselőket, hogy ma lehetőleg teljes számmal jelenjenek meg a kamarában, mert Aldy képviselő interpellációjának tárgyalásán könnyen meg lehetne bukztatni a kormányt.

A kamara mai ülésén Aldy képviselő csakugyan interpellált a délfraanciaországi forrongással szemben tett intézkedéseit tárgyában és kérte a miniszterelnököt, hogy nyomban adjon rá feleletet. Az ülésen jelen volt az egész kormány. *Clemenceau* miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány pénteken óhajt válaszolni és ehhez ragaszkodik.

Aldy az azonnali választ követeli.

Ha igaz — ugymond — az a hír, hogy a kormány letartóztatásokat és bírói eljárást akar fogantatni, akkor nagy katasztrófák előestéjét éljük. Holnap talán már késő is lesz.

— Az állapotok olyanok, — válaszolta *Clemenceau*, hogy okvetlen szükségesek az ilyen intézkedések. Ha azonban a kamara elvállalja érte a felelősséget, megsemmisíti az egész bírói eljárásra vonatkozó rendeletet. (Mozgás.)

Jaurès szerint a kormány akciója polgárháborúhoz vezet.

Miután *Clemenceau* még egyszer kérte a kamarát, engedje meg, hogy csak pénteken válaszoljon az interpellációra, a kamara nagy többséggel, 412 szavazattal 158 ellen elfogadta a miniszterelnök javaslatát.

A párisi hírlapok montpellier-i jelentése szerint a larzaci táborban álmázó 100. gyalogezredbeli katonák, mivel ama társaikra, akik annak idején lázongtak, nem terjesztették ki az amnesztiát, zendülésben törtek ki s tetleg bántalmazták a tiszteket, a tábor pedig kirabolták és földúlták. A hadügyminiszterhez a hír megerősítése még eddig nem érkezett meg.

A hágai békekonzferencia. A berlini Mongenpost hágai tudósítója beszélgetett Zorn német delegátussal a leszerelésről. Zorn azt mondta, hogy nem pesszimista többé s lehetségesnek tartja, hogy ennek a kérdésnek a tárgyalására is módot fog-nak találni. Zorn véleménye szerinti az orosz дума föloszlata nem fog zavaró hatást tenni a konferencia tárgyalására, de ha az Egyesült-Államok és Japánország között beállott feszültség fegyveres akcióit vonna maga után, akkor a konferenciának azonnal szét kellene mennie.

Nelidow, a békekonzferencia elnöke ma fogadta a nemzetközi női szövetségek küldöttségét, mely feliratot nyújtott át neki. A német nőegyesület nevében a feliratot *Strittné* írta alá. A felirat a béke és a választott bíróság mellett nyilatkozik. Nelidow megígérte, hogy a feliratot kézbesíti a konferenciának. — A békekonzferencia holnapi ülésén indítványozni fogják, hogy a megbízottakat 4 bizottságba osszák be, melyek közül az első, a békebíróság ügyének revíziójával, a második a szárazföldi háború kérdésével, a harmadik és negyedik a tengeri háború kérdésével foglalkozik. Valószínűleg *Bourgeois* francia megbízottat fogják javaslatba hozni a választottbírói bizottság, *Bernaert* belga megbízottat és *Martens* orosz megbízottat pedig a többi bizottságok elnöki állására.

A helyzet Szerbiában. Belgrádból azt jelentik, hogy *Vuics*, volt berlini szerb követ feladta a Pasics elleni harcot, miután barátai megmagyarázták neki, hogy Pasics esetleges bukása veszélyeztetné az Ausztria-Magyarországgal kötendő kereskedelmi szerződést, melynek nyelbetítését egész Szerbiában nagy türelmetlenséggel várják. A kereskedelmi szerződés megkötésének a szükségése indította az ifjú radikálisokat is arra, hogy az obstrukciótól elállottak. A támadások Pasics ellen azonban folytatódnak. *Paulovics* Raja belgrádi kereskedő ma nyílt levelet tesz közzé a kormány politikájáról, hogy a szerb marhakivitel részére új utakat találjon. Pasics nagy előlegek engedélyezését úgy öt, mint más szerb marha-exporteurókat arra birt, hogy a marhát *Bordeauxba* és *Olaszországba* exportálják. Az exporteurók ezáltal tönkrementek, de Pasics az előlegeket rajtuk végrehajtás utján mégis behajtotta.

Az angol felsőház reformja. A jövő hétfőn kezdődik az angol alsóházban *Campell-Bannerman* miniszterelnöknek a felsőház ellen beadott határozati javaslatáról a tárgyalás. A vita valószínűleg egy héttig, de talán még tovább fog elhuzódni, mert a konzervatív-uniionista ellenzék erősen készül, hogy a határozati javaslat ellen az obstrukciónak minden megengedett eszközzel harcoljon. A

vitát maga Campell-Bannerman fogja megkezdeni, kifejtve, hogy a felsőház konzervatív többsége évtizedek óta rendszeresen megakadályozza a liberális kormányok szabadelvű törvényhozó kísérletét. A kormány határozati javaslatához több módosítványt jelentettek be, amelyek között legérdekesebb Cecil Robert lordé, Salisbury volt miniszterelnök fiáé, amely szerint ezentul minden olyan vitás ügyet, amely a felsőház és az alsóház között fölmerült, a választók elé terjeszsenek.

Angol társadalmi mozgalom Oroszország ellen. Röviden már megemlékeztünk arról, hogy az angol társadalom több kitűnősége állást foglalt egy Anglia és Oroszország között esetleg létrejövő egyezség ellen. Ez az állásfoglalás egy körirat, amelyet most megkaptak az összes angol napilapok és amelyben határozottan állást foglalnak a körirat terjesztői az ellen, hogy Anglia és Oroszország között megegyezés jöjjön létre, amelynek az a látszatja lenne, mintha Anglia az orosz nép most folyó harcza ellen foglalna állást, amelyet alkotmányos jogai kivívásáért és szabadságáért folytat. Ez a megegyezés azt dokumentálná, hogy Anglia az orosz kormány pártjára szegődik, aminek első következménye Oroszország megerősödése lenne, esetleg újabb kölcsönt vehetne fel, amit másra ugysem fordítana, mint az autokrácia megszüntetésére. Epp ez okból tiltakoznak a körirat aláírói minden olyan közeledés ellen, ami Angliát oly színben tüntethetné fel, mintha ellenezné egy elnyomott nép szabadság iránti küzdelmét, amelyből pedig Európa e századbeli történetének legnagyobb eseménye fejlődhet ki.

Az olvasóhoz.

Az Egyetértés július elsején új évnegyedbe lép. Alkalom ez arra, hogy ráirányítsuk az olvasó figyelmét az Egyetértés gondolkodására és arra a misszióra, melyet ez az ujság betölt.

A nemzeti eszme szolgálása ez az a devise, mely e lap munkájának homlokán ragyog. Ahány betűt ebbe az ujságba beleírnak, mind a nemzeti eszmét szolgálja, mind egy porszem akar lenni, melyből a nemzeti önállóság és függetlenség falait ki lehet verni. Természetes, hogy aki ilyen munkába fog, önmagának is szabadnak, függetlennek kell lennie. Az Egyetértés az. Vehették észre, hogy némelykor azok ellen kell küzdenie, kiket egykor támogatott és uralkodásra segített. Küzd ellenük azért, mert azt gondolja, hogy küzdelmével a nemzeti ügyet szolgálja.

Hogy a közvéleménynek szüksége van ilyen ujságra, ezt onnan látjuk, hogy a közönség szinte páratlan lelkesedéssel állott mögénk. És ebből a táborból minden nap kapunk buzdító szót: csak ezen az uton előre. S mi megyünk is azon az uton előre. Hátra nem nézünk és csak a kitűzött célt látjuk magunk előtt.

Jó ujságot írunk és nagy ujságot írunk. Az események leírását sehol nem találják meg úgy, mint az Egyetértés-ben. Világos, tiszta, tárgyilagos előadás — ez minden sora — a melyből az olvasó elfogulatlan ítéletet alkothat magának. A rovatok megbővültek. Érdekesebbek és tágabbak, úgy, hogy mindaz, ami ujságba való, benne van az Egyetértés-ben. A rovatok erőnyeit külön-külön felsorolni fölösleges; aki kezébe veszi ezt a lapot és pillantást vet reája, nyomban láthatja, mit nyujtanak.

Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek előfizetése lejárt, szíveskedjenek az előfizetés megújításáról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

Az Egyetértés előfizetési ára:

egy hónapra	2 K 40 fill.
két hónapra	4 " 80 "
negyedévre	7 " — "
félévre	14 " — "
egész évre	28 " — "

Új előfizetőink is teljesen díjtalanul kapják a magyar család számára kíváló gondal szerkesztett „Magyar Szalon” című folyóiratot.

Mozgó képek.

Vizsga után.

Színhely: A családi otthon.

Személyek:

Apa.
Anyá.
Pali.
Rózsika.

(Szépen megterített, virágokkal díszített asztal. Középen két torta; az egyiket cukorból Pali, a másikon Rózsika felirat látszik. A család asztalhoz ül.)

Apa (ünnepelesen): Hát gyermekeim, tegnap szerencsésen letettétek a vizsgákat és a bizonyítványotok kitűnő. Büszke vagyok a gyermekeimre! Jó anyátok, hogy megjutalmazzon, pompás ebédet főzött számotokra. A kedvenc ételeiteket. Megérdemlétek, derék gyerekek vagytok?

Anyá (könyveltől): Oly boldog vagyok!

Apa: Látjátok gyermekeim, anyátok a boldogságtól könyezik. Ezt ne feledjétek el soha. Nekem is mindig eszembe jut, hogy az én édes anyám szintén könyezett, mikor jó bizonyítványomat meglátta.

Pali (sugya Rózsikának): A papa kétszer megbukott!

Rózsika (sugya Palinak): Egyszer ki is akarták csapni!

Apa: Eddig is nagyon szerettünk benneteket, de ezentul még jobban fogunk szeretni!

Rózsika: Igen papa . . .

Pali: Igen papa . . .

Apa: Most pedig üljünk le és egyetek jó étvágyal, mint olyanok, akik kötelességüket jól teljesítették . . .

Rózsika: Igen papa . . .

Pali: Igen papa . . .

Anyá: Istenem, milyen büszke vagyok! Pali hat egyest hozott . . . Rózsika négyet . . . a többi mind kettes . . . hát ez csakugyan szép . . .

Pali: Én a hatodik tanuló vagyok . . . Rózsika a tizedik . . . Pedig egész évben henczeget, hogy neki jobb bizonyítványa lesz! Leföztem! ujjé! jaj de örülök! Jaj de örülök!

Rózsika: Papa, a Pali szekiroz!

Apa: No . . . Pali . . . ne helytelenkedjél!

Pali: Nem papa! (sugya Rózsikához) Pocok! Ie-főztelek! pocok!

Anyá: Rózsika leány . . . neki nem kell annyit tudni . . .

Rózsika: Ugy is tudom, hogy Palinak javítani kellett! Két hármasa volt . . .

Pali: Mama, nézd a Rózsika, nem hagy békén! (sugya Pocok!)

Rózsika: Nekem még se volt hármasm . . . nekem volt . . . szégyeld magad! . . . Csak kegyelemből kaptál kettest . . .

Pali: Nem igaz! ezt csak a Gyuri mondta, aki majd megpukkad az irigységtől! . . .

Rózsika: Nem a Gyuri mondta! Mindenki tudja . . . a kézírásból is javitanod kellett . . . abból is kegyelemből csusztál át . . . (nevet) ujjé! Kegyelemből!

Pali: Nem igaz!

Rózsika: A vizsgarajzod nem is te csináltad, hanem a Pista . . . tiz tollat adott neki, meg öt japán bolyeget!

Papa: Csend legyen!

Anyá: Gyerekek! jól viseljétek magatokat!

Pali: Igen papa (sugya Rózsikához) Pocok! pocok!

Rózsika: Igen mama! (sugya Palihoz) Kegyelemből! ujjé!

Pali (az asztal alatt megrugja Rózsikát):

Rózsika: Papa! a Pali rug!

Pali: Azt hittem a Csipszi! Minnek dugod ide a lábaid! (sugya Rózsikához) Pocok! Pocok!

Rózsika (elpityergő magát):

Anyá: Mit nyafogsz? Nem szégyenled magad . . . ilyen nagy leány . . .

Rózsika: A Pali . . .

Pali: Bizony Isten most hozzá se nyultam!

Anyá: Azt hittem Rózsika, több eszed van . . .

Apa: Mit bántod a leányt? Ez a semmirekellő . . .

Pali: Én? Papa, becsületesemre . . .

Apa: Csend legyen! mindjárt kikergetlek!

Anyá: Mit akarsz azzal a fiuval?

Pali (pityereg): Azt hittem a Csipszi . . . (megrugja Rózsikát) Pocok! pocok!

Rózsika: Papa! papa! már megint!

Apa: Ejnye, haszontalan . . .

Anyá: Mit szírod a fiut? A leánynak lehetne anyi esze . . .

Apa: Ne rugdossa Rózsikát!

Anyá: Jó . . . jó . . . csak ne kiabálj úgy! . . .

Apa: Eh! hallgass már te is!

Anyá: Elfelejtetted, hogy nem vagy a bakák közt! Mit gorombáskodol?

Apa: Te meg ne utasíts engem rendre a gyerekek előtt! Szép nevelés, mondhatom!

Anyá: Nevelést nem földe fogok tanulni,

Apa: Elég legyen már!

Anyá: Kiabálni, azt tudsz! de bezzeg rendet tartani, azt nem!

Apa (felugrik): Ez már sok! (Megröszölje Pali felét.) Ennek te vagy az oka, te haszontalan!

Pali: Nem én papa! nem én! . . . a Rózsika . . . (bőgni kezd.)

Anyá: Szegény fiu! (Meglögyinti Rózsikát.) Te nyafka! te miattad kaptál . . .

Rózsika (sírni kezd): Nem én mama . . . a Pali . . .

Apa: Micsoda ordítás ez! No hát süssétek meg az ebédeteket! Én már jól laktam! (Felugrik és a másik szobába siet, az ajtót becsapja.)

Anyá: Oh Istenem! istenem! ezt kellett megérnem! (A másik szobába megy és becsapja az ajtót.)

Rózsika: Látod Pali . . . miért mondtad, hogy pocok vagyok . . .

Pali: Te miért mondtad, hogy kegyelemből kaptam kettest . . .

(A cselédek bejönnek és leszedik az asztalt, kiviszik a két tortát, mire Pali, Rózsika bőgni kezdenek, aztán összevesznek, összekarmolják egymást, Papa berohan és megveri Pali, mama berohan és megveri Rózsikát. Így végződik az ünnepi ebéd.)

Box.

TÁVIRATOK.

Támadás a császár ellen.

Brüsszel, június 18. A kamara ülésén Van der Velde szocialista egy napirendi indítvány előterjesztése alkalmával heves támadást intézett az orosz császár ellen a duma feloszlatása miatt. Azzal vádolta a császárt, hogy oly választási rendszert erőszakol rá az orosz népre, amely annak akaratát meghiusítja. Az elnök figyelmeztette a szónokot, hogy ez nem napirendi indítvány. A pénzügyminiszter a kormány nevében tiltakozott a beavatkozás ellen olyan ügyekbe, amelyekhez Belgiumnak semmi köze.

Az osztrák szociáldemokraták klubja.

Bécs, június 18. Ma megalakult a német, lengyel és olasz szociáldemokraták klubja. Az elsőnek elnökségébe Adler, David, Eldersch, Ellenbogen, Pernerstorfer, Schäfer és Seitz képviselőket választották. A lengyel szociáldemokrata képviselők klubja Diamant, Hudec, Moraczewski képviselőket választotta az elnökségbe és az olasz szociáldemokrata képviselők klubja Oliva és Scaba képviselőket. A cseh szociáldemokrata képviselők klubja már néhány nappal ezelőtt megalakult és Nemeec, Hybesch és Winter képviselőket választotta elnökökké.

Izgalmias jelenetek az angol alsóházban.

London, június 18. (Alsóház.) Morley indiai államtitkárhoz Ladsapatrai és Acsching indiai agitátorok deportációja ügyében kérdéseket intéztek, melyeknek megbeszélése közben izgalmas jelenetek voltak. Több radikális szónok, valamint a munkáspárt tagjai és ir nacionalisták hangsúlyozták, hogy Ladsapatrai nincs összeköttesben Acsching forradalmi agitációjával és ezért más bánásmódot érdemel. Az államtitkár ezt tagadta. Beszéde közben Howard Vincenc halk hangon egy megjegyzést tett, melyet azonban a nacionalisták meghallottak és viharosan tiltakoztak ellene. Mint kiderült Howard Vincenc azt mondta: Hát miért nem lövik agyon Ladsapatrait? Hosszantartó nagy nyugtalanság keletkezett. A nacionalisták felhívják az elnököt, hogy kényesítse Vincencet megjegyzésének visszavonására. Az utóbbi kijelentette, hogy nem akarta, hogy megjegyzését hallják. Az elnök erre azt mondta, hogy nem hallotta a megjegyzést, de intette Vincencet, hogy ne szóljon közbe. Morley államtitkár ezután a nacionalisták felhívására kijelentette, hogy Vincenc megjegyzéséhez egyáltalában nem csatlakozik. Ezzel az incidens elintéztét nyert.

Az orosz-japán halászlási szerződés.

Pétervár, június 18. Ma délután tartották a külügyminisztériumban az orosz-japán halászlási szerződéssel foglalkozó konferencia negyedik ülését. A szerződés végleges szövegét megállapították és aláírása legközelebbre várható.

A francia-japán egyezmény.

Tokió, június 18. A francia-japán egyezményt itt tegnap tették közzé. Ugy látszik, hogy az itteni irányadó körök hajlandók arra, hogy hasonló egyezmény tárgyában Németországgal összekötésbe lépjenek.

Közgazdasági távirat.

Csikagó, június 18. Gabonaiózsda. Zárlat. Buza irányzata bányadt, júliusra 91 $\frac{1}{2}$ K., szept.-re 94 $\frac{1}{4}$ K., — Tengeri állandó, júliusra 52 $\frac{3}{4}$ K.

Csikagó, június 18. Terményiósda. Zsir jul.-ra 8.72, tegnap 8.70, szeptemberre 8.87, tegnap 8.87. — Szalonna short clear 8.87. Sertéshus júliusra 15.90, tegnap 15.85.

New-York, június 18. Terményiósda. Gyapot. New-Yorkban 12.90, jun.-ra 11.50, szept.-re 11.21. New-Orleansban 12 $\frac{7}{8}$. **Petroleum** stand with. New-Yorkban 8.45. Filadelfiában 8.40, raffined in cases 10.90, Credit Balances of oil City 178. Zsir. Western Steam 9.20. Rohe festvérek 9.30. — On 42.37—42.75. — Réz 24.75—25.50.

Az élet meséiből.

— Saját tudósítónk jelenti. —

Budapest, június 18.

Neveket nem írunk ki ebben a történetben, amelyet maga az élet szőtt az ő hatalmas meseszövő és drámai erejével, mert nem érezzük jogot rá, hogy belenyuljunk a dolgok irányításába a magunk gyenge karjával, amikor a végzet intézi az eseményeket. Elmondani azonban elmondjuk a történetet, mert szinte páratlan és egyedül való a maga romantikájában.

Három, négy héttel ezelőtt egy fiatal pár esküdt egymásnak örök hűséget a VI. kerületi anyakönyvvezető előtt. R. F. kereskedelmi utazó volt a vőlegény, aki egy bájos miskolci uri leányt tett hitvesévé, őszinte, igaz szerelemből. A boldog fiatal pár a Dembinszki-utcában rendezte be magának puha kis fészket és ott lakott a közelükben egy szomszédos házban a fiatal asszonyka édesanyjais, aki követte a lányát Miskolcra ide Pestre. Amézhetekben mérhetetlen boldogság volt a kis otthonban. Csak az zavarta némileg a szerelmesek boldogságát, hogy a fiatal férjet hivatása néha napokig távol tartotta a meghitt kis otthonától. Utaznia kellett czége üzleiben.

Az egyedüllét aztán megfigyelésekre ösztönözte a fiatal, szerelmes asszonyt és így vette észre, hogy férjének íróasztalában minden fiók tárva, nyitva áll mindig, távollétében is. De egyet, egyetlen kis fiókocskát örökké gondosan elzárva tart.

Az asszonyka kíváncsiságát természetesen módfelelt izgatta ez az egy elzárt fiók. Nem szerzett neki semmi örömet, hogy a többi tizet szabadon felkutathatja. És lassanként kialakult benne a hit, hogy férje abban az egy fiókban őriz legénykorának apró, talán romantikus bűneit és emlékeit.

Ahogy pedig ezt kitalálta, nem bírta legyőzni többé a vágyat, mindazt a titkos bűnjelet a saját szemével látni, meglapogatni, hogy aztán édes kettesbe, teljes abszolúciót adjon értük szerelmes kis urának.

Négy-öt nappal ezelőtt a férj ismét utra indult és a kíváncsi asszonyok nagy pártfogója, a Véletlen, segítségére volt ez egyszer a maga hívének. A rejtélyes fiók nyitva maradt. A férj ott feledte benne a kulcsot. Talán mondanunk sem kell, hogy az asszonyka lecsapott rá, mint a hűjja és egyszerre akarta birmi minden taralmát.

Legfelül egy kicsi csomagocská volt. Az akadt legelőször az asszony kezébe és ahogy megérintette, az eltörődött, elrongyolt selyempapírból egy finom művü, keskeny arany karkötő hullott ki elébe az asztalra. Utána kapott, s ahogy fölemelte, elálló szivveréssel ismerte meg benne egy leánykori ékszerét, amelyet itt vesztett el egyszer Pesten. Meg is siratta akkor kedves ékszerét, amelyen egy kis medaillonban ott volt egyetlen gyermekkori arcképe is. És a kis medaillon, az arcképpel együtt, ott függött még most is a karkötőn.

A fiatal asszony első meglepetésében szólni sem tudott. Aztán ezer kérdés rohanta meg egyszerre a lelkét, amelyből csak egyetlenegy bontakozott ki teljes határozottsággal:

— Hogy jutott az ura ehhez az ékszerhez?

Az asszonyka tusakodása azonban nem tartott sokáig. Egy hirtelen elhatározással betaszította a fiókot és lélekszakadva futott át az édesanyjához, akinek lelkendezve mesélte el fölfedezését. Az öregasszonyt is rendkívül meglepte a dolog. Elkomolyodott és azt mondta, hogy látni akarja a dolgokat.

Almentek együtt a lakásba és hozzáfogtak a fiók teljes átkutatásához. Kutatás közben aztán egy olyan leltre bukkantak, amely mindkettőjüket lecsujtotta. Egy összegöngyölt iratcsomagot találtak, amelyben együtt volt a távollévő férjnek egész multja. Csupa hivatalos irás. Rendőri és törvényszéki végzések, ítéletek, közözelevek, amelyekből rettenetes bizonyossággal derült ki, hogy az az ember, akit eddig jónak, deréknek hittek, tolvajlásokért és más közönséges bűncelekmények miatt kétszer is börtönt ült.

A szerencsétlen fiatal asszonyt rettenetesen lesujtotta a váratlan csapás. A szegény első fájdalmi alatt öngyilkosságra gondolt, s öreg édes anyjának csak alig volt annyi ereje, hogy megvigasztalhatta.

Mikor egy kissé megnyugdott, leült levelet írni az urának. Megírta, hogy tud mindent és válni akar. Aztán lezárta a lakást, a kulcsot és a levelet átadta a házmesternek, maga pedig átköltözött az édesanyjához.

Most vasárnap reggel érkezett meg üzleti utjáról a bűnös férj és mikor lakását elhagyatva, zárva találta, a házmesternéhez fordult fölvilágosításért. Ott aztán megkapta a kulcsot és a levelet. Mikor azonban az első sorait elolvasta annak az irásnak, egyszerre megtáncorodott és a szívéhez kapott. A házbéliek éppen segítségére akartak sietni, mert azt hitték, hogy elájul. Segítségre azonban nem volt szükség, mert a tántorgó ember hirtelen megemberetere magát, a kapunak fordult és csaknem futva indult kifelé.

Föl egyenesen a feleségéhez.

Az öregasszony lakásán aztán drámai jelenetek játszódtak le. A szerencsétlen ember oda roskadt a felesége lábai elé és nem bírt szólni, csak rettenetesen eltorzult arcza mutatta, hogy iszonyuan szenved.

Végre az asszony törte meg a szörnyű hallgatást.

Elébe tartotta a karkötőt:

— Hogyan került ez hozzád?

A kérdés aztán egyszerre fölöidta a férfi némaságát is és megcsukló hangon kezdett vallani:

— Rossz voltam, Erzsike . . . Ezt is egy gyermek karjáról vettem le bűnös módon. De meg-szenvedtem érte. Öt éve már, hogy a munkám után élek becsületesen. Az a karkötő volt az utolsó bűnöm, a legutolsó, amiért meg-szenvedtem . . .

— Ez?

— Az!

Egy pillanatnyi hosszú hallgatás után halkán, vontatottan mondta asszony:

— Az enyém volt. . . Tőlem vitted el. . .

— Tőled?! — ujjongott fel a férfi. — Te voltál?! Lásd, az isten, a végzet is fölment, amikor te-hozzád vezet vezekelni az utolsó bűnért! Bocsáss meg Erzsike! Bocsáss meg! Jó, igaz ember lett belőlem . . .

És amig könyörgött, könyekben ázott halvány szenvedő arcza.

Az asszony egy pillanatig nézte, aztán odament hozzá csöndesen és szólanul beletette a kezét az övébe . . .

Ma vonták vissza a már beadott válókeresetet dr. Tarján Mihály fővárosi ügyvéd útján.

A Z EGYETERTES
szerkesztősége és kiadóhivatala
VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt van.

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18—25. szám.

UJDONSÁGOK.**Utazás az Örök Béke körül.**

* * *

Hágában ismét összegyűltek a nemzetek képviselői, hogy előkészítsék az utat az örök béke problémájához. A békekonferencia, mely mint ilyen, a második, az oroszok mindenható urának, II. Miklósnak kezdeményezésére alakult meg. Az abszolutizmusnak a legkorlátlanabb urát e művéért annak idején a béke-czárnak nevezték el.

Ez a jelző azóta nagyon elkopott. Szinte szatirája a sorsnak, hogy az orosz történelemnek egyik legvéresebb periódusa éppen ennek az uralkodónak a nevéhez fűződik, kinek korai szavára Hágában most afölött tanácskoznak, hogy az emberiség legszörnyebb intézményének egyikét: a tömeges emberölést, hogyan lehetne megakadályozni.

Hogy a hágai békekonferencia milyen eredménnyel fog végződni, az azt hiszem, a világra nézve közömbös lehet. Gyakorlati értéke ennek — legalább egyelőre, ugy sem lesz. Hogyan is lenne gyakorlati értéke egy olyan intézménynek, melynek szabályait maga a kezdeményező sem ismeri el kötelezőnek.

Hiszen még élénk emlékezetünkben élnek az orosz-japán háború előtti tárgyalások. Akkorában éppen a czár kormányja volt az, mely verte a mellét, hogy jaj annak, ki hivatlan prókátorul lépne föl az ő ügyében. Fenyegetődött, hogy szükség esetén mozgósítani fogja Oroszország egész haderejét, de beleavatkozást nem fog meg-tűrni senkitől.

Hogyan képzelni most el a béke-czár, hogy más nemzetek alkalmadtán egyszerűen alávetik magukat a hágai békekonferencia határozmányainak, mikor éppen ő reá hivatkozhatnak, mint precedensre.

A konferencia megnyitásán igen szép és magasztos beszédek hangzottak el. A hatalmak megbízottai az udvariaskodásban tullicizáltak egymáson. Azok a bizonyos disztíngvált mosolyok finomabban simultak a diplomata keskeny ajkain, mint bármikor máskor. Ezt azonban senki sem veheti rossz néven tőlük. Az uraknak elvégre ez a mestersége és senkinek sincs joga, hogy őket foglalkozásukban megakadályozza.

Nelidov volt különben köztük a legboldogabb. Annak a dics-zuhatagnak, melyet a konferencián résztvett hatalmak megbízottai az ő ura felséges fejére zudítottak, bizonyára épp Nelidov látja majd legjobban a hasznát. Mert az urak — hiszen nem került pénzbe — ugy ledicsérték II. Miklóst, hogy a minden oroszok czárja ebbe a dicséretbe bele-rezedegetett és mámorában oda haza a saját portáján olyan patáliát csapott, hogy most egyre-másra telnek meg a Péter Pál-erőd földalatti kamatai.

A дума feloszlata illuzioriuusá tette azt a rongy alkotmányt, melyet a felséges ur mézes-madzag gyanánt húzott végig hűséges népének a száján.

Világraszóló bohózat volna ez, ha kereteiben nem játszódnék le annyi rémséges tragédia.

Távol nyugaton, komoly emberek a népek boldogságáról tanácskoznak. Tanácskoznak annak a czárnak ujjmutatása szerint, ki alig néhány hónap előtt tömegesen küldte vérpadra saját népének gyermekeit. S aki most, az ő fenkölt leikéről elhangzott beszédek után, összefogdosztatja pribékjeivel azokat az embereket, kik életfeladatul éppen azt szemelték ki maguknak, amit ő felsége oly nagyképpen hirdet az egész világ előtt.

Ezekután igazán gyermekies naivítás kellene ahhoz, hogy a hágai békekonferenciának bármiféle jelentőséget tulajdonítsunk. Egyszerű kupak-tanács az, azzal a különbséggel, hogy a ledarált frázisok után a küldött urak nem holmi falusi vinkóval, hanem valódi francia pezsgővel fogják leöblíteni kiszáradt torkukat. És ehhez mi legfeljebb jó mulatást kívánhatunk nekik!

Napirend. Naptár: Szerda, 1907. június 19. — Római katolikusok: Gyárfas. — Protestánsok: Gyárfas. — Görög-országi: június 6. Hiláron. — Zsidók: Tham. 7. — A nap két reggel 4 óra 3 perccel, nyugszik este 7 óra 59 perccel. — A hold két déli 12 órakor, nyugszik éjjel 12 óra 27 perccel. — A hold első negyede éjjel 3 óra 55 perccel.

A közoktatási miniszter fogad délután 4 órakor. — A földművelési államtitkár fogad délután fel 5 órakor. — A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. — A közoktatási államtitkár fogad délután 4 órakor. — A képviselőház ülése délelőtt 10 órakor. — A főváros törvényhatósági bizottságának közgyűlése délután 4 órakor az Újvárosban. — A Székesfővárosi Alkalmazottak Szövetségének gyűlése délután 6 órakor a Sasházban. — Az osztrálysíjkegyek húzása reggel 9 órakor. — A Nemzeti Szalon nyári kiállítására nyitva 9-6-ig. Belépődíj 1 korona. — Az Urania Kgyelőri szalonja nyitva délelőtt 9 óratól délután 8 óráig. Belépődíj 50 fillér. — Az Ifjúság-kiállítás a Könyves Kálmán műintézetben. (Nagymező-utca 37-39. szám.) nyitva egész nap. Belépődíj nincs. — A Nemzeti Múzeum ásványlára nyitva 9 óratól 2 óráig. — A Szépművészeti múzeum nyitva 10-2-ig. — A székesfővárosi múzeum zárva. — A földtani intézet múzeuma megtekinthető 1 k. belépődíjjal. A Történelmi Arcképcsarnok zárva. — A Szechenyi-múzeum megtekinthető 1 korona belépődíjjal. — A Mezőgazdasági Múzeum nyitva 9-12-ig óráig. — A Góche-zoba nyitva 9-12-ig. — Az Iparművészeti Múzeum nyitva 9-1-ig és 3-6-ig. — A Képzőművészeti Múzeum nyitva 9-12-ig és 2-6-ig. — Az aquincumi múzeum nyitva egész nap. — A Technológiai Iparmúzeum és könyvtára nyitva 9-1-ig. — A Nemzeti Múzeum könyvtára nyitva 9-4 óráig. — Az akadémia könyvtára nyitva 9-7-ig. — Az egyetemi könyvtár nyitva 9-12-ig és 3-8-ig. — A Kereskedelmi Múzeum könyvtára nyitva 9-2-ig. — A pedagógiai könyvtár és taneszköztár nyitva 3-6-ig.

Személyi hírek. József főherceg Havass Imre hadnagy, segédkapitány kíséretében kedden este hét órakor Kecskemétről automobilon Budapestre érkezett. — Várossy Gyula kalocsai érsek ma délután Bajára érkezett. — A szími király Baden-Badenből Párisba utazott. — Ruttkai Ráth Péter udv. tanácsos, a kassa-oderbergi vaspályatársaság vezérigazgatója, aki hivatalos ügyekben Budapestre távol volt, ma visszaérkezett a fővárosba és Falk helyettes igazgatótól átvette hivatalának vezetését. — Faludi Gábor, a Vigszínház igazgatója Wiesbadenből, ahol néhány héttel időzött, ma visszaérkezett és a Vigszínház vezetését átvette. — Mária Anna főhercegnő férjével Elias bourboni herceggel Karlsbadba érkezett.

A király szemléje. A király ma reggel a Práterben szemlélt tartott a bosznia-hercegovinai 1. gyalogezred, a 84. gyalogezred első zászlóalján és a bosznia-hercegovinai vadászszázalóján. A szemlén jelen voltak Lipót Szalvátor és Ferenc Szalvátor királyi hercegek, Schönau közös hadügyminiszter, Latscher osztrák honvédelmi miniszter, Konrad vezérkari főnök és Nishi japán tábornagy.

A szerb trónörökös utazása. György szerb trónörökös az európai udvaroknál látogatást szándékozik tenni. Minthogy Péter király hasonló szándékai elé néminemű akadályok gördülnek, ennek folytán fiait küldi előre, hátha a hangulatot megteremtí majd Szerbia jövődombeli uralkodója. Első sorban az angol udvart látogatja meg és Edvard király vendége lesz. Péter király a trónörökös kíséretének összeállításánál nagyon elővigyázatos volt és azon tisztek közül, akik résztvettek a királygyilkosságban, egyet sem osztott be, ami ajánlatosnak is látszott, mert Angolországban ebben a tekintetben nem ismernek tréfát.

Edvard király és II. Vilmos találkozása. Edvard király a nyáron találkozni fog Vilmos császárral. Az angol király hívta meg a császárt és a németek uralkodója elfogadta a meghívást. A találkozás ideje még nincs megállapítva. A meghívás azért történt, hogy Edvard király bizonyosságát adja annak, hogy az angol nemzetközi politika nem irányul Németország ellen. Edvard király kora őszszel Konstantinápolyban meg fogja látogatni Abdul Hamid szultánt és több napot fog a török fővárosban tölteni. A szultán végtelenül örül az angol király látogatásának és elrendelte, hogy a Meratim-kioszkat és az Ildizt újból bebutorozzák és lehetőleg pompásan rendezzék be. Hir szerint Vilmos császár őszszel, amikor Corfuba utazik és megnézi az Achilleiont, el fog látogatni Konstantinápolyba is és néhány napig marad a szultán udvarában.

A spanyol köztársaságiak vezetője meghalt. A spanyol kormányoknak sok kellemetlenséget okoz a köztársaságiak erős pártja, kik az ország reakcionárius irányzata ellen a legdátább harcot vívják. Ennek a pártnak egyik legkimagaslóbb alakja és jelenlegi vezetője Muró — mint Madridból táviratozzák — ma meghalt. Muró halála nagy csapást jelent pártjára, mert benne a köztársasági párt egyik legagilisabb tagját veszítette el.

Hölgyek koszorúja Rákóczi sírján. Szeged város közönsége vasárnap nagyszabású népi-ünnepélyt rendezett a Rákóczi-szobor javára. Ez alkalomból a szegedi hölgyek kegyeletük jeléül koszort fontak a fejedelem sírjára és elhelyezés céljából Kassára küldték. A koszoru ma érkezett meg Kassára. Elhelyezéséről az illetékesek tényező gondoskodtak.

A király kézirata báró Fejérváryhoz. Megirtuk már, hogy a király a Mária Terézia rendnek százötven éves fennállása alkalmából, kéziratos intézést báró Fejérváryhoz, mint a rend kancellárjához. A királyi kézirata a következő:

Kedves báró Fejérváry tábornagy! Mint egyike ama kevés kiválasztottak, akiknek bátor mellét katonai Mária Terézia-rendem lovagkeresztje ékesíti, ön e rend kancellári hivatalát tölti be, amely rendet százötven évvel ezelőtt egy dicsőséges győzelem után Mária Terézia, a nagy császárnő és királynő alapított. Ennek a kitüntetésnek az volt a rendeltetése, hogy a tiszteket buzdítsa oly hadi tettekre, amelyek a derék kötelességteljesítés mértékét messze túlhaladják s amelyeket oly férfiak visznek végbe, akiknél kiváló bátorság katonai éleslátással és nagy felelősségérzettel párosul. A felsőleges alapítónő céljainak nagy mértékben eleget tettek. Az alapszabályok legszigorúbb megtartása mellett, számos érdemes tett lelkiismeretes megvizsgálása mellett százötven év alatt ezeröt tábornokot és tiszteket tüntettek ki a Mária Terézia-renddel. Ezeröt hősnek neve van a rend történetében feljegyezve, az ő dicsőségükre s a kortársaknak és a jövődö nemzedékeknek ragyogó mintaképül. A hosszú békeesztendők a rendnek majdnem összes tagjait az élettől megválni látták, de ha egykor újra beállna a szükségé annak, hogy a trónért és a hazáért harcoljanak, akkor, meg vagyok róla győződve, újra föl fog ragyogni a Mária Terézia-rendnek régi varázsa s újra nagy tettekre fogja lelkesíteni a bátor katonaszíveket. Akkor új hősök fognak előtérbe lépni, akkor be fog bizonyulni, hogy a törhetetlen hűségnek és odaadásnak szel-leme, amely védőerőmet szerencsében és szerencsétlenségben lelkesítette és dicsőséges tettek véghezvitelére buzdította, még mindig él. A katonai Mária Terézia-rend megalapításának százötvenedik évfordulójáról megemlékezve, hálás elismeréssel üdvözlöm azokat, akik, miként ön, még ma is élő hordozói ennek a fölemelő kitüntetésnek. Bécs, 1907. június 14-én. Ferenc József s. k.

Zola hamvai a Pantheonban. Zola Emil földi maradványait még ebben a hónapban a Pantheonba szállítják. Az átszállítás valóságilag úgy fog történni, hogy a koporsót az ünnepélyes elhelyezést megelőző este csendben átvizszik a Pantheonba, ahol másnap diszes ravatalra teszik. Az ünnepélyen résztvesznek Fallières elnök, a miniszterek, az összes államtitkárak, valamint a különböző irodalmi és tudományos testületek. Az ünnep zenei részét a zeneakadémia énekkara és a köztársasági gárda zenekara fogják ellátni. Azt hiszik, hogy az ünnepélyen Clemenceau a kormány nevében és Briand mint közoktatásiügyi miniszter fogják a nagy halottat méltatni. A szertartás befejezése után katonai díszszemle lesz.

Az osztrácsi sakkverseny. A huszonötödik forduló eredményéről tudósítunk a következőket táviratozza: A mai nap szenczácziója Mieses versége Van Vliet ellen. Rubinstein legyőzte Salvét, Duras nyert Billicard ellen, Perlis Scheve ellen, Bernstein Mortimer ellen, Teichmann legyőzte Blackburnet, Snosko-Borowski Shoriest, John nyert Spielmann ellen és Marco Shoosmith ellen. A Forgács—Metger, valamint Tartacower—Süchting-játszma remisvel végződött, míg Leonhardt nem fejezte be partiját Cohn W. ellen. Niemzowitsch nyert egységet kapott és Swiderski szabad volt. Remis lett még a Cohn E.—Lee parti is.

Mieses 17^{1/2}, Rubinstein 17, Niemzowitsch 16^{1/2}, Forgács 15^{1/2}, Bernstein 15 (2), E. Cohn, Duras 14^{1/2}, John (1), Salve (1) 14, Perlis (1), Snosko-Borowski (1), Teichmann (1), Marco 13^{1/2}, Tartacower 13, Swiderski 12^{1/2}, Leonhardt (1), Süchting 10^{1/2}, Billicard 10.

A csütörtöki huszonhatodik fordulón a következő párok mérkőznek: Süchting—Niemzowitsch, Metger—Tartacower, John—Forgács, Swiderski—Spielmann, Mortimer—Marco, Van Vliet—Bernstein, dr. Perlis—Mieses, Billicard—Scheve, Salve—Duras, Teichmann—Rubinstein, Leonhardt—Blackburne, Cohn E.—Cohn W., Lee—Suosko-Borowski, (Jacob—Shories.) Shoosmith szabad.

A budapesti görög-katolikus egyháztanács pályázata. A budapesti görög-katolikus egyháztanács a kezelése alatt álló Szabó Jenő-féle alapítványból a budapesti főiskolák görög-katolikus hallgatói számára egyenként 250 koronás, hét ösztöndíjat szervezett és azokra pályázatot hirdet. A pályázati kérvényeket az évi szeptember 4-éig az egyház-község lelkészi hivatalába (VII., Rottenbiller-utca 5/b., II. emelet) kell benyújtani, ugyanott minden elvígósítás kapható. Személyes jelentkezés elő-

nyös. Később érkezett kérvények figyelembe vehetők nem lesznek.

Ballagi Géza meghalt. Általános részvétet és mély megdöbbenést fog kelteni az a hir, hogy Ballagi Géza, volt országgyűlési képviselő, a Magyar Tudományos Akadémia tagja, tegnap este hosszas szenvedés után 56 éves korában meghalt Sárospatakon. Ballagi Géza, Ballagi Mórnak, a nagynevű tudósnek volt a fia és Ballagi Aladár országgyűlési képviselőnek testvérbátyja. 1901-től 1905-ig az olaszliszka kerületet képviselte, szabad-élvű programmal, s joviális modorával, magyaros gondolkozásmódjával, jóízű humorával csakhamar széles körökben kedvelt lett. Nagy tudása, széles látóköre tekintélyt, megbecsülést szerzett neki s halála érzékeny vesztesége a hozzá hasonló képzettségű talentumokban ritka magyar közéletnek. Holttestét ma este Sárospatakon vonatra tették. A tetem holnap reggel érkezik meg a fővárosba s az indóházból átvizszik a kerepesi-uti temető halottas-házába, ahol már ma diszes ravatalt állítottak föl. Temetése holnap, 19-én, délután 4 órakor megy végbe a református egyház szertartása szerint.

Dr. Ballagi Géza 1851. május 3-án született a békésmegyei Szarvason; atyja Ballagi Mór, a hírneves magyar tudós, anyja kiskiráói és király-lehotai Lehoczy Ida; testvérbátyja dr. Ballagi Aladár egyetemi tanárnak és országgyűlési képviselőnek. Tanulmányait Bécsben és Budapesten elvégezvén, 1875-ben jog- és államtudományi doktorrá avattott; ugyanez évben a sárospataki jogakadémiába a politika, nemzetgazdaság és pénzügytan rendes tanárául választatván meg, ott működött 26 évig, mely idő alatt, két éven át, 1888-tól 1890-ig a sárospataki főiskola igazgatója volt. Irodalmi téren 1869-ben lépett fel először a Protestáns Egyházi és Iskolai Lapban, melynek, valamint a Protestáns Tudományos Szemlének később segédszerkesztő-jévé lett. Számos politikai és közgazdasági ön-álló művének és értekezésének közzététele után 1888-ban megjelent első, uttörő nagy műve: *A politikai irodalom Magyarországon 1825-ig*, mely 850 lapon kimerítően tárgyalja a felvett témát s mai napig forrásmunka jelentőségével bír. Az e műben feldolgozott dusz-gazdag anyagot részint a fővárosi és vidéki könyvtárakból, részint saját politikai röpiratgyűjteményéből merítette, mely a maga tízezer kötetével a legnagyobb e fajta gyűjteménye hazában. A Magyar Tudományos Akadémia, méltányolva e nagybecsű művet, 1888. május 4-én levelező tagjául választotta Ballagit. 1897-ben jelent meg Az Athenaeum által kiadott Magyar Nemzet Történetének IX. kötete gyanánt eredeti forrástanulmányok és széleskörű levéltári kutatások alapján készült másik nagy munkája: *A nemzeti államalkotás kora 1815-1847* czímen. Két főművén kívül még a következő önállóan megjelent művekkel gyarapította a magyar irodalmat: *A politikai pártok*, Bluntschli után, jegyzet-ekkel kísérve, 1872., *Az 1839-40-iki országgyűlés visszhangja az irodalomban*, M. T. Akadémiai székfoglaló értekezés, 1889., *A protestáns pártok és a sajtó*, édesatyjának, ki a pártmozgalomban vezérszerepet vitt, eredeti levelezése s egyéb kézirati források alapján, 1892., *Zemplénnegye közgazdasági és közművelődési monografiája*, felolvasatott a M. Tud. Akadémiában, 1893., *Emlékbeszéd Szűcs István akadémián lev. tag felett*, 1893., *Emlékbeszéd idősebb báró Vay Miklós felett*, 1895., *Az elméleti jog- és államtudományi államvizsgálat*, előadói javaslat, 1899., *A magyar alkotmány*, népközlök számára írt alkotmánytan, melyen igen nagy becsűvel dolgozott, 1900. *Az 1848-XX. törvények a történelem világánál*, 1903. stb. Ezenkívül tömör-kiseb-nagyobb tanulmányt írt a Budapesti Szemlébe, a Nemzetgazdasági Szemlébe, a Havi Szemlébe s egyéb folyóiratokba és hirlapokba. Irodalmi érdemei elismerésül a Magyar Tudományos Akadémia ez év május 3-án, éppen a születése napján, rendes tagjául választotta meg. Politikai téren, mint a szabadelpvűpárt tagját, 1901-ben országgyűlési képviselőjéül választotta meg az olaszliszka kerület. Meggyőződésből minden mellékérdék nélkül támogatta a kormányt s szokása szerint e tekintetben is mint igazi munkás ember dolgozott pártja érdekében. Az igazságügyi, a munkásügyi bizottsági munkálatokban élénken vett részt s többször szólalt fel a parlamentben. Az 1905-iki téli választáson gróf Andrássy Gyulával szemben kisebbségben maradt s azóta teljesen visszavonult a politikától, egészen irodalmi s társadalmi munkásságnak szánva minden erejét. Társadalmi téren mint az ev. ref. konventi egyetemes tanügyi bizottság tagja és szak-előadója, mint Zemplénnegye bizottságának és a sárospataki főiskola igazgatótanácsának s gazdasági választmányának tagja fejtett ki nagyobbarányú tevékenységet.

— **Politikai tüntetés.** Az újpesti függetlenségi és 48-as párt, ma avatta fel új helyiségét saját épületében, amelyen megjelent a kerület orsz. képviselője, *Héderváry Lehel*, továbbá *Ugron Gábor*, *Horváth József* (marosújvári), *Szász József*, *Fenyvesi Soma*, *Hódy Gyula*, *Molnár Jenő* és *Várady Károly* orsz. képviselők.

Elsőnek a dalárda a himnusz-t énekelte, azután *Csepregi Pál*, a kör egyik alelnöke tartott megnyitó beszédet, majd pedig *Héderváry Lehel*, a kerület képviselője beszélt, az új függetlenségi pártot azokhoz a munkásokhoz hasonlítva, akik kardot tartva jobb kezükben, balkezüikkel építették meg a templomot. Az újpesti függetlenségi párt tagjai is száz veszélylyel küzdve építették oltárt a függetlenségi eszmének. A szép ünnepélyt a dalárda himnusz-éneke zárta be.

Kossuth Ferencz, az orsz. függetlenségi és 48-as pártkör elnöke a felavató ünnepély alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte:

„Újpesti pártunk körének ünnepén szívvlelélekkel jelen vagyok abban az erős hitben, hogy a függetlenségi eszmében fog üdvözülni a nemzet. *Kossuth.*“

Az ünnepély után bankett volt. A harmadik fogás után dr. *Boross Mór Hédervári Lehel*, *Ugron Gábor* s a jelenlevő képviselőket éltette. *Ugron Gábor* ezután hosszabb beszédet mondott, amelyben utalt arra, hogy nem állnak azon vádak, mintha a függetlenségi párt egy év óta nem tett volna semmit és elveit feladta volna, mert hirtelen nem lehet semmit sem csinálni, hanem mindennek előbb az alapját kell lerakni. Lassu és kevés amit elérünk, de meg kell gondolni, hogy azokkal kell ezen kormányt dolgoztatni, akik évtizedeken át a nemzet függetlenségének ellenségei voltak. A függetlenségi politika nem valószínű meg egyik napról a másikra, mert az századoknak, évezrednek elve és programja. Hogy a függetlenségi politika megvalósulhasson, arra előmunkát kell. A nagy tetszéssel fogadott felköszöntő után beszéltek még *Fenyvesi Soma*, *Molnár Jenő*, *Hódy Gyula* és még számosan.

Magát az ünnepet azonban az éjjeli órákban kellemetlen incidens zavarta meg. A párt István-uti körhelyisége előtt egy tíz óra tájban egy ötszáz főnyi szocialista tömeg verődött össze. Jobbára gyárimunkások, akik az általános választói jog mellett tüntettek. Az izgatott tömeg, ahányszor a kivilágított termekből éljen riadalma hangzott, dörög abeczzal válaszolt.

— Le a fekete grófok seregével! — kiáltották.

— Le a reakziós miniszterekkel!

A tüntetők szétosztatására rendőrség vonult ki, a tömeg azonban nem távozott s így az egyre izgalmasabbá váló hangulatban, több ízben kemény összetűzés volt a munkások és a rendőrség között. Végre olyan fenyegetővé lett a tömeg magatartása, hogy gondoskodni kellett a vendégképviselők biztonságba hozataláról. Több zárt kocsi járult a körhelyiség elé és ezekben egy-egy újpesti polgár védelme alatt hagyták el a képviselők a formálisan megostromolt épületet. *Ugron Gábor* azonban a tömeg a beszállásnál fölsírt és közölte a zúditott kocsijárá, amelynek ablakait is bezuzták. A kocsi nem vesztette el lélekjelenlétét, ostort fogott és gyorsan keresztül törtetett a tömegen. *Ugron Gábor* nem esett komolyabb baja, mondják azonban, hogy egy üvegcsúszánk az arcát könnyebben meghorzsolta. A rendőrség erre erősen a tömeg ellen fordult, kardot rántott és megisztította az utcát. Négy embert előállítottak. És pedig *Steiner Samu* szabóságát, *Morawetz János* sütősegédét, *Janánszky Sándor* ácsmunkást és *Keszner Ferencz* asztalost. Ez utóbbit egy rendőrkard könnyebben meg is sebezte. Sebét a mentők bevarták és beszállították a gróf Károlyi-kórházba. Szerencse, hogy *Kossuth Ferencz* az utolsó pillanatban lemondott az ünnepélyen való részvételről, különben őt érte volna a támadás, ami különben neki is volt szánva.

— **Ünnepelt zálogházi igazgató.** A harmincznyolcz évi szolgálat után nyugalmába vonult s ez alkalmából magyar nemességgel kitüntetett *Koós Ottó* kir. tanácsos, zálogházi igazgató tiszteletére 150 terítékes lakomát rendezett a zálogházak tisztikara a Hűvösvölgyben. Az ünnepeltet *Sillye Jenő* aligazgató köszöntötte szép beszéddel, amelyre *Koós* meghatottan válaszolt, köszönetet mondván azért a támogatásért, amelyben a tisztikar hosszú szolgálati ideje alatt mindenkor részesítette. Felköszöntöket mondtak még: dr. *Wallasz Antal*, *Szelényi József* és *Ujhelyi Tibor*.

— **Kossuth Lajos fia a Kossuth-mauzoleumban.**

Kossuth Ferencz kereskedelmi miniszter tegnap délelőtt értesítette *Bárczy István* polgármestert, hogy öccsével, *Lajos Tódorral* meg szeretné tekinteni a Kerepesi-uti temetőben épülő Kossuth-mauzoleumot. A polgármester *Heuffel Adolf* középítési igazgatót rendelte ki a Kossuth testvérek kalauzolására s a megtekintést tegnap délután 6 órára tűzték ki. A jelzett időben a középítési igazgató és *Gerster Kálmán* műépítész megjelentek a mauzoleumnál, ahová rövidesen *Kossuth Ferencz* és *Kossuth Lajos Tódor* is megérkeztek. Először a mauzoleum külső részét járták körül. A hatalmas épület külseje csak nem teljesen kész. A felső oszlopcsarnokon már elhelyezték az oroszlánt és a góniuszt, alatta pedig a csarnokban a szépen stilizált szarkofágot, amely mellől elhagyták *Kossuth Lajos* fekvő szobrát. Az oszlopcsarnok alatt a főbejárás főhomlokzatára jön Hungária hatalmas kőszobra, amelynek a kifaragása már javában megy. A főbejárás lépcsőzetének két oldalára is a napokban helyezték el a bronzba öntött párdücsöket, amelyeket szintén *Ströbl* mintázott. A külső rész megtekintése után bementek a mauzoleum belsejébe. Ott még meglehetősen kezdetleges minden, mert a falazat teljesen nyers, csak akkor kezdenek rajta dolgozni, amikor a *Kölber-féle* mozaikképek felrakására kerül a sor, *Kossuth Ferencz* bent kijelölte azokat a helyeket, amelyekre a szarkofágok, illetőleg koporsók jönnek. A mauzoleum közepére jön a *Kossuth Lajos* tetemeit magába foglaló nagy szarkofág. Ennek a mintázásán most dolgozik *Ströbl*, aki egyúttal a csarnok többi részébe elhelyezendő síremlékeket is tervezi.

Kossuth Lajos Tódor kérdésére a középítési igazgató elmondotta, hogy a külső építést ez év október végére teljesen befejezik, az állványokat is eltávolítják, a belső munka azonban még legalább egy, esetleg másfél évig fog tartani. *Kossuth Ferencz* ezután arra kérte az igazgatót, hogy a környéket megfelelően rendezzék, mert most meglehetősen elhanyagolt, aminek különben az építés az oka. Mikor az épületet megtekintették, *Kossuth Lajos Tódor* fejezte ki elismerését az építmény művészies kiviteléért, amely valóban méltó pihenőhelye lesz *Kossuth Lajosnak*. Megköszönték végül mind a ketten a középítési igazgató és a műépítész fáradozását s szíves búcsút véve távoztak a temetőből.

— **A pécsi kiállítás.** Szombaton délelőtt a magyarországi erdészek egyesülete *Bánffy Dezső* báróval az élen Pécsre érkezik, ahol vasárnap közgyűlést tart. 200 erdész jelentette be részvételét. Pécsről az erdészek *Frigyes főherczeg* bélyei uradalmára, majd a belisteyi faipar-telep megtekintésére rándulnak. Pécs város közönsége az erdészek tiszteletére vasárnap a kiállítási színpadon ebédet ad. Vasárnap a Saskörnek 200 tagja érkezik külvonaton Budapestről Pécsre a kiállítás megtekintésére. Az érkezőkre ünnepélyes fogadtatás vár. A déli-vasut, a kassa-oderbergi és a győrsoproni vasut is megadta a kiállításra utazóknak a menetjegyekedvezményeket.

— **Kitüntetett orvos.** A hivatalos lap mai száma jelenti, hogy a király dr. *Bosányi Béla* királyi tanácsosnak, a budapesti Lukács-fürdő főorvosának a közegészségügy terén és a védőerő érdekében szerzett érdemei elismerésül a *Ferencz József-rend* tisztikeresztjét adományozta.

— **Házasság.** *Gellért Mór*, a Magántisztviselők Takaré- és Hitelszövetkezete vezérigazgatója nőül vette *Künn Sarolta* kisasszonyt Japánból.

Tihanyi Vilmos fogtechnikus eljegyezte *Klein Elza* kisasszonyt Budapesten.

— **Bus jöslat New-Yorkról.** Az emberek, akik a babonától emancipáltak magukat, már nem hisznek a jövendölésekben. De vannak esetek, amikor mégis hisznek. Éppen ez az eset következett be New-Yorkban, ahol még felvilágosodott emberek is félnek, mert *Johnson Horace* amerikai időjós bus jöslatot mondott New-Yorkról. Megjövendölte, hogy a roppant virágzó város menthetlenül el fog pusztulni. New-York keleti és északi része folyóba fog elmerülni. A katasztrófa — véleménye szerint — augusztus közepén fog bekövetkezni. A new-yorkiak azért félnek, mert *Johnson* a sanfrancizskói és jamaikai szörnyű katasztrófákat is megjövendölte.

— **Spitz Ede hazajön.** A Lipótvárosi kaszinó szenzációja még mindig nem vesztette el aktualitását. A tolvaj klubgazda rokonsága ugyanis tárgyalásokat folytat a kaszinó igazgatójával, az ellopott pinkapénzek megtérítése tárgyában.

Tegnap igazgatótanács elé is került az ügy. Délután félhat órakor volt az ülés, amelyen báró *Bánffy Dezső* elnökölt. Megjelent a tanácskozáson az egész elnökség és igazgatóság is. Báró *Bánffy Dezső* elnök nagyjában ismertette *Spitz Ede* ügyét és hosszasan megindokolta a kaszinó elnökségének abbéli elhatározását, hogy *Spitz Edét* üldözni nem akarja, mert ezáltal a botrány csak növekedett volna. Bár a kaszinó reputációjának nem árthat, ha egy tisztviselőjéről kitudul, hogy megtévedt, az egész kérdésnek hosszas napirenden való tartása mégis kellemetlen lehetett volna a kaszinó ezer-négyszáz tagjának, a kiknek nagy része nem is ismerte *Spitz Edét*. Az igazgatósági ülés helyeslőleg tudomásul vette báró *Bánffy Dezső* elnök magyarázatait és határozatában kimondotta, hogy az ő vélekedésével és eljárásával azonosítja magát. Ezt az igazgatóság be fogja jelenteni a választmányának is, mely csütörtökön este ülést tart. Folytatólag elhatározták azt is, hogy a család, illetőleg *Spitz Árpád* trieszti vezérigazgatónak ajánlatát, melyben a testvére által okozott kárt megtéríti, elfogadják és a választmányi ülés után szűkebb bizottságot fognak kiküldeni, megállapítandó, hogy körülbelül mennyi lehet az elvitt kártyapénz és milyen kártérítési összeget kérjenek. Hir szerint a család huszeder koronás egyezséget ajánlott a kaszinónak a botrányos ügy szanáására.

Maga *Spitz Ede* ezidőszereint külföldön várja ügyének rendezését. Egyes verziók szerint ugyan már nincsen Nauheimban, hanem Londonban tartózkodik, ahonnan Ausztráliába akar menni s csak arra vár, hogy bujkálás nélkül elutazhassék. Ejhírel szemben arról értesítik lapunkat, hogy *Spitz* ma levelet írt egyik budapesti rokonának, akivel közli, hogy ügyének rendezése után visszajön a fővárosba és be fogja bizonyítani, hogy teljesen ártatlan és alaptalanul vádolták meg. Ezt azonban rosszul fogja tenni, ha megteszi, mert ha hazajön, másodsor aligha fog olyan simán odébbállhatni, mint a suskus elkövetése után.

— **Felozlatott szakegyesület.** *Andrássy Gyula* belügyminiszter felozlatta a földmunkások nagykanizsai szakegyesületét. A miniszter leirata következtében *Füredi János* rendőrkapitány megjelent a szakegyesület helyiségében és annak vagyonát lefoglalta. A miniszter felozlatási megokolása nagyjában a következő:

A magyarországi földmunkások országos szövetségének nagykanizsai helyi csoportja ellen vezetett hatósági vizsgálat megállapította, hogy a helyi csoport tagjai, idegen elemek bevonásával oly különféle, a valóságnak meg nem felelő tévútra vezető kijelentésekkel igyekeztek tagokat gyűjteni, hogy a csoportba való beiratkozást a „törvény“, a miniszter „rendelte el“ s a kinek tag, illetve sztrájk-könyve nincsen, az munkát nem kaphat sehol, aki pedig ilyen könyvvel bír, az rögtön bérérmelést követelhet munkaadójától. Megállapította továbbá a vizsgálat, hogy a helyi csoport működésének vezetésébe olyanok folynak be, akik a helyi csoportnak, a szövetségnek nem is tagjai, sőt annak tagjai az alapszabályok értelmében nem is lehetnének, továbbá — hogy a taggyűjtés nem az alapszabályokban kitűzött célok elérésére, hanem csupán bérharczok előidézésére irányult, minek kifogás alá eső voltát egyesek belátva, befizetett pénzeiket vissza is követelik. Miután pedig a helyi csoport működésének ideiglenes felfüggesztését kimondó s a helyi csoport pénz- és ügykezelésének megvizsgálását elrendelő 24576—1906. sz. alispáni határozat következtében megtartott vizsgálat a fentemlítettet megerősítette, sőt megállapította azt is, hogy a helyi csoport belső pénz- és ügykezelése is szabálytalan, pénzkezelése ellenőrizve nem lett, bevétel és kiadásai szabályszerűen nem okmányoltattak, gyűlési jegyzőkönyvek nem vezettek — a helyi csoport bevételét az alapszabályokban meg nem engedett segélyezésekre fordították, s így kétségtelen, hogy a helyi csoport alapszabályszerű rendeltetésének meg nem felelt, sőt annak megfelelni nem is tud s a tagok anyagi érdeket is veszélyezteteti, miért is a helyi csoportot az 1875. évi 1508/eln. sz. belügyminiszteri körrendelet mellékletének IX. pontja alapján felozlatom.

— **Az anyja kedvéért.** Szécsi József városi vilamos vasúti kalauz ma éjszaka hiába dörömbölt a lakása ajtaján, nem bocsájtotta be senki. Roszszat sejtett és bezúzta az ajtót. Amikor a szobába lépett, rémes látvány tárult a szeme elé. A divánon ájulva feküdt a felesége, keze-lába megkötözve, a szája pedig egy zsebkendővel volt betömve. Csak nagynehezen tudta életre kelteni az asszonyt, aki sirva panaszkolt el, hogy éjfél tájban egy idegen ember lepte meg a lakásban, megrohanta és összekötözte. Erre hozzálátott a szekrények átkutatásához és ami készpénzt talált, azt elvitte magával. Szécsi József erre megvizsgálta a szekrényeket és konstata, hogy a rabló összesen hatvan koronát vitt magával. A férj jelentést tett az úgyról a rendőrségen, ahol meg is indították a nyomozást, amely azonban ma délben meglepő eredménnyel végződött. Az asszony ugyanis bevallotta, hogy az egész rablóhítoriát ő koholta. Debreczenben van beteg édesanyja, akit segíteni akart, de mert a férje nem egyezett volna bele, ezt a módját találta ki a segítésnek. A pénzt, amelynek eltűnését az állítólagos rablóra háritotta, el akarta küldeni Debreczenbe. E vallomás után a további vizsgálatot megszüntették.

— **Tanuk előtt fult vízbe.** Ma délután 4 óra tájban Nérei Elemér géplakatos segéd és Glöczér László tanoncz, csónakázni mentek ki a lágymányosra. Közben csónakjukba vettek egy 13 év körüli iskolás fiút is, akit azonban nem ismertek. A kis diák egyszerre panaszkodni kezdett, hogy melege van és kijelentette, hogy meg akar fürödni. Le is vetkezett és beleugrott a vízbe. Egy ideig uszva követte a csónakot, de aztán elmaradt és a víz sodrában haladt lefelé. A csónakosok is lassan lefelé eveztek, de jóval megelőzték az uszó fiút. Egyszerre aztán kétségbeesett segélykiáltások hallatszottak a hátuk mögött. Hátra tekintettek és kétségbeesetten látták, hogy a fiu fuldoklik. Vagy kifáradt, vagy hirtelen görcsei támadtak, elég az hozzá, hogy nem bírta magát tovább felszinen tartani. A csónakban ülők emberfeletti erővel kezdtek evezni a fuldokló felé, de a víz ellenében nem bírtak a folyó sodrával, s a vergődő szerencsétlen ott a szemük láttára fulladt bele a vízbe. A segítségül hívott halászok már csak a holttestet foghatták ki. A hullát a bonczani intézetbe szállították. Késő éjszaka bejött aztán a rendőrségre egy szegény szakácsnő, névszerint *Viszkocs Anna*, aki kijelentette, hogy kis fia ma délután eltűnt. A szegény asszonynak megmutatták a vízbe fullt fiu ruháit és a szerencsétlen teremtés görcsös zokogással ismerle fel bennük eltűnt fia holmiját. A szerencsétlenül járt fiu, *Viszkocs István* gimnáziumi tanuló, aki egyetlen reménysege volt szegény édesanyjának, aki fiáért dolgozott cselédsorban. A mélyen sujtott anya kétségbeesését nem lehet leírni.

— **A pécsi bányász-sztrájk.** A Dunagőzhajózási Társaság pécsi összes bányáiban tegnap este óta általános a sztrájk. A munkások nyugodtak, mindazonáltal a rend biztosítására egy század katonaság érkezett a telepre a megerősített csendőrség kiegészítésére. A munkások követeléseit maguk a munkások sem ismerik. Semmiféle közeledés nem történt még. A sztrájkolók száma 3000.

— **Megölte magát a szekunda miatt.** Nagy izgalmat okozott ma délben félegy órakor a Lónyay-utcai gimnáziumban egy tizenhét éves diák öngyilkos kísérlete, a ki az intézet második emeletéről az udvarra vetette magát. Az életunt ifju *Szlovák Pál* hetedik osztályu gimnázista, a ki azért szánta magát halálra, mert az algebrából megbukott. A diákot, akinek a bal lába törött el és belső zuzódást is szenvedett, a mentők özvegy édesanyja lakására, a Damjanich-utca 46. számú házába szállították.

— **Rajeczfürdő igazgatósága** állami, törvényhatósági és vasúti tisztviselők, illetve alkalmazottaknak, továbbá lelkészeknek, tanítóknak és gazdászoknak ez évi június 30-ig, valamint augusztus 21-től szeptember 30-ig a lakbéreknél 50 százalék, az egykoronás fürdőfürdőknél szintén 50 százalék, az ételáraknál pedig 10 százalék kedvezményt nyújt. Prospektust kívánatra ingyen küld. Állandó posta-, távirat- és vasút-állomás a fürdőtelepen.

— **Csőd.** Ujvidéken a Popovics testvérek cég csődbe jutott. Az egyik Popovics meghalt és öreg fivére egyedül nem tudta vezetni az üzletet. A passzívák 260.000 koronát, az aktívák 220.000 koronát tesznek ki.

— **Rablótámadás.** Az éjszaka rablótámadás volt a fővárosban. Ma délelőtt érkezett ide Budapestre *Seftics Milán* karlócai kereskedő. Este a Mádai-féle vendéglőben a Kerespesi-uton megvacsorázott, aztán a Stáhly-utczába ment át egy ismerőst megkeresni, akit azonban nem talált meg. Már visszafelé jött, amikor egy Stáhly-utcai korcsma előtt elhaladva, szerb guzliczahang ütötte meg a fülét. *Seftics* egy pillanatra habozott, aztán benyitott a kis kurtakorcsmába. Két guzliczást talált odabenn szerb nemzeti öltözetben, *Belics Kostát* és *Grósz Károly* péklegényeket. Megkérdezte tőlük, hogy szerbek-e, mire *Belics* Kosta azt felelte, hogy igen. Erre *Seftics* oda ült közéjük, bort hozatott és mulatni kezdett a két guzliczással. A mulatságból aztán hatalmas dárídó lett, s a két guzliczás szándékosan leittatta *Seftics*-et, akit aztán részeg fővel magukkal csaltak az Alsóerdősor-utczába, ott megtámadták és teljesen ki akarták fosztani. Ez azonban nem ment egészen zajtalanul. A dulakodásra azonban figyelmessé lett *Szulecz József* 839. számú rendőr és *Gubát* detektív, aki éppen a környéken végzett szolgálatot és segélyre siettek a szorongatót szerb kereskedőnek, aki különben maga is azonnal kijőzanodott a bajban. A rendőrök aztán lefűlelték a vakmerő utonállókat és megvasalva behozták a főkapitányságra, ahol leartóztatták őket.

— **Halálozás.** Dr. *Sediaczek István* ny. cs. és kir. főorvos, 62-ik évében elhunyt Budapesten.

Vojtek Lajos kir. főmérnök június 16-án Aradon elhunyt.

Gál-Szécsy Ferencz né. szül. rakalupi *Ratkovszky* Ilona 35-ik évében elhunyt Jarkovácson.

— **Egy bluz miatt.** A Zugliget közelében levő katonai gyakorlóterén ma kora hajnalban öngyilkosságot követett el *Ujvári József* 86. gyalogezredbeli kőzlegény. *Ujvári*, a gróf Haller-kaszárnyából magával vitte szolgálati fegyverét és azzal kétszer melbe lötte magát. A megfők halálos sérüléssel szállították a XVII. helyőrségi kórházba. Azt beszélik, hogy a kaszárnyából eltűnt egy tiszt kabát és őt gyanúsították a lopással. A gyanúsítást *Ujvári* nem bírta elviselni és emiatt lett öngyilkossá. A katonai hatóság megindította ügyében a vizsgálatot.

— **Hálókoosik közlekedése a Magas-Tátrába.** A Nemzetközi Vasúti Hálókoosik-Társaság egyetértőleg a cs. és kir. szabadalmazott Kassa-Oderbergi Vaspálya Társaság igazgatóságával elhatározta, hogy június hó 15-től kezdve Budapestről este 11 órakor induló gyorsvonathoz egészen Tátra-Lomnicz állomásig, valamint onnan vissza Budapest felé este 10 órakor induló gyorsvonathoz hálókoosik csatlakoztatják. Ezen hálókoosik-közlekedés rendszeresítése igen nagy kényelmére fog szolgálni az utazó közönségnek és nagyban közre fog hatni arra, hogy a Tátra-fürdőket látogató közönség száma mindinkább növekedjen. A közönség érdekét szolgáló ezen intézkedés megtétele *Rutkai Ráth* Péter udv. tanácsosnak, a kassa-oderbergi vaspálya vezérigazgatójának és *Gerenday László*, a Nemzetközi Vasúti Hálókoosik Társaság magyarországi vezérigazgatójának kiváló érdeme. Mint értesülünk, a Hálókoosik-Társaságnak Tátra-Lomniczon épített szállodája a Palace-szálloda július havában nyílik meg.

— **Társutazás Svájcba** és az északolaszországi tavakhoz, mely a párisi kirándulással kapcsolatosan, július hó 15-én indul, a programmok már megjelentek és kaphatók a „Magyar Utazási Vállalat r.-t.” irodájában Budapest, IV., Eskü-ut 3. szám alatt.

— **Interurban telefon a Tátrában.** E hó 15-től kezdve Tátra-Lomnicz, Ó- és Uj-Tátrafüred fürdőtelepekről Bécs-Budapest és Berlin között helyközi telefon-állomást rendeztek be. Budapesttel és Béccsel való beszélgetésért 3 percenként két korona, míg Berlinnel ugyanezen idő alatt való beszélgetésért 5 korona lesz fizetendő. Az interurban összeköttetést a téli idény alatt is fentartják.

— **Ha őszül a haja,** használja a Stelia-vizet. Üvege 2 korona Zoltán B. gyógyszerárban Budapest, Szabadság-tér.

— **Bob-hashajtó a logkellemeobb, 10 f.**

— **Zászlók,** czimerek, minden kivitelen kaphatók Linhart színházi festőnél és díszítőnél Budapest, VIII., Hunyadi-u. 27. sz. Árjegyzék ingyen.

— **Nászajándékok** Rothauser. Deák-tér 6. sz.

— **Fodor-féle vivóterem** a Koronaherczeg-utca 3. szám alatt a főváros legnagyobb és legjobban felszerelt torna- és vivóterme. Különös gond fordítatik a gyermektorna és vívásra.

— **Az előkelő világ** kiváló előszeretettel keresi fel a Michelstädter utóda Váci-utca 3. szám alatti cipő-áruházát; magunk is méltányoljuk a közönség ezen elismerését, mert cipőinek mindegyike egy-egy különlegesség. A szabott árak a talpba bevésve vannak és így fűlkövetelés nem létezik.

— **A gyémántcsempészek.** Az internacionális policziának egyik legnehezebb feladatát képezi a gyémántcsempészek lefűlése. Minden számítás ellenére, a lehető legnagyobb raffiniával dolgoznak ezek a megrőgzőtt gonosztevők és egy rendőrtiszt legnagyobb sikerének tarthatja egy ilyen szervezett banda elfogását. Az „Apolló Színház” e heji műsorában a legnagyobb sikere van egy ilyen tárgyú képnek, melyen egy szorgalmas és fáradhatatlan detektív a ravasz csempészt, minden védekezése ellenére lefűleli és elfogja. A képnek óriási hatása van és méltó helyet foglal el az „Apolló Színház” fényes heti műsorában.

— **Kecskeméti búzkeségo.** A pécsi országos kiállítás temérdek látinivalója között van valami, ami már a legelső napokban is teljes mértékben magára vona a közönség érdeklődését: az Alföldi Cognacgyár r.-t. kiállítása. Ez az agilis és gyönyörű telep, melynek népszerűsége immár páratlan Magyarországon, minden produktumából küldött mutatót a pécsi tárlatra s megint pompás bizonyosságot szolgáltatott afelől, hogy az igazi érdem minden hangzatos frazisznál többet ér. Ennek a gyárnak nagy és marandó érdemei vannak, mert a magyar közönséggel megszerettette az ő magyar gyártmányait. Igaz, hogy ez könnyű dolog volt, mert gyártmányai valóban kitűnők. Baraczkpálinkája immár nemzetközi specialitás, cognacja, likőrjei pedig a leghíresebb francia produktumokkal is kiállják a versenyt s e melletti lényegesen olcsóbbak, mint amazok. Szinte azt lehetne hinni, hogy öreg kolostorok útkaít leste el a keceméti gyár, a pálinkagyártás igazi művészetének rejtelmeit, melyeket a középkorban bölcs és gourmand szerzetesek őriztek a celláik magányában. A pálinkákon kívül az alföldi cognacgyár a szeszfőzőinek modelljét is kiállította, ami méltán ejti bűmulatba a nézőket, mert ehhez fogható telep egész Európában sincs. Kecskeméten, az Alföldi Cognacgyárban, 45.000 hektoliter különböző pálinkát gyártanak évenként. Ugy-e hatalmas szám? Ime, hogyan tud föllendülni egy magyar iparvállalat is, ha nem a hazafiasság provokálásával, hanem becűletes munkával és szaktudással igyekszik hiveket toborozni magának.

— **Ös Budavára új varieté műsora** olyan nagy-szabású és annyira változatos, hogy a közönség minden este zsufozásig megtölti a varieté színházat s nagy elragadtatással adózik a kitűnő művészek produkcióinak. Óriási hatást kelt a *Darlus* és *Yana* francia kettős, továbbá *Paul Sándor* miniatűr-czirkusza, amely különösen a gyermekvilág részére pompás mutatvány. Az új műsor különben teljesen családias jellegű s esténként egész sereg gyermeket hoznak ki a szűlők a varieté színház előadására. *A The Cubans*, cuba szigeti művészpár ruhái a hajóról tévedésből lemaradtak s emiatt csak június 22-én léphet föl először ez a világhírű attrakció.

Nessi Pál és Udvarny Ferencz Amerikában.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 18.

A mai lapok törvényszéki rovata ismét tele van *Nessi Pál* és *Udvarny Ferencz* nevével s amig itthon a bíróság a két letört ekzsisztenciájú gavallér politikus ügyeit szellőzteti, azok addig odaát az Ujvilágban békén próbálkoznak a szerencsével. Egyébként sok közös vonás van ennek a két embernek az életében és a sorsában. Mind a kettő ingatag alapon tört a magasba, karakterbeli és tehetségbeli ereje egyiknek sem volt és mégis mind a kettő emelkedő pályára jutott. Hogy pályájuk delelője előtt a mélybe zuhantak, annak is a saját defektusuk volt az oka. Abban is hasonlít egymáshoz a két egyéniség, hogy mind a kettő egyformán kámforrá vált a baj előtt. Ugy eltűntek, mintha sohasem is lettek volna. Mindegyikük nem is tudta senki, hogy merre vannak. Most végre bizonyossá lett, hogy mind a ketten Amerikába vitorláztak és ez idő szerint New-Yorkban élnek. Pár héttel ezelőtt beszélt is velük egy budapesti ember. Dr. *Kovács* Gyula ügyvédjelölt hozott hírt felőlük az Ujvilágból. Dr. *Kovács* tanulmányuton járt Amerikában és találkozt *Nessivel* is, *Udvarnyal* is a magyar negyedben levő Kossuth Lajos kávéházban.

Dr. Kovács azt mondja, hogy Udvary nagyon rossz sorsban él. Csaknem teljesen pénztelenül jutott ki New-Yorkba, ahol nem talált munkát. A nyomorgásban teljesen elzúllott, lerongyosodott, beteges is, úgy hogy most a magyar kolónia kegyelemkenyerén tengődik. Mikor dr. Kovács sorsa iránt kérdezősködött, keserűen legyintve felelte Udvary:

— Nagyon unom már ezt a vergődést. És ha jobbra nem fordul valahogy a helyzet, feladom a harcot. Agyonlövöm magamat. Valami végzet jár velem. Minden munkát elvállaltam volna, de amíg erős és egészséges voltam, nem akadt semmi. Most már lenne egy pinceszéri állás itt egy kávéházban, de beteg és gyöngye vagyok, nem bírom a munkát.

Dr. Kovács szánakozva, valami kevés aprópénzzel segítette az egykori parlamenti nagyságot, amit az nagy hálaalkodásokkal fogadott.

Nessi Pálnak már valamivel jobban megy sora. A külseje rendes, tiszta, majdnem elegáns. Vele is beszélt dr. Kovács, akinek elmondta, hogy van egy pár ezer foronája, amit hazulról hozott el magával. A pénzre nagyon vigyáz. Egy Berger nevű magyar embertől lakik, akinél ágyra jár és 20 czentet fizet a szállásért éjszakánként. Élelemre 60-80 czentet költ naponként. Mostanig munka után járt New-Yorkban, de nem kapott semmit. Most tehát elhatározta, hogy nem tölti tovább az idejét hiába. Délre szándékozik, valami magyar lakta vidékre, ahol ügyvédi irodát akar nyitni honfitársai számára. Nagyon bánja az itthon történeteket, új életre készül, becsületes ember akar lenni s ha munkájának gyümölcse lesz, magához veszi kis fiát is, akiért dolgozni fog, hogy levelezze korábbi bűneit. Nessi nem fogadott el segélyt Kovács dr.-tól.

Egyébként pedig a büntető törvényszék vizsgálóbírája és az ügyészség köröző levelet bocsátott ki mind a kettőjük ellen.

A Nessi ellen kiadott körözőlevél így szól:

7625. Csalás büntetvével vádolt dr. Nessi Pál, budapesti születésű, 41 éves, róm. katolikus, elvált, magyarul, németül, francziául s olaszul beszélő, közepes magas, erőteljes, széles arcú, kopasz fejtű, nagy homloku, szőke szemöldökű, kék szemű, rendes orru és száju, borotvált arcú, urias öltözött, volt budapesti ügyvéd, mint Schwarz Abrinak a Btk. 379 és 380 §-aiba ütköző csalás büntetvében a 70 §-a szerint való tettestársa ellen a Bp. 470 §-a értelmében a kir. törvényszék, tekintve, hogy nevezett ügyvéd a büntető eljárás tartama alatt megszökött, nyomozó levelet bocsát ki s megkeresi az összes hazai és külföldi hatóságokat, hogy dr. Nessi Pált bárhol tartóztassák le, s kísérik a budapesti kir. ügyészséghez, ennek 2735/907 k. ü. számu intézkedésére való hivatkozással. Nessi Pál ellen az eljárás kézrekerültéig egyidejűleg megszüntetik. 28.718/907 Budapest, 1907. évi június 9-én. Kir. trszék.

Udvary Ferenczet a következő köröző levéllel keresi a törvényszék vizsgálóbírája:

7619. Udvari Ferencz alaposan gyanúsítatik, hogy mint a Szombathely városi takarékpénztár részvénytársaság vezérigazgatója, azon czélből, hogy a nevezett takarékpénztár hitelezőit megkárosítsa, a takarékpénztár üzleti könyveit és mérlegeit meghamisította; továbbá oly adósságokat, amelyek valótlanok, valónak ismert el. Ezek a cselekmények a Btk. 414. §-ának 2. és 4. pontjaiban meghatározott csalárd bukás büntetvének tényállásdékát foglalják magukban. Minthogy terhelt, akinek személyleírása alább közöltetik, ismeretlen helyen tartózkodik, megszökött, felhívatalnak az összes bírói és közigazgatási hatóságok, hogy terheltet tartóztassák le s a legközelebbi kir. járásbíró vagy kir. ügyészség fogházába szállítsák és erről az alólírott vizsgálóbíró értesítsék. Személyleírása: kora 39 éves, testalkata erős, izmos, termete közepmagas, homloka mérsékelt, haja barna, szeme barna, szája szabályos, arca hosszor, orra rendes, arczszíne barna, anyanyelve magyar. beszél németül és francziául is. 3060-907. Szombathely, 1907. évi június hó 7-én. Kir. törvényszéki v. bíró.

AZ EGYETÉRTÉS

szerkesztősége és kiadóhivatala

VI., Eötvös-utca 32. sz. alatt

A szerkesztőség telefonja: 788. szám.

A kiadóhivatal telefonja: 706. szám.

A nyomda telefonja: 18-25. szám.

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

(*) A bus özvegy. (Bemutató a Városligeti Nyáriszínházban.) Feld Mátyásnak „A bus özvegy”-éről már hetek óta suttognak a beavatottak s előrelátással megjósolták, hogy a darabnak nagy sikere lesz. Így aztán nem csoda, hogy „A bus özvegyet” jó híre megelőzte. Ez magyarázza meg azt a rendkívüli érdeklődést is, melyet a közönség a mai bemutatón a darab iránt tanúsított, mert a tágas Arenának minden zuga megtelt érdeklődőkkel. „A bus özvegy” tényleg megérdemelte ezt a nagy érdeklődést, mert messze túlhaladja a nyári kasszadarabok rendes niveljét. Az első felvonás Széphegyi báróné lakásán játszódik. A báróné, ki Wallenstein Rózát ábrázolja és ki van tiltva a fővárosból, lakásán nagy estélyt ad annak tiszteletére, hogy báró Vaseline képviselői bukásának huszonöt éves jubileumát üli meg. A báróné mindenkivel sejteti, hogy Bécsben nagy összeköttetései vannak s ezzel megnyeri Vaseline bárót, ki az ő befolyása révén szeretne képviselő lenni. Megnyeri Docziak Daniló barátságát is azzal, hogy eldicsekszik millióival. A második felvonásban Vaseline japán ünnepélyt rendez s a báróné őt azzal az ürügygel, hogy igen befolyásos emberrel értekezik, alaposan megzsarolja. Később kiténik a turpisság és az elkelő urat, ki nem volt más, mint Dosztaick, kidobják. A harmadik felvonásban a báróné felcsap sanzoneitnek, de óriási kudarcot vall. A darab azzal végződik, hogy a rendőrség a bárónét végleg kitiltja a fővárosból. A darabot rendkívül élénkíti a sok táncbetét és a Vig özvegy zenéjének igen sikerült paródiái. A zenei részt Barna Izsó állította össze, elég szerencsés kézzel. Nagy előnye különben a Bus özvegynek a kitűnő rendezés, mely Stoll Károly mesteri kezére vall. A közönség igen jól mulatott s az élvezetes estét azzal hálálta meg, hogy nemcsak a szerzőt hívta minden felvonás után számtalanszor a lámpák elé, hanem látni kívánta a zeneszerzőt, a rendezőt, sőt végül Feld papát is, kiboldogmoosollyal köszönte meg az ovációt. A szereplők közül Turcsányi Olga aratott nagy sikert, ki egy iskolás leány szerepében rendkívül kedves alakítást mutatott be. A bus özvegyet Láng Etel személyesítette a tökéletes humorral. Nagy művészettel énekel egy nagyon hatástalan dalt Fehér Olga. Hogy ezt a széphangu fiatal művésznőt miért akarják lejárni állandóan huszadrangu énekesz-mokkal, ez igazán érthetetlen. Dobsa Margit gyönyörű tánczával ért el szép hatást. A férfiszereplők közül hozzájárultak az est sikeréhez Ferenzi, Magyar, Virág, Bihari, Kellér és Gabányi, ki egy ismert színigazgató maszkjában nagy derűséget kelteit.

(*) Nemzeti Zenede. Ma délután volt Gobbi Alajos igazgató-tanár V., VI. és VII. hegedű-osztályának nyilvános évszázó vizsgálója a fővárosi Vigadó kistermében. A kiváló mester, aki már egy egész muzsikuo-nemzedéket nevelt az országnak, ezúttal is a jeles és alaposan képzelt növendékeknek egész sorát állította ki a dobogóra. Volt köztük tehetségesebb és kevésbé tehetséges; de nem volt egy csem, aki becsületére nem vált volna mesterének és az intézetnek. Nemcsak technikai készségük, hanem zenei fel fogásuk és előadási modoruk is tanúságot tesznek a gondos és szakavatott vezetésről, amelyben részük volt. Különösen kiűntek az ötödévesek közül Eiberger Vilma és Arányi Ferencz, a felsőbb osztálybeliek közül pedig a kis Schuller Minella, Heinrich Emilia, Kardosonyi Margit, Kollár Stefánia, Bachmann Ödön, Czetzner Gyula és Pilscher István. Nagyon érdekesek voltak a növendékek együttes előadása is, főleg a Sinding-féle Suite, amelyet a VII. osztály összes növendékei és Ries híres „Perpetuum mobile”-je, amelyet a VI. és VII. osztályu növendékek kifogástalan szabotossággal adtak elő.

(*) Durand és Durand. A Vigszínház első esztendőjének legvidámabb darabja, a „Durand és Durand”, Ordoncaux és Valabrégue híres boházata, szombaton kerül színre új betanulással. A füszeres Durand Albertet, aki ügyvéd gyanánt szerepel, ezúttal is Göth Sándor ábrázolja, Coquar-

dier Agenor szerepét pedig Vendrei Ferencz játssza. Javanont Hegedüs Gyula adja, akinek megannyi kitűnő alakítása közt alig van hatásosabb ennél a dadogó és panaszát énekelve tolmácsoló kliensnél. Főbb szerepeket játszanak még Szerémy Zoltán és Tihanyi Miklós. A női főszerepek Kiss Irén, Göthné-Kertész Ella és T. Halmi Margit kezében vannak. Holnap, szerdán a „Bernát”-ot, Hettai Jenő nagyszerű énekes bohóságát ismétlik.

(*) A Nemzeti Színház tagjainak tisztelgése Bezerédy államtitkárnál. Ma délután Somló Sándor igazgató vezetésével a Nemzeti Színház tagjainak küldöttsége tisztelgett a belügyminiszteriumban Bezerédy Viktor államtitkáránál, hogy tőle a színházi ügyeknek a kultuszminiszteriumba való áttétele alkalmából búcsút vegyen. A küldöttség szónoka, Somló igazgató átadta Bezerédy államtitkárnak a tagok nevében a Nemzeti Színház összes tagjainak aláírásával ellátott gyönyörű emlékalbumot és becsületes köszönetet mondott az államtitkárnak, mint a színházi ügyeknek hosszú évek során át volt vezetőjének a kötelességteljesítés határára túl messze kimagasló működéséért. Bezerédy államtitkár a küldöttség tagjait rendkívül szívélyesen fogadta és biztosította őket, hogy a jövőben is legjobb indulattal fog irántuk viselkedni.

(*) Új vidéki magyar színészet. Makó szegedi színtársulata ez évben Ujvidéken töltötte nyári évadját. A társulat kitűnő műsorával nagy sikert aratott és az ujjvidékiek szerelével karolták fel a magyar színészet ügyét. Az elsőrangú társulat művésznői közül különösen Fodor Ella művészetének adózott lelkes elismeréssel a közönség, míg a férfiak közül Klenovits, Almássy és Szomorj tettek ki magukért. A Czigány előadásával fejezték be a nyári évadot, ahol Fodor Ella szívéhez szóló, természetes játéka, Baróti credeti alakítása tett mély hatást.

FŐVÁROS.

(*) Nyilvántartott gyomorgyilkosok. Legutóbb a kerületi elöljárói érkeztelen felmerült az eszme, hogyan lehetne az élelmiszerhamisítás rohamos terjedését leghatásosabban meggátolni. Eddig nagy hiánya volt az eljárásnak, hogy az elöljárók az elbűlt került hamisítóról nem tudták, hogy a többi kerületben van-e már büntetve. Ez pedig azért fontos, mert a büntetés mértéke függ attól, hogy a hamisító először kap-e büntetést vagy többször büntetett egyén. Az érkeztelen azt az eszmet tárgyalták, hogy rendes nyilvántartást, valóságos fekete könyvet vezessenek a hamisítókra s minden itélet bejegyzendő a közös nyilvántartóba. A terv fölött hosszas vita után sem tudtak meggyezni s a legközelebbi érkeztelre maradt a határozat, amelynek a megvalósítása mindenesetre erős gátja lesz a hamisítók manipulációinak.

(*) A Gellérthegy vasútja. Évtizedek óta fejlődik itt a város közepén a főváros egyik legszebb kiránduló helye: a Gellérthegy, csak megközelíteni volt nehéz, mert meredek utakon juthat fel az üdülési vágyó kiránduló, vasut pedig — nincs. Két budapesti nagy cég kért ma előmunkálati engedélyt a Tabánból a Gellérthegy bármely pontjára építendő síklóra. Az egyik a Gferer, Schoch és Grossmann vasuti vállalat, a másik Mössmer József nagykereskedő, akik közösen akarják a síklót megépíteni. A sokféle terv között, amely a Gellérthegyre vasutat tervezett, remélhetőleg ez az új terv végre valóra válik s a Gellérthegy végre nem lesz olyan távol a fővárostól, mint akár a Hűvösvölgy.

(*) Az óbudai reformátusok segélye. Ma délelőtt küldöttségileg tisztelgett Bárczy István polgármesternél az óbudai református egyház előljárósága Mészáros Sámuel református lelkes vezetője mellett; a küldöttségben voltak még: Benedek János fővárosi bizottsági tag, Szilágyi Károly és Kónya Károly presbiterek. A református egyház azt kéri, hogy az eddigi évi 5000 korona segélyét emelje föl a főváros 6000 koronára, mert a változott viszonyok folytán egyre nagyobb terhek sulyosodnak a lélekszámban kicsiny egyházra. A polgármester a kérelem támogatását megígérte.

(*) Hirdetés — ivlámpákkal. Most, amikor a főváros rendezni kívánja a hirdetésügyet, érdekes megoldási mód kínálkozik reá, persze üzleti alapon. Egy vállalkozó ma ajánlatot tett, hogy az Andrassy-uton és a Nagy-köruton kétszáz villamos ivlámpást a maga költségére fölállít. Az oszlop alját hirdető-oszlopnak alakítja át. A villamos lámpások jókarbantartásáért évi harmincezer koronát kér a vállalkozó a fővárostól. Ezenkívül az Andrassy-uton és Köruton ötven esztendőre akar kizárólagos jogot a hirdetésre.

SPORT.

A Mac. berlini diadalai.

Budapest, 1907. június 18.

Lapunk tegnapi számában már megemlékeztünk arról, hogy a magyar athletikai club három derék tagja mily szép sikerrel szerepelt a berlini Komet nemzetközi viadalán.

Az eredmények közlése előtt most még néhány szóval elmondjuk szereplésük nevezetesebb részleteit.

A megjelent cseh és svéd atleták képviselőinek mellőzésével a Mac. Muzsa Gyula országgyűlési képviselőt tették az öt tagu zsűri elnökévé és versenyzőink iránt a legnagyobb figyelmet tanúsították.

Rendkívül lelkesítő hatással volt versenyzőinkre, hogy a berlini magyarok nagy számban jelentek meg a viadalon, különösen a munkásosztály tagjai, akik azután magyar szóval buzdították atletáinkat és győzelmeik alkalmával lelkesen megéljenztek.

Mudin a pentathlon három számában lett első, a távolugrásban és a 100 méteres futásban azonban nem került az első öt közé, ezért lett csak második. Kiss Imre rudugrását a berlini lapok különösen kiemelik.

A viadal után több német sportklub vezetői keresték fel Muzsa Gyulát azzal a kéréssel, hogy atletáink az általuk rendezendő versenyeken is résztvegyenek. A viadal azon számainak eredményei, melyekben atletáink résztvettek, a következők:

I. Távolugrás. 1. Medgyessy Iván (M. A. C.) 6.46 m., 2. A. Abraham (S. C. Komet, Berlin) 6.15 m., 3. Lemming (Gothenburg, Svédország) 5.98 m., 4. W. Dörr (Hermannia, Majna-Frankfurt) 5.80 m., 5. M. Hoffmann (S. C. Komet, Berlin) 5.75 m. Medgyessynek a pentatlonban elért ugrása egyéni eredménynek is számít.

II. Gerelydobás. 1. Mudin István (M. A. C.) 50.06 m., 2. F. Baumeister (Fechtclub Franken, Nürnberg) 37.10 m., 3. A. Abraham (S. C. Komet) 36.16 m., 4. Medgyessy Iván (M. A. C.) 35.93 m., 5. Klubál (Slávia, Prága) 34.05 m. Medgyessy a pentatlon többi számaiban nem indult.

III. Diszkoszdobás. 1. Mudin István 36.40 m., 2. W. Dörr (Hermannia) 34.60 m., 3. Klubál (Slávia) 32.65 m., 4. A. Abraham (Komet) 30.75 m., 5. F. Baumeister (Nürnberg) 30.30 m.

IV. 200 m. síkfutás. 1. A. Abraham (Komet) 25¹/₁₀ mp., 2. M. Hoffmann (Komet) 25¹/₁₀ mp., 3. W. Beetz (Komet) 26¹/₁₀ mp., 4. Klubál (Slávia) 26¹/₁₀ mp., 5. Schimmelpfeng (Teutonia S. S. Berlin) 27 mp.

V. Birkózás. 1. Mudin István (M. A. C.), 2. A. Abraham (Komet), 3. Baumeister (Nürnberg), 4. Klubál (Slávia), 5. Dörr (Frankfurt).

A pentatlon végeredménye tehát: első: A. Abraham (S. C. Komet, Berlin) 18 ponttal, második: Mudin István (M. A. C. Budapest) 15 ponttal, harmadik: Klubál (Slávia, Prága) 8 ponttal, 4. Baumeister 8 ponttal.

Gátfutás. 120 m. 1. Medgyessy Iván (M. A. C.) idő 17 mp., 2. Kerber (S. C. Olimpia, Berlin).

Rudugrás. 1. Kiss Imre (M. A. C.) 3.22¹/₂ méter német rekord, a régi német rekord 3.01 m., 2. Halupp (Turnerschaft, Berlin) 3.03¹/₂ m.

Magasugrás. 1. Mayer (Komet) 1.61 m., 2. Mudin István (M. A. C.).

A díjak a következők voltak: Kiss Imre a „Sport in Bild“ óriási ezüst vándorserlegét nyerte, amelynek kisebbített ezüst mását kapta tiszteletdíjjal, Medgyessy Iván tulipánalaku ezüstserlegét és cserkoszorút nyert, Mudin István egy nagy ezüsttel szegélyezett üvegvázat nyert a pentatlonban.

○ **Atletikai verseny Székesfehérváron.** A Székesfehérvári Torna-Klub vasárnap délután rendezte atletikai viadalát, amelyen fővárosi atleták is résztvettek. A részletes eredmény a következő:

a) **Magasugrás.** 1. Dáner Béla (B. B. T. E.) 173 és fél czm., 2. Lichtneckert László (Sz. T. C.) 170 és fél czm., 3. Franczisko Antal (B. T. C.) 161 cm.

b) **Diszkoszvetés.** Csalóczy Károly (B. B. T. E.) 33.95 czm., 2. Franczisko Antal (B. T. C.) 33.65 czm., 3. Lichtneckert László (Sz. T. C.) 31.75 czm., 4. Bartkó Jenő (Postás) 29.60 czm.

c) **200 méteres síkfutás.** 1. Bartkó Jenő (Postás), 2. Lichtneckert László (Sz. T. C.), 3. Franczisko Antal (B. T. C.).

d) **Összetett verseny eredménye.** 1. Lichtneckert László (Sz. T. C.) 26 ponttal, 2. Bartkó Jenő (Postás) 9 ponttal.

Nyújtó és korlát összetett verseny. 1. Szabó Kálmán (B. T. C.), 2. Jamriska Péter (N. T. E.), 3. Bak Sándor (B. T. C.).

100 méteres síkfutás. 1. Bartkó Jenő (Postás) 11¹/₁₀ mp., 2. Scheer Kornél (B. T. C.), 3. Hámos Lóránt (B. B. T. E.).

110 yardos gátfutás. 1. Kovács Nándor (B. B. T. E.) 16¹/₅ mp. országos rekord. Versenytárs nélkül.

Rudugrás. 1. Szabó Kálmán (B. T. C.) 3.08 m. 2. Ognjatov Szvetozár (Szabadka) 2.98 m. 3. Kovács Nándor (B. B. T. E.) 2.88 m.

Súlydobás. (Handicap.) 1. Zalka Lajos (Sz. T. C.) 11.80 m. 2. Szalai Ede (K. T. E.) 11.70 m.

Hármasugrás, csapatverseny. 1. Budapesti (budai) Torna-Egylet csapata 65.15 m. 2. Székesfehérvári Torna-Club csapata 53.69 m.

1000 méteres stafétafutás. (400, 300, 200, 100 méter.) 1. Budapesti (budai) Torna-Egylet csapata 2 p. 19 mp. 2. Székesfehérvári Torna-Club csapata.

() **A testelőzők bécsi bojkottja.** A Wiener Athletiksport-Clubtól azt az értesítést nyerjük, hogy az egyesület a folyó hó 23-án rendezendő nemzetközi atletikai viadalán nagy sajnálatára nem enged meg azoknak a magyar atletáknak indulását, akiknek versenyzési jogát a M. A. Sz. felfüggesztette. A M. A. Sz. és az Osztrák Szövetség közt időközben megkötött kartelet értelmében ugyanis a két szövetség egymás büntetéseit kölcsönösen elismeri s így a W. A. C. — mint az Osztrák Szövetség tagja — kénytelen a szerződés reá nézve is kötelező rendelkezéseinek megfelelni.

() **Münchenben** a mai versenynapon az 5000 márkával díjazott Bergstetteni-díjban starthoz állt gr. Arco Zinneberg két éves *Illustra*-ja Walkington jockeyval a nyergében, de a bécsi Matchbox-verseny e győztes kanczája fejhosszal vereséget szenvedett *Turandot*-tól (lov. Boardman), míg harmadik Nigunt lett. Tot. 10 : 21. Helyre 10 : 10, 10. — A Tenyész-versenyben (díj 10.000 márka, táv. 2400) pedig *Illusion* indult az Arco istállóból, de ugyancsak Walkington alatt harmadik lett *Herero* (Boardman) és *Cabra* (Bastian) után. Tot. 10 : 15. Hely 10 : 13, 34.

TÖRVÉNYSZÉK.

§ **A nagyilondai petíció.** Dr. Mihályi Tivadar román nemzetiségi képviselő nagyilondai mandátumát, tudvalevőleg petícióval támadta meg a kisebbségben maradt dr. Farkas János pártja s a Kuria annak idején a kérvényben felsorolt etetésítatás és vesztegetés vádjaira nézve elrendelte a vizsgálatot. A vizsgálatnak azonban semmi eredménye nem volt, mert a kihallgatott tanuk Mihályi javára vallottak, s maga a bukkott jelölt is, aki a kérvényezőket képviselte, még a vizsgálat elején elállott a bizonyítástól. A Kuria az elmúlt héten folytatódó tárgyalta a nagyilondai petíció dolgát s ma délelőtt hirdette ki az ítéletet *Vavrik* Béla elnök. A Kuria alaptalannak találta a petíciót s ezért visszautasította, a fölmerült költségeket pedig kölcsönösen megszüntette. Dr. Erdélyi Jánosnak, Mihályi védőjének saját fele ellenében a Kuria három ezer korona költséget állapított meg.

§ **Nessi Pál büntényei.** Az Amerikába menekült Nessi Pál dr. vált országgyűlési képviselő egyik sikkasztási bünténye foglalkoztatta ma a budapesti királyi tábla első büntető tanácsát. Nessi Pál még 1898-ban négy darab kereskedelmi bank részvényét csalta ki özvegy Wintergerst Józsefnétől azzal a hitegetéssel, hogy ezek alapján ő a pénzüntézeinél napbiztos lesz s utánuk a rendes kamatot fizetni fogja. Az özvegy csak hosszas utánjárás után juthatott az egyik eredeti részvényéhez, háromhoz pedig, melyek más sorszámuak voltak, csak akkor, mikor már büntetői feljelentést tett Nessi ellen. A budapesti büntető törvényszék a lejtőre jutott ügyvédet sikkasztás miatt három hónapi fogságra ítélte s ezt az ítéletet ma a királyi tábla is jóváhagyta.

Nessi egy másik dolgával, amelyben Schwarz Abraham ügynöknek is része volt, a budapesti büntetőtörvényszék ma foglalkozott Sárkány bíró elnöke alatt. Dr. Nessi Pál ellen két évvel ezelőtt többen tettek feljelentést csalás, sikkasztás s más bűncselekmények miatt. Ezek között volt Schubert Lipót főhadnagy felesége, született Szabó Eugénia is. Szabó Eugénia akkor még menyasszonya volt Schubert Lipótnak. Hogy a házassághoz szükséges tiszti óvadékot megszerezzék, megbízták Höger Józsefet, hogy vegyen részükre egy pesti ingatlant, amelyre 60.000 korona katonai házassági biztosíték jelzálogilag bekebelezhető legyen. Mivel Höger a megbízásnak eleget tenni nem tudott, azt Schubert tudtával átruházta Schwartz Abrahamra. Ez 36.000 koronáért megvette dr. Virava József ügyvédnek

Kőbányán, a Kápolna-utczában levő telkét, amelyre be is kebelezték az óvadékot. Schubert a vételár részlete gyanánt 17.443 koronát adott át részben készpénzben, részben értékpapirokban Schwartz Abrahamnak, aki azonban az egész összeg helyett csupán 6000 koronát fordított erre a célra, a többit magának tartotta meg. Az átvett 17.443 koronából Schwartz Abraham állítása szerint dr. Nessi is 6000 koronát tartott meg magának. A vádtanács azonban ebben az ügyben dr. Nessit nem helyezte vád alá, mert nem látta eléggé megbízhatónak Schwartz terhelő vallomását. Ellenben Schwartz vád alá került. A mai főtárgyaláson Sós bíró hirdett kompanistája furfangos védelemmel állott elő. Azt vitatta, hogy neki joga volt a pénzt megtartani, mert ezt a telket ő vette meg azért, hogy arra házat építve, a házassági óvadék biztosítását eszközölhesse. A panaszos azonban feljelentése által meghiusította tervét s ezáltal ő szenvedett érdekeny kárt.

A Schubert-eset után áttért a bíróság a Komáromy Károly fővárosi magánzónak dr. Nessi Pál és Schwarz Abraham elleni családi panaszának tárgyalására. Komáromy Kazinczy-u. 32. sz. a házat eladta 30.000 koronáért Nessinek, aki 4000 koronát lefizetett, 4000 korona bankterhet átvállalt, 22000 korona vételárhátalék erejéig pedig zálogjog bekebelezést engedett az eladónak. Nessi építetni akart s rávette Komáromy, hogy 50.000 kor. banképítési kölcsön erejéig adjon elsőbbségi engedélyt neki. Komáromy megadta az engedélyt. Pár nap múlva azonban Schwarz Abrahammal újabb elsőbbségi engedélyt íratott alá Komáromyval 1300 koronáról s ez alkalommal kijelentette, hogy az 50.000 koronáról szóló elsőbbségi engedély érvénytelen. Komáromy megnyugodott ebben s csak később tudta meg, hogy Schwarz és Nessi az 50.000 korona elsőbbségi engedély alapján 45.000 korona építési kölcsönt vettek fel, ezenkívül 5000 korona erejéig Schwarz és társa cég címén maga Schwarz is betábláztatta magát. A 13.000 korona elsőbbségi engedély alapján pedig Altschul Adolfotl szereztek pénzt, aki aztán az ingatlant, amelyen az építés csak az első emeletig haladt, elárvereztette 28100 koronáért. Schwarz ezt az ügyet is tagadja, s a terhelő momentumokat fölös óvatosságból elmenekült komponistájára, Nessire hárítja. Ítélet holnap lesz.

§ **Az Udvar bankja.** A Középponti Néptakarék-pénztár vezetőségének sokszoros csalása és okirat-hamisítása foglalkoztatta ma két órán át a törvényszék vádtanácsát. Az intézet igazgatója tudvalevőleg Udvar Ferencc országgyűlési képviselő volt, aki megszökött Budapestről, amikor a takarékpénztár révén elkövetett szélhámoságai napfényre kerültek. A vádtanács ma nem hozott érdemleges határozatot, hanem a vizsgálat kiegészítését rendelte el. Szevera Károlyra nézve pedig, aki az intézet egyik tisztviselője volt, dr. Nagy Emil védő kértére úgy határozott a vádtanács, hogy megvizsgálta ennek a könnyelmű ifjunak az elmebeli állapotát.

§ **Polónyi Géza sajtópöre.** Dr. Lengyel Zoltán — mint már megírtuk — tegnap terjesztette be hátralevő bizonyítékait Polónyi Géza által ellene indított sajtópörben. Ezen bizonyítékok közül egy csoport a városi villamos vasut ügyére vonatkozik. Itt bizonyítani kívánja, hogy Polónyi Géza a városi villamos vasut ügyeiben bizottsági tagságát vagyonszerzésre használta fel. Polónyi Géza — a beadvány szerint — évek hosszu során át titkos ügyésze volt a budapesti városi villamos vasut-társaságnak, mely a fővárossal szerződéses viszonyban áll. Minthogy Polónyi Géza 1900. óta a másik villamos-vasuti társaságnak, a budapesti közúti vasutnak is szolgálatába szegődött, a közúti-vasuti alkalmazottak sztrájkmozgalma alkalmával ő volt a társaságok leghívebb támasza és a legutóbbi közúti vasuti sztrájk alkalmával még az igazságügyminiszteri székéből is heves támadást intézett a közúti vasuti alkalmazottak ellen. Lengyel bizonyítani kívánja, hogy a budapesti közúti villamos vasuti társaság ügyében is vagyonszerzésre használta fel Polónyi Géza fővárosi bizottsági tagságát. A számos ügy közül kiemelkedik a budapesti közúti vasutnak azon adóügye, melyben a közúti vasut törlesztési részleteinek adómentességét vitatta a kincstárral szemben.

§ **A bepanaszolt rendőrkapitány.** Ily czim alatt lapunk június 5-iki számában közölt hírtünkre vonatkozólag most úgy értesülünk, hogy Meziriczky Lajos czeplédi rendőrkapitány ellen a felesége indította a válópört és a törvényszék a férj hibája alapján mondotta ki a választ. Rágalmazásért két bíróság elítélte Meziriczkyt Szirmai Aladár, a czeplédi ipartestület jegyzője panaszára s a Kuria új eljárásra, annak kiderítése végett utasította a járásbírószágot, vajjon Szirmaival, mint ügyféllel szemben tette-e meg a rendőrkapitány rágalmazó állításait az árvaszéknel vagy mint magán személylyel szemben.

termés
dasági
ján. B
nél a
tárja
aggod
idén l
sebb
a veté
kat ja
zából
bet re
növény
két hé
pásnöv
lülmul
A
litva a

Buza
Rozs
Árpa
Zab

Az
június
lyenkin
váltva
záporol
hülésbe
részene
kint ne
lődtők
rozsdaf
nyagier
ugyan,
zetét tá
terület,
esetleg
is szok
tösen" t
mutatko
utóbbi
— nen
csak eg
ellepte
tehát n
magnak
veset v
javultak
nyek i
alig is
mondha
különb
amelyek
és néh
termés
rozsdá
nyek
okozott
részben
lyik. A
kálátok
bár min
nagy e
főbb m
sima le
gyobbá
nagyon
eredmé
A
adatok
lembé
kiterjed

Az
vidéken
javult a
mert tö
dése r
mindink
szépen
clégtő

KÖZGAZDASÁG.

A vetések állása.

— A földművelésügyi miniszter jelentése. —
Budapest, június 18.

A földművelésügyi miniszterium hivatalos termésbecslését ma délután adta közre a gazdasági tudósítókól beérkezett jelentések alapján. Bár a legutóbbi június negyedik becslésnél a mostan kiadott becslés *kedvezőbb képét tárja föl* a mezőgazdasági helyzetnek, mégis aggodalomba ejtő az, hogy kalászosokból az idén huszonöt-harmincz százalékkal lesz kevesebb a termés. Az utóbbi két-három hét alatt a vetések a kedvező időjárás behatása alatt *sokat javultak*, az előző termésbecslésnél csak buzából majdnem egy milliő métermázsával többet remél a mostan kiadott becslés. A kapásnövények fejlődése is normális volt, az elmúlt két hét alatt, úgy hogy a remélhető termés kapásnövényekben minden eddigi várakozást fölmúlul.

A termésbecslések eredményét összehasonlítva a múlt évvel az alábbi táblázat mutatja:

	1906. évi		Különbözet + több - kevesebb
	végleges termés	Remélhető termés június 5-én 15-én	
Buza	53.725.631	31.037.800	+ 702.200
Rozs	14.150.181	9.934.600	+ 205.400
Árpa	15.181.554	12.809.300	+ 129.300
Zab	12.734.348	11.338.800	+ 151.200

Az előző két hét időjárásához hasonlóan június hó első felében is részben szeles — helyenkint viharos — és csaknem országsszerte felváltva száraz és esős időjárás uralkodott; nagy záporokban, jégesőben és rövid ideig tartó lehűlésben sem volt hiány, miáltal a növények egy részének fejlődése sem volt egyenletes, sőt helyenkint nem is volt kielégítő, mert több ízben ismétlődött köd következtében a multkoriban jelzett rozsdafoltok kisebb-nagyobb mértékben az ország nagy területén az összes gabonaféléken felléptek. Igaz ugyan, hogy a rozsdák inkább csak a gabonafélék levelezését támadta meg, de mert már nagy kiterjedésű az a terület, amelyen jelentkezik, további terjedése és esetleges kártétele aggodalmat is okoz. Az őszi is szokatlanul sok helyen mutatkozik és meglehetősen terjed, nemcsak a buzában, ahol legelőbb is mutatkozott, hanem különösen az árpában, amely utóbbi termény éppen az előző terjedése miatt — nem amint ez remélhető volt általában, hanem csak egyes helyeken javult. A vadrepce is nagyon ellepte az árpát, — részben a zabot is, — így tehát noha az időjárás egyes vidékeken a kívánalmaknak megfelelt, a gabona terméskilátások keveset változtak, illetve általában számítva, keveset javultak és természetesen emiatt azok a remények is, amelyek az eső hatása alatt fakadtak, alig is teljesedhettek; tehát országsszerte ma sem mondható kielégítőnek a mezőgazdasági állapot és különösen nem a szalmás gabonaféléket illetően, amelyek nagyon sok helyen csak gyenge közepes és néhol egészen kis termést ígérnek. A szalma-termés sem különb, különösen amióta még a rozsdák is felléptek. Ezzel szemben a kapásnövények fejlődése normális volt s legfeljebb a gaz okozott ezekben bajt, amelynek azonban kiirtása részben máris megtörtént, részben pedig most folyik. A mult hetekben összetorlódtól különböző munkálattal a gazdaközönség meglehetősen végzett s bár mindenfelé sok még a tennivaló, seholsem látható nagy elmaradás és így remélhetőleg a gazdasági főbb munkálatok az aratás bekövetkezte előtt egész sima lefolyást nyernek. A fű kaszálásával is nagyobbára elkészültek, sőt a széna összegyűjtése is nagyon sok helyen megtörtént, többnyire közepes eredménnyel.

A gazdasági tudósítókól érkezett — multkori adatok alapján jelezett — területi változások figyelembe vételével a learatásra váró gabonaterület kiterjedése ez:

Buza	5.544.244 kat. hold,
Rozs	1.818.118 " "
Árpa	1.937.600 " "
Zab	1.914.418 " "

Buza.

Az őszi buza és tavaszi buza terméskilátások vidékenként így alakulnak: A *Duna balpartján* javult a vetés, mindazonáltal most sem kielégítő, mert többnyire ritka és alacsony, bár kalászképződése meglehetősen; virágzik. A rozsdák azonban mindinkább terjed. A *Duna jobbpartján* kalászat szépen kihozta, virágzik és szemképződése is kielégítő; a vetések túlnyomólag ritkák és nagyon sok

helyen alacsonyok. A rozsdák és őszi őszi igen sok helyen ellepte. A *Duna-Tisza közén* is javult a buza, de csak egyes helyeken; többnyire ritka és alacsony. Kalásza sem egyenlő, bár virágzására kedvező az idő. A rozsdák, őszi őszi és szipoly miatt az aggodalmak mindinkább nagyobbodnak. A *Tisza jobbpartján* a kedvezőbbre fordult időjárás következtében sokat javult; kalász- és szemképződése is kielégítő, mindazonáltal a terméskilátások aig közepesek, mert a vetések nagyobb részben ritkák és alacsonyok. Rozsdák több helyen mutatkozik, őszi őszi is szóróványosan. A *Tisza balpartján* is javult; néhol kielégítően áll, szép kalásza van és a szemképződés is normális. A vetések azonban jobbra alacsonyok és ritkák. A rozsdák és őszi őszi nagyon sok helyen fellépett és terjed. Emiatt csak gyenge közép termésre van kilátás. A *Tisza-Maros szögén* az alacsony és ritka buzát is nagyon összekuszálta a vihar; kikálászolt és nagyobbára elvirágzott. A hesszeni légy, szipoly és futrinka károsítja; rozsdák és őszi őszi is megtámadta. A terméskilátások közepesen aluliak. A *Királyhágón túli vármegyékben* meglehetősen javult; kalászat hánnya és virágzik. A vetések alacsonyok és ritkák és így csak gyenge közép terméssel biztatnak.

Az egész országban a számon vehető *buzaterület*, leszámítva a különböző károsodásokat, amelyek területi kiterjedése 672.000 kat. holdra hecsülhet, 5.544.244 kat. hold, amely területen a gazdasági tudósítók jelentései alapján június hó 15-én kat. holdankénti országos átlagban 5.72 q, vagyis országos főösszegben mintegy 31.74 millió q termés remélhető. A mult évben termelt összesen 53.72 millió q.

Figyelembe véve az országos terméskilátást aránylag még legkiegítőbb, vagyis kat. holdanként 5.72 q és ezen felüli buza-termés remélhető: Bars (6.12 q), Esztergom (6.69), Nógrád (6.10), Nyitra (7.42), Pozsony (7.42), Trencsén (6.25), Baranya (7.13), Fejér (6.82), Győr (6.76), Komárom (6.02), Moson (7.53), Somogy (7.01), Sopron (7.73), Tolna (7.51), Vas (6.16), Veszprém (6.54), Zala (6.04), Bács-Bodrog (5.96), Heves (6.20), Jász-Nagykun-Szolnok (6.89), Pest (6.46), Bereg (5.80), Borsod (5.85), Zemplén (5.89), Békés (5.99), Hajdu (6.87), Szabolcs (6.58), Arad (5.79), Csanád (5.84), Csik (5.87), összesen tehát 30 vármegyében kat. holdanként 5—5.72 q termésre van kilátás: Hont (5.30 q), Liptó (5.03), Turóc (5.70), Csongrád (5.43), Abauj-Torna (5.58), Gömör-Kishont (5.63), Ung (5.60), Máramaros (5.02), Szatmár (5.61), Beszterce-Naszód (5.04), Fogaras (5.42), Hunyad (5.27), Kisküküllő (5.13), Széchenyi (5.08), Udvarhely (5.25) vagyis összesen 15 vármegyében.

Végül 5 q-an aluli termést remélnek: Arva (4.50 q), Zólyom (4.67), Sáros (4.60), Szepes (4.09), Bihar (4.90), Szilágy (4.61), Ugocsa (4.93), Krassó-Szörény (4.90), Temes (4.28), Torontál (4.44), Alsófehérvár (4.83), Brassó (4.50), Háromszék (2.60), Kolozs (4.62), Maros-Torda (4.56), Nagyküküllő (4.35), Szolnok-Doboka (4.89) és Torda-Aranyos (3.96), összesen tehát 18 vármegyében.

Rozs.

Az őszi rozs és kétszeres, valamint a tavaszi rozs terméskilátásai vidékenként így alakulnak: A *Duna balpartján* nagyon keveset javult; minthogy továbbá csaknem az egész vidéken ritka és sok helyen alacsony, bár kalásza eléggé telt, kielégítően is virágzott, a buzánál is kisebb termést ígér. A *Duna jobbpartján* elvirágzott, kielégítően fejlődik szeme; helyelyekkel meglehetősen szép, nagyobbára azonban ritka és alacsony, jégverés és vihar is károsította; rozsdák is ellepte több helyen, — csak közepes termést ígér. A *Duna-Tisza közén* nagyon különbözően áll; elég szépen elvirágzott, minthogy azonban többnyire ritka és alacsony, fergek is károsítják, a várható eredmény közép és gyenge középszerű. A homoki részeken itt-ott már érik. A *Tisza jobbpartján* az eső hasznára vált még, de már csak a kalász- és szemképződésre; a vetések általában ritkák és alacsonyok és így a várható termés is csak közepesen alulnak ígérkezik. A *Tisza balpartján* keveset javult, már legnagyobb részben elvirágzott; sok az ablakos és üres fehérkalász is. Néhol kielégítően áll, általában azonban csak gyenge közép termést ígér, mivel nagyobbára ritka és alacsony a vetés. Fergek szóróványosan kárt okoznak és itt-ott a rozsdák is mutatkozik. A *Tisza-Maros szögén* is ritka és alacsony, kalásza sem tökéletes mindent; a futrinka és szipoly néhol károsítja. A *Királyhágón túli részeken* még javult, különösen kalászában; virágzása normálisan folyt le. Kis közép terméssel biztat. A *rozs és kétszeres* országos területe, leszámítva a károsodásokat, amelyek területe a gazdasági tudósítók jelentései alapján körülbelül 166.000 kat. holdra becsülhető, összesen 1.818.118 kat. holdra tehető; a jun. 15-én érkezett termés-átlagok eredményei szerint a várható országos terméskilátás kat. holdanként 5.72 q, vagyis a remélhető össztermés 10.14 millió q. A mult évben összesen 14.15 millió q rozs és kétszeres termelt.

Az országos átlagterméshez viszonyítva a vármegyei eredményeket, legjobb a termés, vagyis

kat. holdanként 5.57 q felüli termés remélhető: Esztergom (6.12), Nyitra (6.45), Pozsony (6.59), Baranya (6.01), Fejér (5.86), Győr (5.81), Komárom (5.62), Moson (6.76), Somogy (6.35), Sopron (6.74), Tolna (6.71), Bács-Bodrog (5.80), Csongrád (7.11), Jász-Nagykun-Szolnok (6.32), Pest (6.12), Békés (6.03), Bihar (6.69), Hajdu (6.37), Máramaros (5.65), Szabolcs (6.20), Arad (5.94), Csanád (6.21), Beszterce-Naszód (5.62), Csik (5.95), összesen tehát 24 vármegyében.

Kat. holdanként 5—5.57 q termést várnak: Bars (5.29), Hont (5.05), Vas (5.08), Veszprém (5.22), Zala (5.21), Heves (5.49), Bereg (5.17), Szatmár (5.06), Krassó-Szörény (5.03), Temes (5.03), Torontál (5.05), Alsó-Fehér (5.08), Brassó (5.00), Nagyküküllő (5.47) és Széchenyi (5.07). Összesen tehát 15 vármegyében.

Végül kat. holdanként 5 q aluli termésre van kilátás: Arva (3.56), Liptó (3.62), Nógrád (4.79), Trencsén (4.49), Turóc (3.68), Zólyom (3.80), Abauj-Torna (4.20), Borsod (4.12), Gömör (3.74), Sáros (3.36), Szepes (4.23), Ung (4.22), Zemplén (4.73), Szilágy (4.01), Ugocsa (4.28), Fogaras (4.79), Háromszék (2.65), Hunyad (4.09), Kisküküllő (3.95), Kolozs (4.43), Maros-Torda (3.40), Szolnok-Doboka (4.72), Torda-Aranyos (3.43), és Udvarhely (4.67), összesen tehát 24 vármegyében.

Árpa.

Az őszi árpából nagyon kevés vetés maradt meg. A megmaradt vetések is ritkák és több helyen alacsonyok. A kalászképződés és a szemképződés sem megfelelő mindenütt. Néhol sok az őszi őszi. A *tavaszi árpa* terméskilátása jobb ugyan az őszi árpánál, de mert sok helyen ellepte a rozsdák és a már kikálászolt árpában az őszi őszi is sok kárt okoz, a remélhető kevesebbet fejlődött, sőt néhol vissza is esett. A vadrepce is károsítja és így nagyon jó időre, több helyen esőre van szüksége, hogy a hozzáfűzött reményeknek megfelelőhessen. A *tavaszi árpa* terméskilátása vidékenként a következő: A *Duna balpartján*, ahol idejében esőt kapott, kielégítő, másutt ritka és alacsony, a vadrepce is nagyon elhatalmasodott közte. Drótféreg itt-ott károsítja. A *Duna jobbpartján* lassan fejlődik, kalászat hánnya, a rozsdák és őszi őszi már itt is sok kárt okoz. Az őszi ritka és alacsony; kalásza eléggé szép nagy. A *Duna-Tisza-közén* alacsonyabb, mint rendesen és ritka; szemképződése azonban általában kielégítő. Rozsdák, őszi őszi és vadrepce sok kárt okoz. A *Tisza-jobbpartján* a kedvezőre fordult időjárás sokat javított még rajta, kalásza eléggé telt, csakhogy néhol a rozsdák kezd ellepni a vetéseket. Fergek is eléggé sok kárt okoznak; itt-ott a vadrepce is erősen felbujtított benne. A *Tisza balpartján* szintén javult; kalászol. A tavaszi jobb ugyan az őszinél, de mert ez is alacsony és ritka, amellé, hogy a fergek, rozsdák és őszi őszi is károsítják, csak közepes termésre nyújt kilátást. A *Tisza-Maros szögén* az őszi kikálászolt; a tavaszi most kalászol. A kalászkészítők is kicsinyek, sőt néhol hibásak. A vadrepce kívülről kárt okoz a rozsdák és különösen az őszi őszi, amely sok helyen fellépett és terjed. A *Királyhágón túli vármegyékben* az esőre a vetések javultak és kalászolnak, de többnyire alacsonyok és részben ritkák. Itt-ott rovarok károsítják. Közepes termésre van kilátás.

Az árpa területe az őszi kalászkészítők egy részének kiszántása következtében, amint ezt a gazdasági tudósítók már a multkoriban jelentették, növekedett és pedig körülbelül 92.000 kat. holddal, úgy, hogy ezzel a növekedéssel az összes árpa-terület legalább is 1.937.600 kat. holdra tehető. Minthogy a várható termés kat. holdanként országos átlagban körülbelül 6.54 q, a valószínű országos összes termés-eredmény 12.68 millió q-ra becsülhető. A mult évben összesen termelt 15.18 millió q, várnélfogva a folyó esztendőben a terméskilátások a nagyobb terület ellenére is jóval kisebbek.

Az országos terméshez viszonyítva kat. holdanként 6.64 q felüli termés remélhető: Esztergom (7.49), Nyitra (7.44), Pozsony (7.70), Baranya (6.95), Moson (6.77), Sopron (7.38), Tolna (6.81), B.-Bodrog (7.29), Csongrád (7.47), Jász-Nagykun-Szolnok (6.91), Pest (6.75), Békés (7.56), Bihar (7.96), Hajdu (6.92), Szabolcs (6.73), Torontál (6.05), Beszterce-Naszód (6.65), Brassó (6.58), Csik (6.94), Kisküküllő (6.61) és Torda-Aranyos (7.55), összesen tehát 21 vármegyében.

Kat. holdanként 6—6.64 q termést várnak: Bars (6.25 q), Nógrád (6.02), Turóc (6.00), Fejér (6.16), Komárom (6.10), Veszprém (6.05), Heves (6.26), Abauj-Torna (6.53), Szepes (6.54), Zemplén (6.09), Arad (6.13), Csanád (6.21), Temes (6.30), Kolozs (6.18) és Széchenyi (6.00) összesen tehát 15 vármegyében.

Végül kat. holdanként 6 q aluli termésre számítanak: Arva (5.44 q), Hont (5.41), Liptó (4.41), Trencsén (5.65), Zólyom (4.83), Győr (5.93), Somogy (5.56), Vas (5.97), Zala (5.26), Bereg (5.40), Borsod (5.53), Gömör (5.22), Sáros (5.88), Ung (5.50), Máramaros (4.73), Szatmár (5.49), Szilágy (5.72), Ugocsa (5.53), Krassó-Szörény (5.87), Alsó-Fehér (5.87), Fogaras (5.86), Háromszék (5.10), Hunyad (5.10),

Maros-Torda (5:19), Nagyküküllő (5:61), Szolnok-Doboka (5:47) és Udvarhely (4:47). Összesen 17 vármegyében.

Zab.

A zabvetések fejlődésében is károsan hat a sok helyen mutatkozó rozsda, mindamelllett a zab mégis inkább javult, bár ebben a vadrepce színén nagyon elhatalmasodott. Férgék kisebb kárt okoznak a Tisza vidékén. Vidékenként a várható ermeskilátások a következők: A Duna balpartján az esőre felüdült; többnyire azonban ritka és alacsony. A vadrepce és lémamelanópusz több helyen károsítja. A Duna jobbpartján néhol már zászlóját kihányta, másutt most került csak szárába. Alacsony és ritka, emiatt a vadrepce is erősen elburjánzott benne. A rozsda is fellépett és terjed. A Duna-Tisza közén zászlóját már több helyen kitolta, a vetés többnyire gazos, sok a vadrepce és itt-ott féreg is károsítja. A rozsda is mutatkozik. Egyes helyeken jól áll. A Tisza jobbpartján is javult; néhol szépen bokrosodott, egészséges zöld színű. Helyenkint már fejét hányja. A Tisza balpartján is meglehetősen javult, néhol eléggé sűrű, mindazonáltal sok a gyenge apró vetés s. Az erőteljesebb vetések zászlója már kint van. Szórványosan féreg károsítja és a rozsda mindjobban ellepi. A Tisza-Maros szögén alacsony ugyan, de általában elég jól fejlődik. Szép zöld színű és zászlóját hányja. A lémamelanópusz több helyen károsítja. A Királyhágón túli vármegyékben meglehetősen bokrosodott, sokat javult az esőre.

A tavaszi árpához hasonlóan a zab területe is nagyobbodott, az őszi vetések egy részének kiszántása következtében. A bevetett országos összes terület mintegy 100.000 kataszteri holddal növekedett és 1,914.418 kataszteri holdra becsülhető. A június hó 15-iki termésbecsülés szerint országos átlagban kat. holdankint mintegy 6 q, összesen tehát 11:49 millió q termés remélhető. A múlt évben termelt összesen 12:73 millió q. Az országos átlaghoz viszonyítva legjobb a termés, vagyis kat. holdankint 6 q felüli termésre van kilátás: Nyitra (6:35 q), Pozsony (6:20), Baranya (7:19), Moson (6:58), Sopron (6:79), Tolna (6:76), Veszprém (6:30), B.-Bodrog (7:69), Csongrád (6:57), Jász-Nagykun-Szolnok (6:46), Pest (6:25), Bereg (6:25), Borsod (6:23), Békés (6:42), Bihar (6:85), Szabolcs (6:38), Szilágy (6:01), Arad (6:74), Temes (6:91), Torontál (7:92), Brassó (6:85), Csik (6:12), Fogaras (6:64), Kisküküllő (6:66) és Torda-Aranyos (7:15), összesen tehát 25 vármegyében.

Kat. holdankint 5-6 q termést remélnék: Bars (5:31), Esztergom (5:75), Nógrád (5:39), Turóc (5:62), Fejér (5:67), Győr (5:53), Komárom (5:59), Somogy (5:96), Vas (5:65), Zala (5:26), Heves (5:59), Abauj-Torna (5:56), Gömör (5:56), Ung (5:00), Zemplén (5:21), Hajdu (5:96), Szatmár (5:17), Ugocsa (5:20), Csanád (5:52), Krassó Szörény (5:57), Beszterce-Naszód (5:41), Háromszék (5:72), Hunyad (5:00), Kolozs (5:63), Nagyküküllő (5:54), Székely (5:14) Szolnok-Doboka és Udvarhely (5:09) összesen tehát 28 vármegyében.

Végül kat. holdanként 5 q aluli termés várható: Árva (4:84), Hont (4:54), Liptó (4:09), Trencsén (4:55), Zólyom (4:58), Sáros (4:92), Szepes (4:96), Máramaros (3:81), Alsófehér (4:93) és Maros-Torda (4:61), összesen tehát 10 vármegyében.

Repce.

Az őszi repcevetések terméskilátása vidékenként így alakul: A Duna balpartján általában ritka és alacsony, bolhák is károsítják. Éri: Gyenge középtermést ígér. A Duna jobbpartján szépen elvirágozott, becző- és szemképződése jó, de ritka és alacsony. Jégeső kárt okozott, bolhák is károsítják. A termés közepesnek ígérkezik. A Duna-Tisza közén kevés maradt a téli rossz idő után; a szemképződés jó volt, aratják, sőt néhol már csépelik közepes eredménnyel. A Tisza jobb- és balpartján is kevés maradt; az is ritka és foltos, a hüvely és szemképződés is meglehetősen. Érik. A Tisza-Maros szögén már többnyire learatták, csépelik. Az eredmény minőségileg elég jó, sőt kielégítő, mennyiségileg gyenge közepes. A Királyhágón túli vármegyékben ritka és foltos; gyenge termést ígér. Érik.

Tengeri.

A tengeri további fejlődését az esős enyhe időjárás előmozdította. A későbbi vetések kivételével, melyek több helyütt a szárazság következtében elmaradtak és részben hiányosak, a vetések általában jól gyarapodnak és helyenkint szépen is erősödnek.

A korai vetéseket több helyütt feltöltögették vagy most töltögetik, a késői vetéseket pedig helyenkint csak most kapálják. A művelés munkáját

néhol az esőzés következtében elhatalmasodott sok gyom, valamint néhol a munkaerő hiánya is hátráltatta.

Burgonya.

A burgonya késői ültetései a szárazság okozta kisebb kivételektől eltekintve, általában jól keltek. A korai ültetések a Duna jobb- és balpartját kivéve, ahol több helyütt a szárazságtól szenvedtek, általában igen jól gyarapodnak és jó eredménnyel bíznak. A korai fajták virágoznak. A késői pótültetéseket is kapálják, már a korábbiakat részint töltögetik, részint már feltöltögették. A művelés munkáját néhol az esős idő és a sok gyom hátráltatja.

Kerti vetemények.

A kerti vetemények, ahol elegendő esőt kaptak, előző elmaradásukat jórészt helyreállították. Helyenkint azonban az eső hiányát panaszolják. A földi bolha, a hangya és pajor sok kárt okoznak; a gyom is nagyon elterjedt.

A babvetések kedvező időjárás mellett nagyobbára kielégítően fejlődnek. A bokron sűrűn és erőteljesen állanak, részint virágoznak, részint már szemképződésben vannak. A kapálást általában bevégezték.

Egyéb hüvelyesek előző elmaradottságukat az esős idő következtében jórészt helyreállították. Jól virágoznak és hüvelyesednek. A káposzta palántáinak kiültetése elvégezték még folyik. A kiültetett palánták kevés kivétellel jól megeredtek és jól gyarapodnak, bár helyenkint esőt kívánnak. A korai ültetések kapálása folyik. Szórványosan földi bolha és pajor kárt okoz.

A komló csaknem mindenütt elegendő esőben részesült és ennek megfelelően erőteljes indákat hajt, melyek a karó tetejét már elérték. Az esőtől előmozdított fattyuhajtások kitöltöttségére és a gyomok miatt szükséges újabb kapálás sok munkát igényel.

A köles és tatárka vetése helyenkint egyenlőtlenül keltek és igen gyomosak. Vetésük az északi vármegyékben és ahol pót- vagy másodveteményül alkalmazzák, elvégezték még folyik.

A czirok igen jól fejlődik. Egyelése, töltögetése jól folyik.

A kender és lenvetések egyenletesen és tömören fejlődnek. Kivételt képeznek a Duna jobb- és balpartja, ahol nem mindenütt kaptak elegendő esőt, ez utóbbi helyen gyengébbek. A len virágozik. A dohány-palánták kiültetését befejezték, fejlődésüknek az eső többnyire kedvezett. A kiültetett palánták egyrészt a hosszantartó, hideg tavasz okozta késcdelem miatt, másrészt az előző száraz időjárás következtében többfelé hiányosan eredtek meg és sok pótlást tettek szükségessé. A pótlások és a korábbi ültetések kapálása folyik. Szórványosan a drótféreg és a pajor kárt okoz.

A csukorrépa- és a takarmányrépa-vetések fejlődésében és állapotában nagy eltérések mutatkoznak. A vetések egy része, a korábbi szárazság, valamint a tömegesen fellépett rovarok károsítása következtében kipusztult és másodsorra, sőt harmadsorra került vetésre. Késői tavaszodás következtében pedig sok vetéssel elkéstek. A késői, valamint a pótvetések leginkább a Duna bal- és jobbpartján hiányosak. Az ország ama vidékein, ahol az eső kielégítő volt, a vetések jól gyarapodnak és néhol a korai vetés annyira fejlődött, hogy levézetével a talajt csaknem teljesen beárnyékolja. A késői és pótvetések első és másodszeri kapálása, valamint egyelése folyik. A korai vetéseket harmadszorra megkapálták.

A mesterséges takarmányok közül a lóhere és luczerna első kaszálását helyenkint kielégítő, többnyire azonban gyenge eredménnyel befejezték és amennyire az időjárás lehetővé tette, be is takarították. Több helyütt a rendeket az eső megáztatta ugyan, de általában csak kevés kárt okozott. A luczerna és lóhere második fakadása az ország több vidékén szépen fejlődik; nagyon jó hatással volt rá az eső. A zabos bükköny is szépen javult és virágozik, több helyütt azonban az előző száraz időtől alacsony maradt. A muhar kielégítően és a csalamádé általában jól fejlődik.

A réten az anyafü kaszálása folyik, helyenkint már be is végezték igen különböző eredménnyel. A Duna bal- és jobbpartján többnyire közép részben azonban gyenge is az eredmény; az ország egyes helyein a réteket még mindig borító talajvíz okoz sok kárt. Néhol a fü elég vastag rendet ad, de az eső rongja minőségét és akadályozza a betakarítást. Az anyafü kaszálását a magasabb hegyi vidékeken még csak ezután kezdik meg. Az ország átlagos fűtermését mennyiségileg többnyire középszerűnek lehet jelezni; minőségileg pedig nagyobbára jónak, bár az eső itt-ott kárt is okozott.

A legelő fűnövést az eső többnyire felüdítette.

A Duna balpartján azonban egyes helyeken a szárazság miatt most is gyenge.

A szőlők nagyobbára dusan fejlődnek s a Duna bal- és jobbpartjának vidékeinek kivételével, ahol helyenkint csak gyöngye termés ígérkezik, általában kielégítő és elég jó kilátásokról érkeznek jelentések. A korai fajták virágoznak. A másodszeri permétezés, több kötözés és kapálás folyik. Vihar és jégeső többfelé tetemes kárt okozott.

A gyümölcsfák dus virágzásuk dacára az országban csaknem mindenütt gyenge termést ígérnek. A mutatkozó csekély termést az ország több vidékén tömegesen fellépett hernyók és a szélvihar is apasztotta, sőt néhol teljesen is megsemmisítette. Dió, cseresznye, meggy, barack még meglehetősen terméssel bíznak és néhol alma és itt-ott körte azonban csak gyenge termést ígér.

Országos összesítés:

Vidék	Bevetett terület	június hó 15-én várható		1906. évi termés mmázsa
		átlag. termés kat. hold-kint	összes termés m e t e r m á z s a	
Buza				
I. Duna balp.	397.585	6.47	2,572.200	3,278.244
II. Duna jobb.	1,021.423	6.82	6,967.100	7,810.987
III. Duna-Tisza köze	1,316.990	6.21	8,175.500	12,176.464
IV. Tisza jobb.	431.312	5.67	2,449.000	3,321.893
V. Tisza balp.	979.988	5.72	5,615.000	9,219.764
VI. Tisza-Maros szöge	1,448.691	4.74	6,876.800	13,797.357
VII. Királyhágón túli várm.	620.755	4.72	2,929.500	4,120.922
Főösszeg	6,216.744	5.72	35,585.100	53,725.631

Téli fagykár, kipállás, egér- és féregkár, továbbá a kedvezőtlen tavaszi időjárás következtében csökkent a bevetett terület mintegy 10.80 %-kal 672.500 5.72 3,846.700

Június hó 15-én várható kb. 5,544.244 5.72 31,738.400
 Június hó 1-én volt 5,544.244 5.59 31,037.800

Rozs.

I. Duna balp.	270.917	5.65	1,530.800	1,879.179
II. Duna jobb.	555.346	5.78	3,212.400	3,659.282
III. Duna-Tisza köze	413.022	6.14	2,536.300	3,143.677
IV. Tisza jobb.	198.506	4.26	846.600	1,302.068
V. Tisza balp.	348.210	5.77	2,010.600	2,725.705
VI. Tisza-Maros szöge	52.773	5.34	281.800	475.628
VII. Királyhágón túli várm.	145.344	4.43	644.000	965.272
Főösszeg:	1,984.118	5.57	11,062.500	14,150.811

Téli fagykár, kipállás, egér- és féregkár, továbbá a kedvezőtlen tavaszi időjárás következtében csökkent a bevetett terület mintegy 8.40 %-kal 166.000 5.57 924.600

Június hó 15-én várható körülbelül 1,818.118 5.57 10,137.900
 Június 1-én volt 1,818.118 5.46 9,934.600

Árpa.

I. Duna balp.	484.660	6.72	3,256.900	3,763.336
II. Duna jobb.	447.370	6.27	2,805.500	3,514.152
III. Duna-Tisza köze	323.420	6.87	2,231.700	2,947.949
IV. Tisza jobb.	230.906	5.95	1,378.300	1,571.633
V. Tisza balp.	171.031	7.14	1,222.000	1,677.022
VI. Tisza-Maros szöge	96.941	6.51	631.400	1,058.830
VII. Királyhágón túli várm.	90.937	6.14	555.100	652.632
Főösszeg:	1,854.265	6.54	12,080.900	15,185.551

A kipusztult őszi szalmás gabonafélék területének egy részén tavaszi árpa vetett és így mintegy 5%-kal növekedett az árpa területe 92.335 6.54 603.900

Június hó 15-én várható körülb. 1,937.600 6.54 12,684.800
 Jun. hó 1-én volt: 1,937.600 6.60 12,809.300

Reggelizés előtt fél pohár Schmidthauer-féle radio activ

Igmándi keserűvíz

az elrontott gyomrot 2-3 óra alatt teljesen rendbe hozza.

Használat: valódi Aldás szomorhalosoknak és székezőrűlőben szenvedőknek. Kapható mindenütt kis és nagy üvegekben. - Kalkulációs Komáromban

Widék	Evevett terület	június hó 15-én várható		1906. évi termés mmázsa
		átlag. termés kat. hold.-kint	összes termék méter m á z s a	
Zab.				
I. Duna balp.	214.357	5.11	1,095.800	1,252.268
II. Duna jobb.	323.126	6.09	1,966.400	2,327.969
III. Duna-Tisza köze	338.531	7.12	2,410.000	2,996.385
IV. Tisza jobb.	266.523	5.34	1,422.500	1,486.336
V. Tisza balp.	214.572	5.58	1,199.300	1,410.927
VI. Tisza-Maros szöge	182.553	6.95	1,269.300	1,647.109
VII. Királyhágón-tuli várm.	274.756	5.55	1,524.600	1,613.355
Főösszeg:	1,814.418	6.00	10,887.900	12,734.347

A kipusztult őszi szalmás gabona-félék területének egy részén zabot vetettek és így körülbelül 5.50 %-kal növekedett a zab területe

100.000	6.00	600.000	
Június hó 15-én várható mintegy	1,914,418	6.00	11,487,900
Jun. hó 1-én volt	1,914,418	5.92	11,338,800

Ausztria termése.

(A cs. kir. földmívelési minisztériumnak 1907. évi június közepére vonatkozó vetésjelentése.) Az időjárás a legutóbbi jelentés közlése óta az összes mezei vetemények s a lóhere fejlődésére, valamint a rétekre való tekintettel általánosságban kedvező hatása volt. A májusi jelentés időpontjához viszonyítva a beérkezett jelentések nyugalmasabb, gyakran reményteljesebb felfogást tüntetnek fel az ez évi gabona- és takarmánytermést illetően. A 734 jelentési kerületből érkezett jelentések szerint a vetemények normális, zavartalan továbbfejlődése mellett nagyjában és egészében jó közepes termés várható. Sajnálatos kivételt képez az idén általánosságban a gyümölcs, amely csekély kivétellel, nevezetesebb termést alig fog adni. Az őszi vetések a döntő hatása időjárás-változás bekövetkeztéig nem sokat ígértek, azonban az időjárás kedvező változása folytán annyira megjavultak, hogy a buza és rozs nagyjában középtermést fog adni. Valószínű, hogy a rozstermés ugy aránylik a buzaterméshez, mint 1 a 3-hoz. A burgonyatermés-kilátásokról ez idő szerint bizonyosat nem lehet mondani. A cukorrépa és a fejeskáposzta eddig kielégítő módon fejlődött. A repce gyöngye közepes. Komló a kedvezőtlen időjárás hatása alatt szintén visszamaradt fejlődésében. A lóhere, valamint egyéb mezei takarmányok kedvező eredménnyel kecsegtetnek. Szőlő Ausztriában és Stájerországban a nagy hidegek és jégesők következtében gyengék. Krajnában, Tirolban és a partmenti vidékeken igen jó, Dalmáciában nagyon jó termésre adnak reményt. A gyümölcs szempontjából a termés egyenesen rossznak mondható. Az összes jelentések egyhangzóan igen szkeptikusak és a rovarok által okozott nagy károkról panaszkodnak.

Az állami iparpártolás új alapja.

Budapest, június 18.

Lapunk vasárnapi számában cikket közöltünk az állami iparpártolás új alapjáról. E közleményünkre a kereskedelemügyi minisztérium az alábbi nyilatkozatot teszi közzé:

„Az állami iparpártolás új alapja” cím alatt az „Egyetértés” vasárnapi, június 16-iki számában megjelent cikkre illetékes helyről annak kijelentésére hatalmazták fel a „Magyar Tudósító”-t, hogy az iparpártolás új alapját Sztjerényi József államtitkár tervezeti alapján lerakta már a törvényhozás az 1907. évi III. törvényzikkben. Ez idő szerint újabb tervezetekre szükség nincsen.

Ami pedig az államilag támogatott vállalatok ellenőrzését illeti, az most is oly intenzív és eredményes, hogy reformokra itt nincs szükség. Azt az állítást, hogy az iparpártolás címén eddig nyújtott segélyek elfecsérlődtek mert sok államilag támogatott iparvállalat nem volt üzembéli, megzabolja az a tény, hogy az 1900-tól az 1906. év végéig államilag segélyezett 314 gyári vállalat közül csak 19, vagyis csak 6 százalék szűnt meg, míg 295, vagyis 94 százalék sikeresen működik és az említett idő alatt támogatott összes vállalatok a legutóbbi években már több mint 70 ezer munkást foglalkoztattak, kiknek évi keresete 40–50 millió koronára tehető.

Ezzel a nyilatkozattal szemben is főtartjuk azt a megbízható forrásból nyert értesülésünket, hogy a kereskedelemügyi minisztériumban igen is dolgoztak ki tervet arra nézve, hogy ezentul

azok a nagyobb iparvállalatok és ipartelepek, melyek az állam részéről évi 50 ezer koronán felüli segélyben részesülnek, részvénytársaságokká alakíttassanak át. A minisztériumban kidolgozott tervezet pedig — bármiként czáfolják is annak a létezését — igen helyes nyomdokon halad, mert mihelyt az államilag szubvencionált iparvállalat részvénytársasági alapra fektetetik, mint nyilvános számadásra kötelezett vállalat, nemcsak a minisztérium arra illetékes közegzei, de az illetékes hatóságok által is ellenőrizhető. És ez helyen is van így. Egyébként a kereskedelemügyi minisztérium tervezetéről az illetékes gyárosok is értesültek s alkalmunk volt több előkelő gyárossal ez ügyben beszélni, akik a tervezetet helyesléssel és örömmel fogadták és mindenben megerősítik a vasárnapi közleményünkben foglaltakat.

Bécsi bank-hírek. Röviddel ezelőtt híre ment, hogy a *Länderbank* londoni fiókját különböző visszaélések folytán nagybőrművű károsodás érte. Tavaly ugyancsak a londoni fióknál voltak zavarok, miért is a tőzsdéket ezek a hírek kellemetlenül érintették. Amint értesülünk, a londoni fióknál visszaélések nem történtek, ellenben tény, hogy egyes számlák nem nyújtanak kellő biztonságot, illetve fedezetet. A *Länderbank* dolgát a bécsi tőzsde kedvezőtlenül ítélte meg, ami nyomot hagyott a papír árfolyamán. Az *Unionbank* részvényeit a bécsi tőzsdén ma forszírozottan kínálták. A papír árfolyama Bécsben a tegnapi árhoz képest a mai előtőzsdén 11 koronával esett. Itteni tőzsdéi körök az árfolyamcsökkenést arra vezetik vissza, hogy a bank egyiptomi üzleteinél — állítólag — nagyobb veszteségeket szenvedett. A déli tőzsde zártakor a bécsi börze valamivel nyugodtabban ítélte meg a helyzetet s az *Unionbank* árfolyama 1–2 koronával javult, de még így is 8 koronával olcsóbban zárul, mint az előző napon.

Alaptőke-lezállítás. A „Felsőmagyarországi Bányá- és Kohóipar-Részvénytársaság” alaptőkéjét egy millió korona, vagyis részvényenkint 50 korona visszafizetése által három millió koronára szállította le. Ez okból elrendelte a tőzsdetanács, hogy a részvénytársaság 20.000 darab részvénye a mai naptól fogva egyenkint 150 korona névértékkel jegyeztessenek a tőzsdéi árjegyzőlapban.

A kassai takarékpénztár igazgatója A kassai takarékpénztár szanálási akciója befejezést nyervén most már az intézet vezetésében beállandó személyi változások kerülnek napirendre. — Amint értesülünk, az igazgatói állás elnyerésére *Fényes Sándornak*, a Deési hitelbank cégvezetőjének van legtöbb kilátása, úgy, hogy megválasztása valószínűnek tekinthető. *Fényes* a néhai Magyar Ipar- és Kereskedelemügyi Bank tisztviselője volt, honnan később mint bizalmi ember az „Iparbank” égisze alatt állott Deési hitelbankhoz került. Az igazgatói állás betöltésének kérdésében döntés már a legközelebbi napokban várható.

Tenyészállatkiállítás. Az Aradmegyei Gazdasági Egyesület vasárnap rendezte az idén harmadik, nagybőrszabású tenyészállatkiállítását Borosbésben. A kiállítás megnyitása után kezdetét vette a bírálat, melynek eredményeként első díjat nyertek: Doncsa Tótyer borosbésbi, Anka János berzai kisgazdák. Kiosztottak 600 korona pénzdíjat s a nagytenyésztek közt számos diszoklevelet. Összesen 90 darab tenyészállatot hajtottak fel a díjazásra.

Lakóházak a mezőgazdasági munkásoknak. A cselelőtörvény parlamenti hulláma szinte eltolta a közérdeklődés vonalából a földmívelésügyi miniszternek azt a javaslatát, melyet most szombaton tárgyal a főrendiház, melylyel egyszerre 1500 munkásembert saját kis otthonához segít. Darányi földmívelésügyi miniszter miniszterségének első költségvetési tárgyalása alkalmával azzal a kérelemmel járult a törvényhozás elé, hogy az Alföld ama népesebb községeiben, ahol a tapasztalat szerint a mezei munkások egészséglükre veszélyes bérhelyiségekben laknak, vagy elviselhetetlen nagy lakáspénzt fizetnek, — az állam kamatmentes pénzzel tegye lehetővé a munkásházak építését. A törvényhozás méltányolta azokat az egyébként kézzelfogható okokat, amelyek a minisztert az előterjesztésre bírták. S így megadván a módot ilyen munkásházak építésére, azóta a földmívelésügyi miniszter több mezei munkást segített

állandó otthonába. Csongrád, Csanád és Békésvármegye tulnépés községeiben s ott, ahol a munkások belsősegek, háztelkek megszerzésére a telekárak nagysága miatt képtelenek, a lakásviszonyok pedig rosszak voltak. Így a többek között Szentesen egész kis városrészt épült és pedig 116 munkásház.

Az építésnél tekintettel voltak a higiénia követeléseire. Szép széles utcák, tornácos, zsindeletős házak, muskátlis ablakok, az udvaron gyümölcsös s ma már egy-egy sivalkodó malacz és jó tejelő tehén hirdeti gazdájának rendes polgári sorsát s anyagi erősségét. Csongrádon 64 ház, Vásárhelyen 46, Békésen 44, Orosházán 25 épült. A jelzett községek valamennyie erejéhez mérten hozzájárult az akcióhoz, részben a rendelkezésre álló községi belsősegek méltányos áron való átengedésével, részben építőanyaggal. A munkásházakról szóló törvény 15,000 munkásnak saját otthona építését teszi lehetővé.

Adóelengedés burgonyavész esetén. A közigazgatási bíróság legutóbb kimondotta, hogy burgonyával bevett szántóföldeknél burgonyavész által okozott károk adóelengedésre igényt nyújtó elemi csapásnak tekintendők.

Megbízhatlan czégek a Keleten. A Kereskedelemügyi Muzeumhoz tudósítás érkezett egy bolgár nagy textilárú czégről, amelynek Ruscukban, Várnában és Widdinben üzlete van. — Beérkezett továbbá a délnyugat-oroszországi (Kiew és kerülete) azon czégek jegyzéke, amelyek fizetéseiket beszüntették vagy megbízhatlanok. Az érdekeltek a muzeumnál bővebb értesítést nyerhetnek.

Az Iparegyesület ülése. Az Országos Iparegyesület végrehajtó-bizottsága ma ülést tartott, amelyen a napirend előtt Matlekovits Sándor elnök megemlékezett Mechwart András elhunytáról, emlékéit a bizottság az ülés jegyzőkönyvében örökíti meg és özvegyéhez részvétíratot küld. Lovag Falk Zsigmond alelnök szintén a napirend előtt a köszönhíány dolgában tett előterjesztést. A budapesti kárpitos ipartestületnek azt a kérvényét, hogy az Iparcsarnok egy részét a testület tagjai részére állandó kiállítás céljára engedjék át, az egyesület a kereskedelemügyi miniszternél támogatja. Elhárította a bizottság, hogy felír a kereskedelemügyi miniszterhez a fürdőhelyeken levő üzletek vasárnapi munkaszünete ügyében kiadott rendelet ellen.

A fonyódi móló. Fonyódról jelentik, hogy ott új móló épül, mely ismét jelentékeny bizonyítéka a Balatonvidék föllendülésének. A móló építését a földmívelésügyi miniszter a pécsi kulturtermőki hivatalra bízta, mely a terveket és költségvetést elkészítette. A megbízott kulturtermőki hivatal még június havában megtartja a munkálatokra a versenytárgyalást, mely után rövidesen a munkálatokhoz is fognak.

Magyar kivitel Egyiptomba. A kereskedelemügyi muzeum könyvtártermében ma *Sasvári Armin* aligazgató elnöke alatt értekezlet volt az egyiptomi magyar kivitel tárgyában. *Atlasz Márton*, a Muzeum egyiptomi és szudáni levelezője ismertette az angol okkupáció óta rohamos fejlődésnek indult egyiptomi piacot, mely nagy őstermelése és virágzó pénzügyi helyzete mellett, minden ipar hiányában van, úgy, hogy ipari cikkekben nagy behozatalra szorul. Előadta, hogy Magyarországból az egyiptomi piac máris bevezette a lisztet, kocsikat, papírt, tintát, üveget, keményítőt stb. s részletes magyarázatok, árak, feltételek a származási ország stb. megjelölésével még számos, mintegy 200 árumintát mutatott be, mely cikkek Magyarországból is sikeresen volnának exportálhatók Egyiptomba. A megjelent érdeklőség figyelemmel kísérte az előadó fejtegetéseit. Atlasz még két hétig Budapestben marad és készséggel áll az érdeklődők rendelkezésére.

Nyílt-tér.

(E rovatban közöltékként nem vállal felelősséget a szerkesztőség.)

A rohitschi savanyúvizek,

u. m. a *Tempel- és Styria* források mint étréni és gyógyvizek nagy értékűt legvilágosabban mutatja egy szemléltető grafikus összehasonlítás. a rohitschi és karlsbadi források között. E tüzetet az érdeklődőknek díjtalanul megküldi *Hoffmann József* cég, Budapest, V. ker., Báthory-utca 8. szám. Tessék e lapra hivatkozni.

Bécsi egészségügyi kiáll. 1906 állami díj, díszoklevél ar. érem.

Serravallo

Chinabor vassal.
Gyenkékedőknek és lábadozóknak
Kifünő ízű. Kapható gyógyszerárakban K. 2.60 és 4.20 palackokban.

WIKUS TÁTRA

NYERS EVÉSRE
a legjobb tejcsokoládé
BUDAPEST, DEÁK FERENCZ-UTCA 17.

Ház-lebontás miatt
rendkívül olcsó áruk.

Háztartási cikkek. Nászajándékok. Játékszerek. Chinaezüst tárgyak. Diszmiáruk. Övek. Kéztáskák. Sétabotok. Legyezők stb.

ROTHAUSER cégnél

Budapest, Deák-tér 6. sz.
(Anker udvar.) Király-utca sarkán.

TÖZSDÉK.

A BUDAPESTI ÁRII- ES ÉRTÉKTŐZSDE

Gabonatőzsde.

A tőzsde ma teljesen a várakozás álláspontjára lépett. T. i. tartózkodott az üzlettől, mert a vetések állásáról megjelenő tudósítást várta. Az üzlet későbbi folyamán jó kereslet következtében az üzlet megfelelő terjedelmet öltött, mert maink 26.000 q-át vásároltak, egyenként néhány fillérrel drágább áron. — Rozs tartott, zab és tengeri változatlanok maradtak. A határidőpiacra az amerikai 1 1/2 ct-es emelkedésnek nem volt hatása az üzlet hangulatára, mert az árfolyamok néhány fillérrel a tegnapi zárlat árai alá kerültek buzában és csak akkor kezdett valamelyes javulás beállni, amidőn az este megjelenő hivatalos jelentés adatait kommentálták olyképpen, hogy a várt javulás nem fogja kielégíteni a reményeket. A szilárdság különösen zabban jutott kifejezésre, mert ára tetemes vételekre majdnem 7 1/2 írtá emelkedett, amit azonban, tekintve az effectív-áru nehézkes fogyasztási viszonyaira és főként annak kielégítő állapotára, tulhajtónak hisznek és remélik, hogy a reakció sokkal előbb fog bekövetkezni, mint gondolják a haussierek.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 200 mm. 81 k. 21.10 K, 300 mm. 80.5 k. 21.05 K, 150 mm. 80 k. 21 K, 400 mm. 80 k. 20.85 K, 100 mm. 79 k. 20.85 K, 100 mm. 79 k. 20.60 K.
Pestvidéki: 300 mm. 79 k. 20.55 K, 200 mm. 79.5 k. 20.55 K, 200 mm. 79 k. 20.40 K, 100 mm. 78.5 k. 20.50 K, 400 mm. 78.5 k. 20.20 K, 200 mm. 78.2 k. 20.30 K, 100 mm. 77 k. 20.— K, 200 mm. 77 k. 20.— K, 200 mm. 76 k. 20.— K, 100 mm. 76 k. 20.— K.
Tolnai: 1500 mm. 75.5 k. 19.70 K.
Dunapentelei: 1000 mm. 78.5 k. 20.40 K.
Bácskai: 100 mm. 76.5 k. 20.— K. 100 mm. 76.8 k. 20.— K, 100 mm. 75 k. 20.— K, 100 mm. 75 k. 19.40 K, 100 mm. 75.5 k. 19.40 K.

Világ-rekord!!

100 darab egész finom csontlevélpapír, 100 darab színes bélésű borítékkal összesen 200 darab. Egy korona 20 fillér, 1000 drb. Kohinoor cigarettahüvely ragasztás nélkül 2.10 K. Vidékre csak utánvétel, vagy a pénz beküldése mellett. .
144 darab I. osztályu alumínium-toll 1.80 kor,

Felsőmagyarországi: 400 mm. 78 kg. 20.20 K Budára, 200 mm. 77 k. 20.— K, 200 mm. 76.5 k. 19.90 korona.

Kalocsei: 2350 mm. 76.5 k. 20.— K.
Mohácsi: 1355 mm. 77.5 k. 20.30 K.
Verbászi: 4200 mm. 76.5 k. 20.20 K.
Kaktári: 1150 mm. 80.3 k. 21.10 K.
Árpa. 200 mm. 14.78 K, készpénzfizetés mellett, paritásra.
Zab. 2 mm. 15.90 K, 1 mm. 15.75 K, 4 mm. 15.70 K, 1 mm. 15.60 K.

Az árak 100 kg.-kint koronaértékben értendők.

Budapesti gabonaforgalom.

1907. június 14-től június 16-ig.

Erkezett: Elszállított:

Buza	16168	103
Rozs	513	5542
Árpa	250	—
Zab	2666	3037
Tengeri	18697	23375
Liszt	1632	18913
Korpa	100	8540

A határidőpiacra kottetett:

Délelőtti:

Előfordult kötések (50 kg.-kint):

Buza októberre 10.33, 10.39, 10.44, 10.40.
Rozs októberre 8.42, 8.47, 8.49, 8.45.
Zab októberre 7.32, 7.48, 7.45.
Tengeri júliusra 5.84, 5.81, 5.86, 5.81.
Tengeri 1908. májusra 5.90, 5.87, 5.95, 5.90.

Déli 1 órakor zárulnak:

Buza októberre ———— 10.39—10.40
Rozs októberre ———— 8.45—8.46
Zab októberre ———— 7.43—7.44
Tengeri júliusra ———— 5.83—5.84
Tengeri 1908. májusra ———— 5.90—5.91

Délutáni forgalom.

Délután a már ismertté vált földmivelésügyi jelentésre, — melyet lapunk más helyén egész terjedelmében közlünk — az árak megtartották délelőtti árfolyamukat.

4 óra 30 perczkor záródnak:

októberi buza 10.39—10.40
októberi rozs 8.40—8.41
októberi zab 7.38—7.39
1907. júliusi tengeri 5.82—5.83
1908. májusi tengeri 5.90—5.91

Értéktőzsde.

Kedvezőbb külföldi jelentésekre a mai tőzsde kezdettől végig barátságos volt. Minthogy azonban a tőzsdén kívül álló körök még mindig távol maradtak, a forgalom nem fejlődhet ki élénkebben és csak a hivatásos spekuláció kisarányu tranzakciójára szorítkozott. Nagyobb figyelemben részesültek osztrák hitel, magyar hitel és osztrák-magyar államvasuti részvények, melyek bécsi ösztönzésre 2—2 koronával javultak. Orosz járadék magasabb berlini jegyzés kapcsán 80 fillérrel emelkedett. Helyi értékek közül élénken keresték Pesti magyar kereskedelmi bank és Kereskedelmi részvényeket magasabb árfolyamon.

Előtőzsde.

Az előtőzsde csekély üzlet mellett kedvező volt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 647.—648.25, Magyar hitelbank 747.50—749.25, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.50—495.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 481.25—482.50, Osztrák-magyar államvasut 666.50—667.—, Déli vasut 136.75—137.50, Rimamurányi vasut ————, Magyar koronajáradék 93.30—93.35, Közuti vasut ————, Városi villamos vasut ————, Orosz járadék ————, 3 százalékos jelzálogsorsjegy ————, Hazai bank 283.—284.—.

11 óra 15 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.—648.50, Magyar hitelbank 749.—749.50, Magyar leszámítoló- és pénzváltóbank 494.—494.50, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.—483.50, Osztrák-magyar államvasut 666.50—667.—, Déli vasut 137.—137.50, Rima-

murányi vasut 537.—537.50, Magyar koronajáradék 93.25—93.50, Magyar aranyjáradék 110.75—111.—, Közuti vasut 544.—544.50, Városi villamos vasut 294.—294.50.

Déli tőzsde.

A déli tőzsde szilárd maradt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 647.75—648.25, Magyar hitelbank 748.—750.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.50—495.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 482.—, Osztrák-magyar államvasut ————, Déli vasut 137.—137.75, Rimamurányi vasut ————, Magyar koronajáradék 93.35.—, Magyar aranyjáradék ————, Közuti vasut 544.—, Városi villamos vasut ————, Orosz járadék 83.20, Hazai bank 283.50.—.

Helyi értékekben köttetett: Salgótarjáni kőszénbánya ————, Konvertált sorsjegy ————, Kereskedelmi bank 3398.—3405.—, Magyar agrárbank ————, Danubius 224.—, Drasche ————, Konvertált sorsjegy ————, Ujjaki téglagyár 322.—324.—, Budapesti gőzmalom ————, Ganz vasgyár 2850.—, Felten kábelgyár ————, Hazai sorsjegy 109.50—110.50, Kereskedelmi r.-t. ————, Weitzer vagon ————, Magyar osztrák részv. ————, Belvárosi Takarékpénztár ————, Adria ————, Kobergyár ————.

1 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.50—649.—, Magyar hitelbank 750.—750.50, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.50—495.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 482.—482.50, Osztrák-magyar államvasut 668.—668.50, Déli vasut 137.25—137.50, Rimamurányi vasut 536.75—537.—, Magyar koronajáradék 93.25—93.30, Közuti vasut 543.—543.50, Városi villamos vasut 294.—295.50.

Prémium-üzlet: Díjbiztosítások osztrák hitelben holnapra 4—5, nyolcz napra 8—10 K, Junius végére 12—14 K.

Utőtőzsde.

Az utőtőzsde szilárd maradt.

Köttettek: Osztrák hitelrészvény 648.—648.50, Magyar hitelbank 749.50—750.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank ————, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. ————, Osztr.-m. államvasut 668.—668.50, Déli vasut 137.50—138.—, Rimamur. vasut ————, Magy. koronajáradék ————, magy. aranyjár. ————, Közuti vasut ————, Városi villamos vill. ————.

3 óra 30 perczkor záródnak: Osztrák hitelrészvény 648.50—648.75, Magyar hitelbank 749.50—750.—, Magyar leszámítoló és pénzváltóbank 494.—495.—, Magyar jelzálog-hitelbank II. kib. 483.—483.50, Osztrák-magyar államvasut 668.—668.50, Déli vasut 137.50—138.—, Rimamurányi vasut 537.—537.50, Magyar koronajáradék 93.30—93.35, Magyar aranyjáradék 111.—111.50, Közuti vasut 543.—543.50, Városi villamos vasut 293.—293.50.

BÉCSI GABONATŐZSDE:

Bécs, június 18. (Az Egyetértés távirata.)
Buza: Tiszavidéki 10.55—11.—, bánati 10.10—10.55, mosoni 9.65—10.— K. tótfelvidéki és csepelszigeti ————, marchfeldi ————.

Rozs: Tótfelvidéki 8.25—8.50 K, csepelszigeti 8.20—8.40, pestmegyei 8.30—8.50, különféle magyar és ausztriai ———— K.

Árpa: tótfelvidéki ————, déli vasuti ————, tiszavidéki ———— K.

Magyar tengeri: 6.15—6.40 K, cinquantin ———— K.

Magyar közepes zab: 8.10—8.35 K, elsőrendű 8.25—8.45, válogatott 8.40—8.75 K.

BÉCSI ÉRTÉKTŐZSDE.

Bécs, június 18. Az érdeklődés középpontját az Unio-papírok nagy árcsökkenése képezte, amelyekben az előtőzsde megnyitáskor nagy volt a kínálat. A körülbelül 11 koronányi árcsökkenést az alexandriai Cassa Disconto et Di Risparmio bankkal hozzák kapcsolatba és azt hiszik, hogy szintén tetemes veszteségei vannak azáltal, hogy

Kapható, míg a készlet tart, egyedül:

ÖRÖM SÁNDOR

levélpapír-áruházában,

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 17. szám.

144 darab III. osztályu alumínium-toll 90 fillér

nevezett k
érzékeny
árcsökken
fordult ál
utóbbi hi
vonatköz
mértékben
és érdekel
és váltókt
kedett az
Länder-ba
amit az e
tőzsdére a
papír árcs
lárdukt. K
vasuti érte
kedvező i
telek is fo
tartott. Or
változás.
üzlet.

A déli
11 óra
Osztr

Allamvasu
társulat
járadék 9
érték 82.9
117.87. P
Laenderba
—, Ang
A d
nyilt meg

Jegyez
Osztrá
Länderban
667.50, A
Déli vasu
részvény 5
koronajára
márka 11
murányi 5
utak ———

Bécs,
4.2 százalé
osztrák ar
149.75, O
trák bank
534.75, O
137.50, D
hány részv
Német ba
4.2 százalé
koronajára
trák hitel
539.50, O
gyar állam
Alpesi ré
doni váltó.
jegy 183.5

Bécs,
4 százalé
köles, sors
748.—, Ma
Rimamurá
Adria hajó
ronajáradé
kötv. 92.7
Kassa-Ode
logbank 48

Berlin,
zöten ban
kamatláb
hozzájárult
időn át érz
vetkezett ü

nevezett bank az egyiptomi tőzsde válsága által érzékenyen megkárosult. Kapcsolatba hozzák az árcsökkenést még azzal is, hogy a banknál előfordult állítólagos sikkasztásról beszéltek, mely utóbbi hírt ugyan megczáfolta a bank, előbbire vonatkozólag azonban kijelentette, hogy csak kis mértékben van érdekelve az alexandriai banknál és érdekeltsége is fedezetet nyer értékpapirokban és váltókban. Ennek dacára csak kevéssel emelkedett az Unio-bank részvényeinek értéke. A Ländler-bank papirjai szintén estek 3 koronával, amit az említett bankkal hoznak kapcsolatba. A tőzsdére azonban nem volt semmi hatással a két papír árcsökkenése és az általános irányzat szilárdult. Különösen hitelpapírok, lombardok, államvasuti értékek és török sorsjegyek emelkedtek. A kedvező irányzat, amelyet a budapesti kisebb vételek is fokoztak, körülbelül az előtőzsde eiejég tartott. Orosz járadékban nem volt lényegesebb változás. Osztrák és magyar járadékban nem volt üzet.

A déli tőzsde tartott árfolyamokkal nyílt meg.

11 órákor zárulnak:

Osztrák hitel. 648.— Magyar hitel 748.—, Államvasut 667.—, Déli vasut 138.—, Alpesi bányatársulat 571.50. Rimamurányi 534.50. Májusi járadék 97.45, Magyar koronajár. 93.10, Orosz érték 82.90, Török sorsjegy 184.50, Német márka 117.87. Prágai vasút —, Unio-bank 539.—, Laenderbank 434.—, Bankverein —, Elbavölgyi —, Anglo bank —.

A déli tőzsde megszilárdult árfolyamokkal nyílt meg.

Jegyzetek:

Osztrák hitel 648.—, Magyar hitel 747.—, Ländlerbank 434.— Unio-bank 539.—, Államvasut 667.50, Anglo-bank —, Bankverein —, Déli vasut 138.—, Gőzhajó —, Alpesi bányarészvény 573.50, Májusi járadék 97.45, Magyar koronajár. 93.15, Török sorsjegy 184.50, Német márka 117.90, Elbavölgyi vasut —, Rimamurányi 535.50, Orosz érték 82.40, Keleti vas utak —.

Bécs, június 18. (Osztrák értékek zárlata.)

4.2 százalékos papír-járadék 97.50, 4 százalékos osztrák arany járadék 116.25, 1860-as sorsjegy 149.75, Osztrák hitelsorsjegy 429.—, Angol osztrák bankrészvény 300.25, Bécsi Bankverein 534.75, Osztrák-magyar bank 1765.—, Déli vasut 137.50, Dunagőzhajózási társaság 995.—, Dohány részvény 410.—, Cs. kir. arany (vert.) 11.35, Német bankváltók 117.93, Osztrák Lloyd 456.—, 4.2 százal. ezüst járadék 97.40—45, Osztrák koronajár. 97.50, 1864-es sorsjegy 251.50, Osztrák hitelintézeti részvény 648.—, Union-Bank 539.50, Osztrák Ländlerbank 433.25, Osztrák-magyar államvasut 667.25, Elbavölgyi vasut 424.—, Alpesi részvény 572.75, 20 frankos 19.20, Londoni váltóár 241.12, Lipótkohó 450.—, Töröksorsjegy 183.50. Nyugodt.

Bécs, június 18. (Magyar értékek zárlata.)

4 százalékos arany-járadék 110.90. Tiszai és szeg. kölc. sorsjegy 142.50, Magyar hitelbank részvény 748.—, Magyar leszámítoló és váltó részvény —, Rimamurányi 536.75, Magyar cukoripar —, Adria hajózási részvénytársaság —, Magyar koronajár. 93.20, 4 százalékos magyar földteher. kötv. 92.75, Magyar nyér.-k. sorsjegy 190.—, Kassa-Oderberg vasut részvény —, Magyar jelzálogbank 480.50, M. keresk. bank 3390.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, június 18. (Tőzsdejelentés.) A kedvezőtlen bankkimutatás, amelyben főleg a lombardkamatláb emelkedése hatott lehangolólag, nagyban hozzájárult ahhoz, hogy a pénzpiacnak hosszú időn át érzett kedvezőtlen helyzete folytán bekövetkezett üzleti kedvetlenség fokozódjék. A forga-

lom ennek következtében igen szűkös határok között mozgott, az árváltozások pedig igen jelentéktelenek voltak. Amerikai vasutak Newyorkra szilárdak. Canada Pacific értékekre a múlt heti üzleti kimutatás kedvező hatást gyakorolt. Kohóértékek közül rajnai acél és német luxemburgiak némileg javultak. Járadékok közül 1902-es oroszok jobb irányzatnak örventek. A második tőzsdeidő elején kohóértékekben, nevezetesen Phönixértékekben határozott javulás volt tapasztalható, amely az összirányzatnak is előnyére vált. Az üzlet szilárd irányzattal zárult a bányáértékek hatalmas javulásának hatása alatt. A f. é. június 30-án üzleti évüket befejező társaságok értékei jó keresletnek örventek. Oroszok fedezésekre jelentékenyen javultak. Az utótőzsde irányzata szilárd és nyugodt. Osztrák értékek bécsi jelentésekre javultak. A készpénzpiac ipari értékei tulnyomólag kedvező megítélés alá estek. Magánleszámítolási kamatláb 4 háromnegyed százalék, napi pénz 4 százalék.

Zárlatok jegyeztetik: 4.2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98, Osztrák hitelrészvény 202.—210, Déli vasut 27.75, Orosz bankjegyek 214.25, 4 százalékos orosz kölcsön 796.—, Disconto Commandit 166.90, Dinamit-traszt 150.75, Harpeni 199.20, Unifikált török járadék 94.—, 4.2 százalékos ezüst-járadék —, 4 százalékos magyar aranyjádék 93.—, Magyar koronajár. —, Osztrák-magyar államvasut 142.25, Bécsi váltóár 84.75, Olasz járadék —, Alt. villamosági Edison 193.50, Gelsenkircheni 186.30, Laurakohó 222.50. Szilárd.

Frankfurt, (Zárlat.) június 18. 4.2 százalékos papírjádék —, 4 százalékos osztrák aranyjádék 98.50, 4 százalékos magyar aranyjádék 92.95, Osztrák hitelintézeti részvény 202.30, Osztrák-magyar államvasut 142.25, Északnyugati vasut —, Bustiehradi vasut —, Londoni váltóár 204.40, Bécsi Bankverein 133.50, Villamos részvény —, 3 százalékos magyar kölcsön 75.—, 4.2 százalékos ezüstjádék 99.40, Osztrák koronajár. 97.05, Magyar koronajár. —, Osztrák-magyar bank 126.10, Déli vasuti részvény 29.60, Elbavölgyi vasut —, Bécsi váltóár 847.66, Párisi váltóár 813.25, Union bankrészvény —, Alpesi bányarészvény 284.—, Nyugodt.

Hamburg, (Zárlat.) június 18. 4.2 százalékos ezüstjádék 98.70, Sorsjegy 151.—, Déli vasut 27.80, 4 százalékos Aranyjádék 98.50, Osztrák hitelrészvény 202.60, Osztrák-magyar államvasut 142.—, Olasz járadék 103.10, 4 százalékos Magyar aranyjádék 93.10. Állandó.

London, június 17. Angol consol 83 és fél.

Páris, június 18. (Zárlat.) 3 százalékos Francia járadék 94.07, Osztr. aranyjádék 97.85, Magyar aranyjádék 94.50, 5 százalékos Bolgár kötelezvény 1896. évről 494.—, 4 százalékos Olasz járadék 103.60, Déli vasut elsőbbségi kötv. 315.—, 5 százalékos Marokkói járadék —, 4 százalékos 1890. Román kölcsön —, 4 százalékos Kons. amort. román járadék 88.75, 4 százalékos Amort. román járadék 1905. 88.75, 5 százalékos Orosz járadék 1906. 85.45, 5 száz. Orosz kincstári utalvány 1904. 483.—, 4 száz. Szerb járadék 1907. 439.—, 4 százalékos spanyol járadék 92.70, 4 százalékos unifikált török jár. 93.80, Török sorsjegy 157.—, Török dohányrészvény 444.—, Osztrák földhitelintézet 10.74, Osztr. Ländlerbank 463.—, Magyar jelzálogbank 512.—, Banque de Paris 463, Banque Ottomane 707.—, Osztr. magyar államvasut —, Déli vasut —, Meridionalvasut 714, Keleti vasutak —, Wagon Liits —, Hartmann gépgyár 623.—, Rio Tinto 2129. Sucrerie d'Egypte 35, Tula 437, Thomson Houston —, Urikányi köszén 118.—, Chartered 32.75, De Beers 606.50, East Rand 95.—, Jagersfontein 185.—, Transvaal Consols 48.—, Transvaal Land Company —, Váltó Amsterdamra (rövid) 208.31, Váltó német piacokra (rövid) 122.90, Váltó Bécsre (rövid) 104.25, Váltó Belgiumra (rövid) 1/16, Olasz aranyváltó (rövid) — Váltó Svájcra 1/8, Csek Londonra 251.50, Magánkamatláb 3 7/16, szilárd.

ÜZLETI TUDÓSÍTÁSOK.

Sertéskereskedelmi csarnok.

Budapest—Kőbánya.

Budapest, június 18-án. (Hivatalos tudósítás.) Hizott sertésárak: Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felül) — fillér. Közép (páronként 300—400 kilogrammig terjedő sulyban) — fillér. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felül sulyban) 135—137 fillér. Fiatal közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban) 140—141 fillér. Könnyű (páronként 250 klgr-ig) 141—142 fillér. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kg fölül sulyban) — fillérig, közép (páronként 240—260 kilogramm sulyban) — fillérig, Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő sulyban) — fillérig.

Sertéslétszám: 1907. évi június 16. napján volt készlet 37428 drb., 1907 június hó 17-én felhajtott 43 darab, 1907 június 17. napján elszállított 289 darab, 1907 június 18. napjára maradt készletben 37182 drb. A hizott sertésüzlet irányzata: változatlan csendes.

Sertéskonsumvásár.

Budapest, június 18. (Hiv. tud.) Előző napról maradt 657 darab sertés, 87 darab süldő, — darab malacz, összesen — darab sertés, — darab süldő, — darab malacz. Mai napi felhajtás 1265 darab sertés, 49 darab süldő, — darab malacz, összesen 1922 darab sertés, 136 darab süldő, — darab malacz. Eladatott 973 darab sertés, 34 darab süldő, — darab malacz. Eladatlanul visszamaradt 949 darab sertés, 102 darab süldő, — drb malacz. Mai árak: Zsirsertés öreg elsőrendű 350 kg-on felül 102—110 fillér, II. rendű 280 kg-tól 350 kgr-ig — fillér, ételsulylevonással 128 fillér, fiatal nehéz, 300 kg-on felül 107—110 fill. ételsulylevonással 133—140 fillérig, fiatal közép 220 kg-tól 300 kg-ig — korona, ételsulylevonással 134—214 fillérig, könnyű 220 kg-ig 68 — korona ételsulylevonással 132—142 fillérig. — Belföldi süldő 68 — korona. Horvát süldő 90—100 korona. A vásár irányzata közepes, az árak változatlanok.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 18. —

Kinevezések. A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök Tallián Zsigmond pénzügyi titkár, földadónyilvántartási biztost pénzügyi tanácsossá és kataszteri helyszínelési felügyelővé, Gavallér Kálmán zalaegerszegi, Simenszky János budapestvidéki, Scherz Jenő nagyszombati, Gaál Bertalan trencsényi, Vajda István rimaszombati, Török József zombori, Pély Sándor nyíregyházi, Tegyei Gyula szombathelyi, Hermann Béla rimaszombati, Huba József egri, Derecsky Imre kolozsvári, Harsányi Béla nagybecskerekai, Dörner Jakab temesvári, Berbekutz Péter dicsőszentmártoni, Szezyfried Lipót lugosi és Bory Zoltán szolnoki állami végrehajtókat, jelenlegi állomáshelyeiken való meghagyásuk mellett, X-ik fizetési osztályu állami végrehajtókká végleges minőségben, Hollósy Géza budapesti lakost pénzügyi számtiszté ideiglenes minőségben a pénzügyminiszteri számvevőséghez, Balázs József mázaesküdtet a rónaszéki sóbányahivatalhoz, Herbek József kőmives és ácsműhely intőzt pedig az aknazsoltinai főbányahivatalhoz mázaesztiszté, László István Mór díjtalan pénzügyi számvgyakornokot ideiglenes minőségű segélydíjas pénzügyi számgyakornokká az aradi pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez nevezte ki; a földmívelésügyi miniszter az állatgyógyászatban használt bakteriológiai természetű ojtó, gyógyító és kórismészeti szerek előállításával és forgalombahozatalával foglalkozó laboratorumok ellenőrzésére szervezett bizottságba Tátray János budapesti m. kir. állategészségügyi felügyelőt rendelte ki; a kereskedelemügyi miniszter Szakmáry István építőmestert a kőműves, kőfaragó és ácsmesteri képzettség megvizsgálására Máramaroszigeten szervezett bizottság tagjává, az igazságügyminiszter Szigeti Dezső máramaroszigeti járásbírósi, Tajnel Jenő zilahi törvényszéki, Gállányi Artur aradi járásbírósi, Magyar Lajos szolnoki törvényszéki, Krotkovszky Imre székesfehérvári, Ferdinándi Tihamér kisvárdi járásbírósi, Rózsa Lőrinc debreczeni, dr. Sallay György dévai törvényszéki, Birle Emil németbogsáni, Bocskor Gyula nagysinkai já-

HETI MŰSOR.

Junius	Nemzeti Színház	M. kir. Operaház	Vigszínház	Király-Színház	Fővárosi nyári Színház (Budai Színkör)	Magyar Színház	Városligeti Nyári Színház	Uránia
20	Csütörtök	—	—	Az ördög	Gőre Gábor Budapestön	Lili	A vig özvegy	—
21	Péntek	—	—	Bernát	Gőre Gábor Budapestön	A tót leány	A vig özvegy	—
22	Szombat	—	—	Durand és Durand	Gőre Gábor Budapestön	A toloncz	A vig özvegy	—
23	Vasárnap	d. u. este	—	Vizsgáloadás Bernát	Gőre Gábor Budapestön	A mádi zsidó A vöröshaju	A vig özvegy A vig özvegy	—

rásbírósi, Jákó János nagyvárad... Wachter Károly belényesi, Balassa József iglói, Tripsó Sándor berettyóújfalui járásbírósi, Lenkei Dezső szombathelyi törvényszéki aljegyzőket, továbbá Gyarmathy Béla, a kolozsvári ítélőtáblánál alkalmazott bírósági aljegyzőt, Magoss Kálmán debreczeni, Jakab János székelyudvarhelyi, Erdőss Ferenc szatmárnémeti törvényszéki, Demjanovich Miklós tordai járásbírósi, Fodor Ferenc dévai törvényszéki, Kármán Gyula miskolci járásbírósi, dr. Pósz Henrik aradi, Mihálics Miklós beregszászi törvényszéki, Szép György vasvári járásbírósi, dr. Szöllősy Ernő nagybecskereki, Ottmayer Ferenc beregszászi törvényszéki, dr. Sümei Zoltán, dr. Stadler Endre és Penkala János budapesti törvényszéki aljegyzőket, dr. Kirchner Viktor, a budapesti ítélőtáblánál alkalmazott bírósági aljegyzőt, Emmer Géza Károly budapesti kereskedelmi- és váltótörvényszéki, dr. Nagy Béla komáromi és dr. Schiller Bódog pestvidéki törvényszéki aljegyzőket jelen alkalmazásuk helyén jegyzőkké, dr. Kócsy Ferenc pozsonyi törvényszéki joggyakorlókat a pozsonyi törvényszékhez aljegyzővé, Göller Albert székelykeresztúri járásbírósi segédtelevkönyvezetőt a zernesti járásbíróshoz televkönyvezetővé, Zaffiry János pestvidéki, Bischoff Antal és Mede Lajos budapesti törvényszéki, Győri Béla orosházi, Horecsny Ferenc lugosi, Molnár János brassói, Sztójakovits József szászabányai, Máthé János nagyszalontai járásbírósi, Fornszek Adolf dévai, Nikell Béla pécsi törvényszéki, Bence János edelényi, Földessy Ferenc ócsai járásbírósi, Bándy Dezső pécsi törvényszéki, Horváth Ernő felsőébrői, Kukov György apatini járásbírósi, Fülöp Kornél aranyosmórházi, Csavary Lajos zilahi törvényszéki irnokokat jelenlegi alkalmazásuk helyén irodatársakké, Dézsi István nagyszalontai járásbírósi díjnosok a nagyvárad, Czintos József sepsiszentgyörgyi járásbírósi televkönyvi átalakító díjnosok a kézdívásárhelyi törvényszékhez, Tordai Jenő kézdívásárhelyi törvényszéki díjnosok és Kádár József nyrádszeredai televkönyvi átalakító díjnosok a nyrádszeredai, Cserényi Ferenc budapesti V. kerületi járásbírósi díjnosok a csongrádi, Csernyiczky Kálmán sátoraljaújhelyi törvényszéki díjnosok a tokaji járásbíróshoz irnokokká, a budapestvidéki pénzügyigazgatóság Szentkirályi Tóth Kálmán kecskeméti díjtalan adóhivatali gyakorlatok a ráczkevei adóhivatalhoz ideiglenes minőségű segélydíjas adóhivatali gyakorlatokká és a lugosi pénzügyigazgatóság Szécsényi Vazul nyugalmazott pénzügyi fővigyázó, orsovai lakost az orsovai adóhivatalhoz hivataloslag nevezte ki.

Athelyezések. Az igazságügyminiszter Stubenfall Kálmán sztrpokol járásbírósi televkönyvezetőt a mezőkászonai járásbíróshoz, Létay Gábor magyar-csékai járásbírósi irnokot a nagyvárad, Vay Dénes nagymihályi járásbírósi irnokot pedig a beregszászi törvényszékhez helyezte át.

Névmagyarosítás. A belügyminiszter Friedmann Jenő budapesti lakos család névének „Forgács“-ra kéri átválttatását megengedte. Pályázatok. A segésvári pénzügyigazgatóság kerülésében több pénzügyi fővigyázó, a temesvári sóhivatalhoz sóhordári állásra 8 hét; — Nátafalván (Zemplénu.) postamesteri, a kolozsvári Ferencz József tudományegyetem közegészségtani intézeténél gépészi állásra 6 hét; — a kalocsai törvényszéknél irnoki állásra 4 hét; — a brassói ügyészségnél alügyészi, a pécsi törvényszéknél aljegyzői, a pozsonyi fővármihatalnál díjas vámgyakornoki; — Arad 6. sz. postahivatalnál postamesteri és a trencsényi törvényszéknél átalakító-díjnoki állásra 2 hét alatt adandók be a pályázati kérvények.

VIZÁLLÁS. június 17. június 18. június 17. június 18. m é t e r m é t e r. Table with columns for location (Inn, Duna, Morva, Vág, Rába, Dráva, Mura, Száva, Szamos, Eraszna, Latorca, Laboreza, Ung) and water level measurements for various stations.

Felolós szerkesztő: PURJESZ LAJOS. Kiadótulajdonos: A Magyar Ujságkiadó Részvénytársaság. Igazgató: ERDŐS ARMAND.

Időjárás.

A meteorológiai központi intézet távirati jelentése 1907. június 18-án reggel 7 órakor.

Az elmúlt nap időjárásának átnézete: Hazánkban az idő jobbára felhős és a hőmérséklet kissé süllyedt. Csapadék főleg a Dunántulon és az Északi-Felföldön esett. Egyes helyeken jelentékeny zivataros esők voltak (Balassagyarmat 30 mm., Rozsnyó 26 mm., Kecskemét 21 mm.). A hőmérséklet maximuma Ungvárott 29 C°, minimuma Sopronban 9 C° volt.

Prognózis a következő 24 órára: Meleg idő várható, helyenkint zivataros esővel.

Table with columns: Állomás, Lármennyiség, Hőmérséklet, Szélirány és erője, Felhőzet, Csapadék mm., Hőmérséklet max. min. Lists various stations like A-Szlatina, Óngvár, Késmárk, etc.

Table with columns: Buza, Kilós, 100 kilogramm ára, 100 kilogramm ára. Lists prices for different types of wheat (tiszavidéki, fehérmegyei, pestvidéki, bánási, hácekal).

Table with columns: Egyéb gabonafélék, 100 kilogramm ára. Lists prices for other grains like rye, barley, and buckwheat.

Table with columns: Burgonya, Fehér, Rózsás, Sárga. Lists prices for different varieties of potatoes.

Table with columns: Különböző termények, Faj, Pénz, Aru. Lists prices for various agricultural products like clover, alfalfa, and hay.

Államadósság közlönyének

Table with columns: Pénz, Aru. Lists various types of bonds and government securities.

Bankok részvényei.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists shares of various banks including Magyar Bank, Budapesti Bank, etc.

Takarékpénztárak.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists shares of various savings banks.

Biztosító-társaságok.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists shares of various insurance companies.

Gőzmalmok.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists shares of various steam mills.

Különböző vállalatok.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists shares of various industrial and commercial enterprises.

Ullaki téglák és mészetek.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists prices for various types of bricks and lime.

Sorsjegyek.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists prices for various lottery tickets.

Pénznemok és váltók.

Table with columns: Pénz, Aru. Lists prices for various currencies and exchange rates.

(Hos) ban van műket h kása a t igen elt még pe s azt so csiszolják — Tah mennyi tuságú tisztán is körme a Afrikába növeszté a kany körmei hogy a tes, hog partjain

FE

lőzsdetűl retném módjára egy mil Akkor a met az kerül eg „hely v Bol Bobot h Egyetlen Bobbal állani é melyet vel talál

De ségem és két Katalin menyé

iránt és látni. — nagyon kis titok tem fel Ho vagyok eléggé bankhá — te, a voltál, a ward

KÜLÖNFÉLÉK.

Buzavirág.

Buzavirágszintű
Szemed ragyogása
Volt az életemnek
Üdvössége, átka.

Ahogy belenéztem
Némán, önfeledten,
Lelkem mélyén szent, nagy
Fogadalmat tettem:

Buzavirágszintű
Szemed ragyogása
Lesz a vezetőm majd —
Éltem örök lángja.

Fénye mellett bátran
Küzdök majd az árnyal,
Csatáorba állók
Büszke mosolyával!

Hiu ábrándképek,
Csalfa álom-világ...
Hej! mert másnak nyílik
A két buzavirág.

Keblovsky-Mayer Lajos.

(Hosszu körmeik.) Nálunk Európában is divatban van, hogy előkelő emberek kis ujjukon körmeiket hosszúra növesztik. A körömnövesztés szokása a földgömb különféle vadörzseinek különösen igen elterjedt. A mindana népfajnál a hüvelyk, még pedig főleg a bal hüvelyk körmet növesztik s azt soha nem vágják le, legfeljebb csak lecsiszolják; ugyanez a szokás van a javadiaknál. — Tahitiában a főnökök, egy vagy néha valamennyi ujjukon hosszu és pedig egészen ujjhosszuságú körmeiket viselnek s azokat gondosan tisztán is tartják; a vitieknél a hüvelykujj hosszu körme a fejedelmi méltóság jelképül tekintetik. — Afrikában Livingstone a makololoknál találta a körömnövesztés szokását; az utazó Cameronnak leginkább a kanyenyei trónörökös baltéz-ujjainak hosszu körmei tüntek fel, amelyek csak azt jelentették, hogy a trónörökösnek dolgozni nem kell. Nevezetesen, hogy nemcsak nálunk, hanem Afrika nyugati partjain is mindazok, akik hosszu körmeiket visel-

nek (minél nagyobb valakinek a méltósága, rangja, annál hosszabb körmet viselhet), egyszersmind tisztán is tartják azokat. — Guineában, Nagy-Bassamban a balkezzen, amelyet evésnél soha és csak tisztátlan foglalkozásnál vesznek igénybe, az ujjak körmeit hosszúra növesztik. Hogy a körömnövesztés szokása Afrikában nem új, hanem régi, Lepsius szerint a régi Mezol maradványai is bizonyítják, mert a különben nem szép és igen testes királynők ujjai hosszu körmeik által tűnnek ki. A régi mexikói papok szintén hosszu körmeiket viseltek, de nem annyira rangjuk kitüntetésére mint inkább abból az okból, mert nekik hajukat és körmeiket vágni tilos volt. Vasconcellos némely braziliai vadörzsről azt írja, hogy náluk a főnökök (fejedelmek) a hüvelykek körmeit kampósan növesztik. Sajátságos, hogy az arisztokrácia kitüntetésére az ember éppen azt a külső jelet szereti választani, amely arra figyelmezteti, hogy neki dolgoznia nem kell; legyen ez az arisztokrácia a művelt európai népek, vagy pedig az állatiasan durva s emberhussal táplálkozó fidsi-szigetbeliek arisztokráciája.

(Elűstöltött milliók.) Magyarország lakossága azok közé a népek közé tartozik, amely ugyancsak erősen hódol a dohányzás szenvedélyeinek. Évente sok millióra rug az az összeg, amit a füstbe éregetünk. A dohány ugyancsak csinos jövedelmi forrását képezi az államnak, amiről tanuskodik az alábbi statisztika is. Ennek az esztendőnek első három hónapjában, január, február és márciusban az általános forgalomban levő dohányadókból befolyt: burnótokból 34.865 kor. 98 fill., pipadományokból 884.236 kor. 60 fill., szivarokból 8.236.958 kor. 81 fill., szivarokból 6.732.509 kor. 36 fill., belföldi különlegességi gyártmányokból: burnótokból 208 kor. 13 fill., pipadományokból 997.684 kor. 02 fill., szivarokból 553.678 kor. 80 fill., szivarokból 902.905 kor. 78 fill. Az összes bevétel az általános forgalomban levő gyártmányokból 24.367.759 kor. 45 fill., a belföldi különlegességekből 2.454.470 kor. 72 fill. külföldi különlegességi gyártmányokból 502.383 kor. 15 fill., mindössze 27.324.619 kor. 32 fill. A mult esztendő ugyanezen szakában befolyt összegnél az idei összeg 60%-al nagyobb.

(Róma, a virágos város.) Hiába, Itália két éve alatt egészen másképpen formálódik át május hava, mint például nálunk, Májusban ez örök város képe szinte hétről-hétre változik a sok nyíló virágtól, a citromfák, mirtuszok, babérfák és rózsák sokaságától. De különösen a monte Pincino kelet felé néző virágpompájával és az ember úgy érzi itt magát, mintha legalább is Firenzében, a virágok

városában lenne. Itt különösen sok a rózsák s mindenütt, amerre a szem csak ellát, a rózsák különféle színvegyületei tárul eléje. Ezek a rózsák valamennyien lugasszerűen valának ültetve vagy felfuttatva magas pineákra és pálmáakra s egy-egy ilyen fán száz meg száz rózsák, tömött, illatos, nemes rózsák pompáznak. Ez egy valóságos rózsáskert. Azonban, ha jól szemügyre vesszük azt a jelenséget, hogy a Pincinoban tulajdonképpen mikor is jutnak a virágok hetébe, akkor meg kell állapodnunk azon időjárásban, május közepében, mikor ott az évente szokásos korzót és virágcsatát megtartani szokták. Ez az ünnepség azonban csak az előkelőségé, amelyen az uralkodóház is részt szokott venni, de nem a népé. Ennek szintén megvan a maga ünnepe, az articsóka-ünnepe. Ez is olyan virágkorzó-ünnep s egy egész utcát feldisznitnek articsókával. A házak falai, az ablakok, erkélyek és utcai lámpások, valamint a közlekedési eszközök közül: a biciklik, kétkerekű boroshordók, teherkocsik, egyfogatu bérkocsik, mind-mind tele vannak ilyenkor aggatva articsókával. Az ilyen articsóka-ünnep végeztével ki-ki arra törekszik, hogy minél több articsókat szedhessen össze és haza vive, olajba sütve, az ünnepnek emlékeztetére elfogyaszsa. Ime ily módon ünnepel az előkelő és az egyszerű talján.

(A vonatok elektromos világításáról.) A porosz államvasutak összes D vonalain a gázvilágítás mellett villamos világítást is alkalmaznak. A gázcsillárók a szakaszok közepére vannak alkalmazva. A villamos körték pedig az ülések felett jobbra-balra, úgy, hogy kitűnően lehet olvasni ezeken a vasutakon. Az újabb berendezéseknél az állomásokon töltött akkumulátorokat teljesen mellőzik. Az áramfejlesztést a kalauzkocsi tengelyére kapcsolt dinamó végzi, amely a kocsihoz levő akkumulátor-telepeket tölti. Ugy az I., mint a II. osztályú szakaszokban 4-4 hat gyertyás izzólámpát szereltek fel. A hálókocsikban hordozható és felakasztható lámpákat alkalmaznak. A szász államvasutaknál minden egyes kocsi külön külön dinamóval szereltek fel. A kapcsolótábla kezelése igen könnyű és minden kalauzt megtanítanak annak kezelésére. A villamos világítás ilyen berendezése — mint a német szaklapok írják — felette áll az állomásokon tölthető akkumulátoros rendszernek egy gyakorlatilag, mint anyagiilag. Most kísérleteznek arra vonatkozólag, hogy melyik fémfonalas izzólámpát alkalmazzák a vasúti kocsikban. Ezeknek alkalmazása a berendezési költségeket csökkenti, mivel a mostani fényerősséget fél olyan erős dinamóval is előállíthatják, mint aminőt szénszálas izzólámpánál kell beállítani.

FEKETE PÉNTEK.

— AMERIKAI REGÉNY. —

Irtá: THOMAS W. LAWSON.

— Még nem Jim, felelte ő. Megvan a tőzsdéülésem és százezer dollár tőkém. Szeretném azt az érzést még, hogy szabad ember módjára kitombolhatom magam mindaddig, míg egy milliót egészen egyedül össze nem kaparok. Akkor aztán letelepedem nálad édes fiam, kezemet az ekeszarvára teszem és ha akkor utamba kerül egy csinos leány, hajlandó vagyok vele „hely van a legkisebb kunyhóban is” játszani. Bob nevére mondta és én is nevettem. Bobot barátai úgy ismerték, hogy nőgyűlölő. Egyetlen női lény, akár fiatal, vagy öreg, ki Bobbal találkozott, nem tudott varázsának ellentánni és mindegyik érezte azt a gyönyört, melyet minden női szív érez, ha azzal a férfivel találkozik:

A lélek a becsületre hallgat,
A szenvedély csak a szívre —

De Bob ebből mitsem vett észre. A feleségem — kivel három év előtt megesküdtem és két fiatal Randolph tanusította, hogy Blair Katalin és én tudtuk, mi a házasság intézménye — a feleségem tehát gyakran mondta: — Szegény Bob! Ő vak az asszonyok iránt és alighanem egész életén át nem fog látni.

— Különbben is öreg barátom, folytatta nagyon komoly hangon Bob — e mögött egy kis titok lappang, amit mindeztideig nem fedtem fel előtted.

Hogy őszinte legyek, megmondom, én nem vagyok még biztos szám — legalább is nem eléggé biztos a Randolph et Randolph öreg bankház számára. Igen, te könnyen nevezhetsz — te, aki mindig állhatatos és rendíthetetlen voltál, akárcsak az öreg bronzból való Harward lohn az egvetem udvarán — te, aki már

hétfőn reggel egész bizonyosan tudod, mit csinálsz majd szombat este és a közte levő napok alatt és tényleg úgy is teszel. Jim, mióta a tőzsdén vagyok, felfedeztem magamban az öreg délállam játékszenvedélyét, azt a játékszenvedélyt, mely nagyatyámat hazautaztában arra kényszerítette, hogy minden földjét, rabszolgáját — és sokkal több volt neki mindkettőből, mint amennyire szüksége lett volna — tehát mindezt feltegyen egy kártyára, sőt nagyanyám földjeit és rabszolgáit is — és mindezt elveszítette és így a család sorsának egész más fordulatot adott. Tehát ezen játékbacillusok az én véremben is megvannak. És ha ezek elkezdnek harapdálni, csipdesni, akkor mindig szeretnék valamit tenni.

Te Jim — és a nagy barna szemek elkezdtek szikrázni — ha ezek a bacillusok valaha elszabadulnak és feltűkerekednek, akkor nagy dolgok, nagy bajok lesznek a tőzsdén, arról biztosíthatlak!

Bob hátravetette csinos fejét. A finom orrlukak kitágultak, a czimpák reszkettek, mintha csak harcot szimatolnának. Az ajkak egy keveset szétnyíltak és látni engedték a fehér fogak hegyét, a szeme pedig sötétpirosan izzott és azt az érvet keltette az emberben, hogy sötét alagutban egy tüzes szemű lokomotív szeme bukkan fel a hajlásnál.

Kétszer nyertem bepillantást az elmúlt egyetemi évek alatt Bob játékszenvedélytől áthatott lelkületébe. Egyszer nálunk a szobában egy csomó newyorki iskolatárs a poker játéknál a nagy pénz halmazával el akarták ijeszteni egy jó kártyától.

Egy más alkalommal pedig Pequot-házban az egyetemi regatta előestéjén egy csoport Jale-legényi pénzzel és folytonos megjegyzésekkel addig ingerelték, hogy nagy felkiállással — mely jelezte, hogy teljesen elvesztette a higgadságát — belement mindenféle fogadásokba, holott én is megijedtem volna erre, pedig én annyi dollár zsebpénzt kaptam, mint ő czentet.

Halvány, verejtékező arcczal ült és csak

akkor tért magához, amikor a szobát a Jalei ficzkók pénzétől megtisztította.

Ez a két esemény teljesen kikerülte figyelmemet, mert csak jogász-kitörésnek vettem, hiszen ilyen esetben más hasonló forró vérű ifju sem tett volna egyebet.

Amikor azon a napon Bob nekem megmagyarázta, hogy az ő vezetése mellett a Randolph és Randolph czég nem volna biztos kezekben, bevallom, hogy magam is megütköztem és gondolkodóba estem.

Öreg iskolatársamat okos, szellemes, élelmesnek tudtam, de ami fontos és elsősorban megemlítendő — érzékenynek, a becsület mintaképének. Az a bizonyos büszke önéret ő, mely a régi regékönyvekben oly nagy szerepet játszott mindenkor. És nem is tudtam volna elképzelni, hogy valaha képes lett volna rá, vagy az a tudat érlelődne meg benne, hogy tiltott, más, idegen vagyonhoz idegen jogokat formáljon.

De megszoktam már Bobot saját utjaira engedni és így nem erőszakoltam tovább, hogy mint társ a cégbe lépjen.

Öt évvel később ismét nekikészülődtem, hogy Bobnak, öreg bajtársamnak felajánljam a társasímet, mivel igazán szükségét is éreztem, hogy segítségemre legyen. Az elmúlt idő alatt pedig kölcsönös meglepedéssel voltunk egymás iránt. De ekkor valami különös eset jött közbe, egyike azoknak az eseteknek, melyeket Isten az ő kifürkészhetetlen akaratában szokott gyermekei életutjára bocsátani. Arra az életutra, melyet mindaddig az ember beláthatatlan messzeségben egészen egyenesnek, göröngytelennek gondolt, melyet nyugodtan, meglepedve fog beutazni; ezek az események pedig olyanok; hogy ha évek mulva visszagondolunk rájuk, túlhaladják a mi elménket és felfogásunkat.

Julius egyik remek, pompás szombati napján történt, déltájban.

Bob és én már „elpakkoltunk”, hogy mrs. Randolphhoz megyünk a jachtomon, majd pedig lehajózáunk nyugalónkba, Newportba.

(Folyt. köv.)

S Z I N H A Z A K

Szerdán, 1907. június 19. é.

Nemzeti Színház

Zárva

W. kir Operaház

Zárva

Vígyszínház

Béniát.

Enekés bohózat 8 felvonásban
Ira Heitai Jenő.

Bernát Hegedűs
Bernátné Kertész E.
Tunkó Tihanyi
Cicay-Panni Kornai B.
Dr. Cserebuly Góth
Dr. Akos Sarkadi
Karvainó Kiss I.
Wolgemüth Vendrei
Fábornok Szorényi
Fentelci Tanay

Kezdeté fél 8 órakor.

Királyszínház

Göre Gábor Budapesti.

Látványos fővárosi életkép, ének-
és táncjáték, 9 képben. Irtá
Verő György.

Göre Gábor Németh
Lepárdi Ládike Fedák S.
Tsch Arpad Szirmai
Bütyök Elvira Tarnoki L.
Stanczi Szentgyörgy
Franczi Szegedi K.
Kátsa cigány Csizsór
A szanatórium igazgatója Papp
Saroclyás Vágó
Rudi Rátkai
Hangszergyáros Körmendi
A hízelő bohóc Z. Molnár
A cilindros bohóc Tarnai

Kezdeté 8 órakor

Uránia Színház

Zárva

Magyar Színház

A vig özvegy.

Operetta 8 felvonásban. Irták
Leon és Stein. Zenéjét szerzelte
Lehár Ferencz.

Zéta Papp
Valócienne Batizfalvi
Danilovics gróf Ráthonyi
Glavari Hanna Kúry E.
Rosillon Camil Bálint B.
Bogdanovics Abonyi
Sylviane Tallian A.
Praskovia Orlov F.
Kromow Kóváry
Olga a felesége Szentgyörgyi
Raul de St. Briche Bozseréj

Kezdeté fél 8 órakor

Főv. Nyári Színház

A cigánybáró.

Nagy operetta 3 felvonásban.
Jókai után írta Schmitzer Ignác
zenéjét szerzelte Strauss János.

Kezdeté fél 8 órakor

Városligeti Nyári Színház.

A bus özvegy.

Parodisztikus bohózat 8 felvo-
násban Irtá; Feld Mátyás. Zené-
jét: Faragó Jenő versszövegére
szerzelte: Barna László.

Széphegy Róza Láng Etel
Dosztalok Dandiló. Ferenczy K.
Vig Miczi Turesányi O.
Lejár Ferencz Virágh Jenő
Pisztoly Balambér Bihari Béla
Egy tisztességes nő Dobos M.
Szép Tóni Vandori E.
Pinka Dani Szabó Lajos

Kezdeté fél 8 órakor

Apollo színház

(Népszínház-u. 1-3)
Élő szobor. Hódvadászat. Utazás
Southamptonról Fokvárosba. A
gonoszlelvő. A poeta alma.

A nyugati pályaudvari gép-
gyár 45 méteres kéményé-
nek lebontása.

Kezdeté 8 órakor.

ŐS-BUDA VÁRA

Friedmann Adolf igazgató.
Ma kedden, június 18-án.

The Arias

ekvilibristák,

Paul Sándor

miniatűr cirkusz.

Folies Omiqne. UJ! Apénzeslevélhordó
Paule Theisen amerikai tingli-tangli. New-
Yorker comedian four. Les Onras stb.

Moulin Rouge, kinematograf színház szenzációs ké-
pek. Minden est fél 10-kor

FONTAINE LUMINEUSE

Honvédeknek stb. stb.
Belépődíj este 9 óráig 60 fillér, azután 1 korona.
Mérsékelt jegyek minden törszében kaphatók.

A The Cubaus, kubai ének és tánc
kettős június 22-én lép föl.

Cirkusz Beketow

Városliget.

Ma, este háromnegyed 8 órakor.

Nagy fényes előadás

az összes művészek és művésznők felléptével.

SCHMIDT M

szőgyártó, nyerges és bőrdobos
Budapest, VIII., Rákóczi-ut 25. sz.
Ajánlja saját gyártmányú kooszó- és
lovagló-szerszámjait. Mindennemű
utazó és kézi bőröndök, pénz, szivar,
cigaretták stb. tárczáit. — Árjegyzék bé-
rmentve.

! INGYEN !

Párisi Nagy Áruház

Budapest, VII., Rákóczi-ut 38.
képes nagy árjegyzékét
mindenkinek, ki ezt egy levelezőlapon kér

TELEFON 81-01. István-uti TELEFON 81-01.

szanatórium és vizgyógyintézet

Budapest, VII., Hungária-körút 9: szám,
az István-ut torkolatánál.

Legmodernebb berendezést utoljára épült magángyógy-
intézet sebészeti, női és belsődajok részére. — Vizgyógy-
intézet bejáró betegok részére. — Villamos fény-, szén-
sav- és napfürdők, Svéd gyógytornászati. — Röntgen. —
Nagyon mérsékelt árak. — Állandó orvosi felügyelet. —
Kiváló ellátás.

A legkellemesebb otthon.

INGYEN

Adom ezen beszélőgépet (phono-
graph) annak, aki nálam 12 darab

FRIED LAJOS-nál Budapest, Rákóczi-ut 57,
(a Munkácsy-kávéház mellett.)

Császárfürdő

BUDAPESTEN. Nyári és téli
gyógyhely. a magyar irtalmas-
rend tulajdona. Elsőrangú ké-
nes hevívíz gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő,
kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márvány-
fürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivo-
és belégzési kúra. 200 kényelmes lakószoba. Szolid kezelés,
jutányos árak.

Prospektust ingyen és bérmentve küld
Az igazgatóság.

RÓZSATEJ

kiváló telet-ápolószer 2 K
balzsamszappanhoz — 60

OSAN kiváló fog-ápoló
szóvíz 1 K 76 fill.
Fogpor — 88 K.

TANNINGENE

legjobb hajfestőszer 5 kor.

ANTON J. CZERNY, WIEN, XVIII., Carl Ludwigstr. 6. i., Wallfischg. 5
Raktár: gyógyszerárakban, parfümeriákban stb.

Gyorsírás nélkül állást nyerni

nehéz, míg gyorsírónöket állandóan
keresnek. Forduljon **GEREBEN**
gyorsírónöiskolájához Kristóf-tér 2.
Cursus most kezdődik. Németül
tudók kedvezményben részesülnek.

Telefon hívszám: 38-31.

Nem hazafias ember

ki külföldről hozat hang-
szereket, mert

Wagner

Hangszer - Királynál

BUDAPEST, VIII.,

József-körút 13. sz. a

ugyanolyan hangszereket

még **olcsóbb** árban kaphat például:

Kiváló hegedű tokkal vonóval együtt — 10 korona.
Olasz-Mandolin réz-gépezettel — 12
Harmonika orgona-hanggal, iskolával együtt — 8
Fuvolák 1 koronától feljebb.

Arjegyzék ingyen. Telefon: 67-85.

MARGIT GYÓGY FORRÁS

(Margittelep' Beregmogye.)

a gyomor, belek, hughyólyag, s különösen a
légzőszervek hurutos bántalmainál igen jó
hatású még akkor is, ha **vérzések** eseteforog fenn

Megrendelhető: Sészkuty L.-nél Budapesten és a
forrás kezelőségénél Munkácsón.

GIMBALOM

KEDVELOK MIELOTT BARKOL IS
VENNÉNEK KERJENEK ARJEGYZEKET

VARGA ÁRPAD

HANGSZER GYAROSTOL

MAKÓ

Ezüst. Ezüsttárgyak kicsinyben
való árusítása

Bachruch A. cs. és kir. udv. és
kamarai ékszerész
ezüsttárgyára.

IV. ker., Királyi Pál-utca 13 szám.

1903. évi december 1-én, gyári épületében a kicsinyben
való árusítás számára is pazar helyiséget nyitott. (Bejárat
földszint.)

E főnyes helyiségben mindennemű ezüsttárgy (asztal-
éksz, tálak, fényűzési cikkek, óvcszköz stb.) vásárolható.
Rendkívül gazdag választék a legfinomabb kivitelben,
szabott gyári árakon, melyek minden tárgyon láthatóan föl
vannak tüntetve.

WEIGL-FÉLE

KIRÁLY GYÖNGYE

kapható minden elsőrangú kávéházban és kaszinóban.

WEIGL JÓZSEF

bornagykereskedő és termelő Budapest—Szt-Endre.

Iroda és vezérképviselőség: **KÁLLAI JENŐ**
Budapest, Dávid-utca 1. sz.

ZÉRO Tisztaság, egészség!

Szab. higiénikus
klozetvatta.

Végbél
Aranyér
Czukorbetegeknek
Gyermekágyasoknak
Csecsemőknek
Minden tisztaságot sze-
rető embernek feltétlen
szükséges a „Zéro”
használatá mert abszolút
tisztá és kellemes
érzést nyer általa.

Meggátol minden horzsolást és infektíot.
Használatban olcsóbb a papírnál!

Kapható mindenütt:
Zéró szab. vattaárugyár Rpest.
TELEFON 87-02.

Michelstädter Utóda

Óskó Géza

BUDAPEST,

IV., Váci-utca 3. ss.

**Cipő-
különlegességei.**

Aszabottáraka talpba vésva.

A lipcsei Mihálynap-i vásár

a nagy és kiskereskedőkre kezdődik
vasárnap, augusztus hó 25-én
és végződik

vasárnap, szeptember hó 15-én.

A bőrvásár csak szerdán, szept. 11-én nyílik meg s a vásári börze a bőripari szakmából ugyan az nap, d. u. 5-7 óra-
kor tartatik a Blücher-téri új börzeépület nagy termében.

Lipce 1907. június 11.

Lipce város tanácsa.

GUMMI!

Valódi francia és amerikai óvó különlegességek eredeti csomagolásban.

Orvosi ajánlással Feltétlen biztos Gummi és halhólyag. Árak: tucatszámként k. 2, 4, 8, 10, 12, 14. Női óvszer, Pessarrium oelussivum. Mensinga tanár szerint, k. 8-5.

Ujj! Autó vaginal spray! a legbiztosabb s legkényelmesebb női különlegesség. ára k. 15.

Irrigátor, sebfeeszkendő, bidek stb. gyári árak mellett.

Kérje ingyen és bérmentve legujobb árjegyzékemet, zárt borítékban utoktartás mellett.

KELETI J. orvos-sebész mű-
és kőtszer-gyár,
Budapest, IV., Koronaherczeg-utca 17.
(A magy. kir. főposta mellett.) Alapítva 1878.

Midennemű férfi és női nemi betegségek
ugyszintén vér-, bőr-, idegbajok-, bujaker (Syphillis és férfigyengeség impotentia) alapos gyógyítására legjobban ajánljuk

DR. KAJDACSY
v. cs. és kir. ezredorvos és kórházi főorvos
rendelő-intézetét
Budapest, VI., Andrassy-ut 13. sz.
Rendel 9 órától 4-ig és este 7-8-ig. — Levelekre válaszol, gyógyezrekről gondoskodik. Levél útján is biztos siker.

Előnyös alkalom !! Harisnya bevásárlásra !!

Tiszteletteljesen értesítem t. vevőimet és a nagyérdemű közönséget, hogy harisnyraktáramat, mely kizárólag elsőrendű gyártmányokból áll, a ház lerombolása miatt felszámoltam és rendkívül lezártított áron árulom. Ajánlom ezen előnyös alkalma harisnyvásárlásukra fedezésére felhasználni.

Alapítvány 1880. Kiváló tisztelettel

Bérczi D. Sándor
női kézimunka nagyiparos
Budapest, VI., ker., Király-utca 4. szám,
Vidékre kiválasztásra is küldök.

Kényelmes részletfizetésre GRAMMOFONOK, hegedűk, fuvolák, czimbalmok

kaphatók:
Szenási és Kardos ezégnél
Budapest, VII., Rákóczi-ut 86. sz.
Minden grammfonra alkalmas lemezek 400 uj felvétel. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Telefon 83-35,

„THE GRESHAM“

életbiztosító-társaság Londonban
Alapították 1848-ban.
Magyarországi fiók Budapest
V., Ferencc József-tér 5-6.
Saját palotájában.

Vagyon (1906. dec. 31-én) K 223.817.030-68
Érvényben levő biztosításai (tőkeösszeg) — 580.000.000-
Díjtartalék — 218.334.912-87
Biztosított teleknek kifizetett — 515.093.924-85
1905. évi díj (és kamat) — 32.677.080-71
A magyarországi üzlet magyar értékekben elhelyezett díjtartaléka — 25.661.546-08

A magyarországi igazgatótanács:
Gróf Andrássy Géza, v. b. t. t. orsz.-gyűl képviselő, elnök.
Gróf Hatthyágy Jivadár, orsz.-gyűl. képviselő.
Gróf Benyovszky Sándor, orsz.-gyűl. képviselő.
Gróf Haratsonyi Jenő, v. b. t. t. országgy. képviselő.
Simon Jakab, a közélet tanács alelnöke.

Igazgató: Beckett A. Reginald, Csövek Jenő.

Ezen specialista legjobban ajánlható szerfelett gazdag tapasztalatai alapján, melyeket a kórház hángyszervi és bujakeros osztályán való működése alatt számos éven át szerzett.

Dr. FABINYI

specialista nemi bajokban, emerit. kórházi orvos,
gyorsan és alaposan gyógyít bármely régi és makacs titkos betegséget (hugycsőfolyást sebeket, syphillist stb.)
Impotentiát (férfiui gyengeség) még idősebbeknél is meglepő eredménnyel, a rendszeres foglalkozás megzavarása nélkül.

Biztos siker folytán a honorarium utólag is fizethető.
Levelekre díjtalanul válasz. Kiváratra gyógyszerek.

Rendelés: d. e. 9-3-ig és este 6-8-ig.
Budapesten, Erzsébet-körut 12. szám.
Félemlét. — Bejárat a léposónál. — Külön váróterem.

Mire való a DIANA-

sósorszesz?

(A legerősebb sósorszesz a világon.)

1. Hülési fájdalmaknál a test bármely részének masszázására.
2. Kövér uraknak és hölgyeknek — masszázására.
3. Megerőtetésből származó fájdalmaknál — masszázására.
4. Elpuhult és ellustult embereknek — masszázására.
5. Sokat gyalogló, lovaglók, biciklizőknek — masszázására.
6. Sportemberek, vadászok — masszázására.
7. Korpaképződésnél, hajtörésnél, hajhullásnál a fejbőr masszázására.
8. Szellemileg megerőtített egyéneknek — masszázására.
9. Akik egész nap talpálnak — masszázására.
10. Bűzös szájleheletnél reggelenként szájböblítésre.
11. A jó fogak állandó ápolására és fehérlítésre.
12. Hajón vagy vonaton való utazásoknál gyakori hányinger, undor, rosszullet, azonnali megszüntetésére, egyszerű szagoltatás által.
13. Fényes arcbőr ápolására a mosdóvizbe való csepegtetés által.
14. Az egész szervezet felhűtésére, üdítésre. Az erek és inak kinyújtására.
15. A szemhéj bedörzsölésére.
16. A lábszár és a karok masszázására.
17. Hát és mell erős bedörzsölésére.
18. Mindenütt, ahol dezinficiáló szer szükséges.
19. Arcz masszázására.
20. Láb- és kézrandulásnál masszázására.
21. A nyakszirt bedörzsölésére.
22. Az inak és erek fájdalmainak megszüntetésére.
23. A has és gyomor masszázására.
24. A reumatikus és köszvényes bántalmaknál fájdalomcsillapító bedörzsölő szer.

Első segítség a házban !!

Igen kellemes hatása van!
Hatása: Fájdalomcsillapító, hűsítő, edző, erősítő, dezinficiáló, üdítő és frissítő.
Mindenütt kapható az egész országban.

Egyedüli készítő:

ERÉNYI BÉLA gyógyszerész

Budapest, Károly-körut 5.
(Postán legkevesebb 6 üveg szállítható utánvétel mellett.)
Minden üvegnek plombálva kell lenni.

Egy üveg DIANA-sósorszesz	Egy nagy üveg Diana-sósorszesz	Egy legn. üveg Diana-sósorszesz
40 fillér	1.- korona	2.- korona

Vigyázzon jól az utánzatokra, mert csak az a valódi, amely üvegen látható feltűnően e két szó:
DIANA-SOSBORSZESZ

MAGYAR KIRALYI ÁLLAMVASUTAK.

Budapest k. p. u. — Bicske és Budapest k. p. u. — Gödöllő — Hatvan között közlekedő személyszállító vonatok menetrendje, Érvényes 1907. május hó 1-től.

I. Budapest k. p. u. — Bicske.

Állomások	Szv. 28 I.-III.	Gyv. 1302 I.-II.	Szv. 10 I.-III.	Gyv. 1002 I.-II.	Szv. 1006 I.-III.	Gyv. 2 I.-II.	Szv. 18 I.-III.	Szv. 8 I.-III.	Szv. 24 I.-III.	Gyv. 1804 I.-II.	Gyv. 4 I.-II.	Szv. 20 I.-II.	Gyv. 1902 I.-II.	Vv. 1022 I.-III.	Szv. 22 I.-III.	Gyv. 6 I.-III.	Gyv. 1004 I.-II.	Szv. 16 I.-III.	Szv. 1912 I.-III.	Szv. 1306 I.-III.	Szv. 12* I.-III.	Szv. 1008 I.-III.
ind. Budapest k. p. u.	615	730	735	750	820	930	1205	1290	1295	150	210	225	300	325	430	510	655	710	900	940	1080	1045
↓ Budapest-Ferencváros	627	747	752	767	837	947	1222	1307	1312	206	266	281	356	381	486	566	711	901	941	1081	1046	
érk. Budapest-Kelenföld	639	759	764	779	849	959	1232	1317	1322	218	278	293	368	393	498	578	723	913	953	1093	1058	
ind. Kamaraerdő	—	747	752	767	837	947	1222	1307	1312	206	266	281	356	381	486	566	711	901	941	1081	1046	
↓ Budaörs	—	759	764	779	849	959	1232	1317	1322	218	278	293	368	393	498	578	723	913	953	1093	1058	
↓ Törökbálint	—	771	776	791	861	971	1242	1327	1332	230	290	305	380	405	510	590	735	925	965	1105	1070	
↓ Torbágy	—	783	788	803	873	983	1252	1337	1342	242	302	317	392	417	522	602	747	937	977	1117	1082	
↓ Herezeghalom	—	795	800	815	885	995	1262	1347	1352	254	314	329	404	429	534	614	759	949	989	1129	1094	
érk. Bicske	—	823	828	843	913	1023	1272	1357	1362	266	326	341	416	441	546	626	771	961	1001	1141	1106	

* A 12. sz. személyvonatnál az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

II. Bicske — Budapest k. p. u.

Állomások	Szv. 17 I.-III.	Szv. 11** I.-III.	Szv. 1307 I.-III.	Szv. 1911 I.-III.	Szv. 1005** I.-III.	Gyv. 1003 I.-II.	Szv. 13 I.-III.	Gyv. 5 I.-III.	Szv. 27 I.-III.	Szv. 7 I.-III.	Gyv. 1901 I.-II.	Gyv. 1 I.-II.	Szv. 1801 I.-III.	Szv. 19 I.-III.	Szv. 15 I.-III.	Gyv. 8 I.-III.	Szv. 1007 I.-III.	Szv. 21 I.-III.	Gyv. 1001 I.-II.	Szv. 9 I.-III.	Gyv. 1303 I.-II.	Szv. 23 I.-III.
érk. Budapest k. p. u.	615	640	725	740	805	905	920	1000	1085	1245	190	145	210	415	685	710	800	845	915	980	955	1105
↓ Budapest-Ferencváros	627	652	737	752	817	917	932	1012	1097	1257	192	147	212	417	687	712	802	847	917	982	957	1107
ind. Budapest-Kelenföld	639	664	749	764	829	929	944	1024	1109	1269	194	149	214	419	689	714	804	849	919	984	959	1109
érk. Kamaraerdő	651	676	761	776	841	941	956	1036	1121	1281	196	151	216	421	691	716	806	851	921	986	961	1111
↓ Budaörs	663	688	773	788	853	953	968	1048	1133	1293	198	153	218	425	695	720	810	855	925	990	965	1115
↓ Törökbálint	675	700	785	800	865	965	980	1060	1145	1305	200	155	220	431	701	726	816	861	931	996	971	1121
↓ Torbágy	687	712	797	812	877	977	992	1072	1157	1317	202	157	222	433	703	728	818	863	933	998	973	1123
↓ Herezeghalom	699	724	809	824	889	989	1004	1084	1169	1329	204	159	224	435	705	730	820	865	935	1000	975	1125
ind. Bicske	711	736	821	836	899	999	1014	1094	1179	1339	206	161	226	437	707	732	822	867	937	1002	977	1127

* A II. és 1905. sz. személyvonatoknál az egy utra szóló szomszédos forgalmu menetjegyek érvénytelenek.

I. Budapest k. p. u. — Hatvan.

Állomások	Szv. 816 I.-III.	Gyv. 1502 I.-II.	Gyv. 802 I.-II.	Gyv. 402 I.-II.	Szv. 818 I.-III.	Szv. 1503 I.-III.	Szv. 408 I.-III.	Szv. 808 I.-III.	Szv. 810 I.-III.	Szv. 320 I.-III.	Gyv. 404 I.-II.	Szv. 812 I.-III.	Szv. 326 I.-III.	Gyv. 804 I.-II.	Szv. 322 I.-III.	Szv. 808 I.-III.	Szv. 314 I.-III.	Szv. 830 I.-III.	Szv. 324 I.-III.	Szv. 1510 I.-III.	Szv. 406 I.-III.	Gyv. 1506 I.-II.	Vv. 828 I.-III.
érk. Budapest k. p. u.	615	700	715	740	745	810	835	920	1235	190	215	225	250	380	520	535	625	700	815	845	940	1100	1110
↓ Kőbánya felső p. u.	615	700	715	740	745	810	835	920	1235	190	215	225	250	380	520	535	625	700	815	845	940	1100	1110
↓ Rákóc	627	712	727	752	757	822	847	932	1247	192	217	227	252	382	522	537	637	712	827	857	952	1112	1122
↓ Rákócskeresztúr	639	724	739	764	769	834	859	944	1259	194	219	229	254	384	524	539	649	724	839	869	964	1124	1134
↓ Rákócsliget 10. sz. Őrház	651	736	751	776	781	846	871	956	1271	196	221	231	256	386	526	541	651	726	841	871	966	1126	1136
↓ Rákócscsaba	663	748	763	788	793	858	883	968	1283	198	223	233	258	388	528	543	653	728	843	873	968	1128	1138
↓ Pécel	675	760	775	800	805	870	895	980	1295	200	225	235	260	390	530	545	655	730	845	875	970	1130	1140
↓ Isaszeg	687	772	787	812	817	882	907	992	1307	202	227	237	262	392	532	547	657	732	847	877	972	1132	1142
↓ Gödöllői méhész. gazd.	700	785	800	825	830	895	920	1005	1319	204	229	239	264	394	534	549	659	734	849	879	974	1134	1144
ind. Gödöllő	712	797	812	837	842	907	932	1017	1331	206	231	241	266	396	536	551	661	736	851	881	976	1136	1146
érk. Máriahegy	724	809	824	849	854	919	944	1029	1343	208	233	243	268	398	538	553	663	738	853	883	978	1138	1148
↓ Máriahegyi kolostor 32. sz. Őrház	736	821	836	861	866	931	956	1041	1355	210	235	245	270	400	540	555	665	740	855	885	980	1140	1150
↓ Bag 35/a sz. Őrház	748	833	848	873	878	943	968	1053	1367	212	237	247	272	402	542	557	667	742	857	887	982	1142	1152
ind. Aszód	760	845	860	885	890	955	980	1065	1379	214	239	249	274	404	544	559	669	744	859	889	984	1144	1154
↓ Hévízgyörk 39. sz. Őrház	772	857	872	897	902	967	992	1077	1391	216	241	251	276	406	546	561	671	746	861	891	986	1146	1156
↓ Galgahévíz 40. sz. Őrház	784	869	884	909	914	979	1004	1089	1403	218	243	253	278	408	548	563	673	748	863	893	988	1148	1158
↓ Tura	796	881	896	921	926	991	1016	1101	1415	220	245	255	280	410	550	565	675	750	865	895	990	1150	1160
érk. Hatvan	808	893	908	933	938	1003	1028	1113	1427	222	247	257	282	412	552	567	677	752	867	897	992	1152	1162

II. Hatvan — Budapest k. p. u.

Állomások	Vv. 827 I.-III.	Szv. 329 I.-III.	Szv. 405 I.-III.	Gyv. 1505 I.-II.	Szv. 317 I.-III.	Szv. 309 I.-III.	Szv. 1509 I.-III.	Szv. 811 I.-III.	Szv. 307 I.-III.	Szv. 819 I.-III.	Gyv. 301 I.-II.	Gyv. 401 I.-II.	Szv. 813 I.-III.	Szv. 821 I.-III.	Szv. 805 I.-III.	Szv. 825 I.-III.	Szv. 407 I.-III.	Szv. 1507 I.-III.	Gyv. 803 I.-II.	Gyv. 403 I.-II.	Gyv. 1503 I.-II.	Szv. 823 I.-III.	Szv. 815 I.-III.	
érk. Budapest k. p. u.	520	605	620	645	710	735	815	845	945	1210	1242	150	310	540	705	730	810	850	910	955	1020	1050	1120	1130
↓ Kőbánya felső p. u.	532	617	632	657	722	747	827	857	957	1222	1254	162	322	552	717	742	822	862	922	967	1032	1062	1132	1142
↓ Rákóc	544	629	644	669	734	759	839	869	969	1234	1266	174	334	564	729	754	834	874	934	979	1044	1074	1144	1154
↓ Rákócskeresztúr	556	641	656	681	746	771	851	881	981	1246	1278	186	346	576	741	766	846	886	946	991	1056	1086	1156	1166
↓ Rákócsliget 10. sz. Őrház	568	653	668	693	758	783	863	893	993	1258	1290	198	358	588	753	778	858	898	958	1003	1068	1098	1168	1178
↓ Rákócscsaba	580	665	680	705	770	795	875	905	1005	1270	1302	210	370	600	765	790	870	910	970	1015	1080	1110	1180	1190
↓ Pécel	592	677	692	717	782	807	887	917	1017	1282	1314	222	382	612	777	802	882	922	982	1027	1092	1122	1192	1202
↓ Isaszeg	604	689	704	729	794	819	899	929	1029	1294	1326	234	394	624	789	814	894	934	994	1039	1104	1134	1204	1214
↓ Gödöllői méhész. gazd.	616	701	716	741	806	831	911	941	1041	1306	1338	246	406	636	801	826	906	946	1006	1051	11			

A jó szabás

a Koch-féle nagy

siker titka!

- Divatos, könnyű, angol bélés- nélküli sacco-öltöny 50, 40, 36-os K 29.—
- Lüster sacco-öltöny, igen könnyű és kellemes 24.—
- Lüsterkabát irdoi célokra 6.—
- Mosóöltöny 10.—
- Fehér nadrág 6.—
- Tennis-nadrág 9.—
- „Record“ pehely könnyű nyári gummiköpeny, 15 cm széles táskában 21.—

osaltis

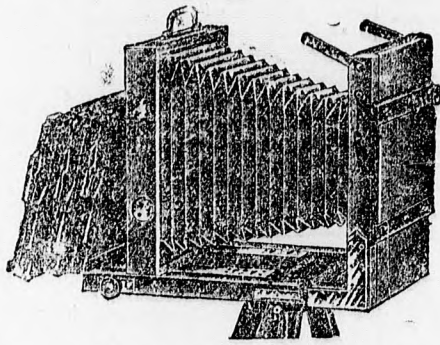
8109

KOCH Testvéreknél,
Budapest, legnagyobb férfi-, fiu- és gyermek-ruha-áruháza
Károly-körút 26.

Aufrecht és Goldschmied cég

fénykép-osztálya

Budapest, VII., Rákóczi-ut 30.

13 X 18 centiméteres
LEMEZNAGYSÁGRA.

13 X 18 centiméteres
LEMEZNAGYSÁGRA.

III-ik számú külön minta.

Állványos kamara,

Ezen készülék igen finom diófából van készítve és csiszolt sárgarézvezetékekkel van ellátva. Kazettabetétek segítségével kisebb méretű felvételek is eszközölhetők rajta. Szerkezete rendkívül szilárd, kettős fémkihuzattal, hajtócsavarral, kúpalku forgatható bőrfalakkal van ellátva. Az objektívdeszka négy irányban eltolható. E készüléket úgy amateurok, mint szakembereknek ajánljuk. A készülék két-részes állvánnyal, teljes felszereléssel, kitűnő aplanatikus lencsével és redőnypillanatzárral, valamint 3 db kettős kazettával lesz szállítva.

Ára 156 kor., havi részlet 7.50 kor.

Ugyanezen készülék jobb objektívvel 186 K, havi részlet 9 K.

Képes fénykép-árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hol keressük a LEGJOBB POWDERT ?

Kérjünk MÜLLER J. L.-féle

Blaha Serail Poudert

BLAHA LUJZA (Baró Spányiné) szimfónia és legkevesebb arcziszor. Valamennyi arczos legjelesebbje egy nappalra, mint eszére, tekintélyek által megvizsgálván, tisztának és tökéletesen ártalmannak találtatott. Mint piperecsikk nélkülözhetetlen, az arczbőrnek a leggyöngédebb tisztséget, újkorú dúséget, csopséget és rozspiri köcsönös.

Egy doboz ára 60 krajczár. Nagyobb doboz ára 1 forint.

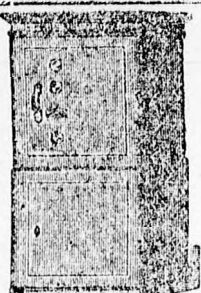
GREME POMPADUR

Osszeköttetésem folytán sikerült a világhírű és ismert határos „Greme Pompadur“ egész eredeti tisztaságban és erejében összeállítanom. És ezen szer, melylyel a hírneves Pompadur asszony egész agg koráig fenn tudta tartani csodaszépségét, anélkül, hogy az egészségének ártott volna. K külön szer jóval felülmúl minden eddigi ement gyártmányt. „Greme Pompadur“ este és reggel alkalmazatik. arcot és kezét bedörzsölve aztán egy kissé behinteni a „Poudert de Serail“-jal.

Egy tégely ára 1,60 frt. Egy tégely ára 1,60 frt.

MÜLLER J. L.

Budapest, IV., Koronaheczeg-u. 2. Az országban mindenütt kapható.

Pénzszekrények

egy darabból álló köpenybol legelőnyösebben beszerezhetők.

BECHER ÉS HILDESHEIM

cég pénzszekrénygyártalmak és trezorépítőművészetnek magyarországi vezérképviseletének:

NEY és EPSTEIN cégé, BUDAPEST, VI., Prámainyózi-ut 4.

Képviselek minden városban keresetnek. ÁRJEJYZÉK ÉS TERVEK DÍJMENTESEN. Négl szerkezetüket eszerelepon átveszünk.

Mielőtt butort

vásárol, tekintse meg a Beraktározási vállalat olcsóságait, hol a visszamaradt tárgyak rendkívül olcsón eladtnak. Ugyanott elvállalnak butort beraktározásra s kívánatra 8% kamat mellett előleg is adatik. Beraktározási vállalat (Zöldfa-utca) most Veress Pálné-utca 112 sz. 26566.

Most jelent meg! Ujdonság!

A nemi probléma (Sexuális pedagogia).

Gyakorlati tanácsok az erkölcsös nevelésre és a korai érzékiség leküzdésére.

Tanfőiak és szülők részére írta KEMÉNY FERENC

Az érzékiség elleni küzdelem könyve. — A legmodernebb és legaktuálisabb probléma. — A felvilágosítás kérdése. — Merész, szókimondó, úttörő munka.

Ára 1 korona.

Kiadja: LAMPEL R. KÖNYVKERESKEDÉSE (Wodianer F. és Fiai) részvénytársaság, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 21. szám.

Kapható minden könyvkereskedésben.

„AZ ANKER“

Élet- és járadék biztosító társaság

Magyarországi vezérképviselet:

BUDAPEST, VI., DEAK-TER 6. SZ. (ANKER-UDVAR., ALAPITTATOTT 1858.

(Vagyon 1905 év végén. 1906-ban B.) osztalékterv szerint

168.5 millió korona melyből Magyarországon 23 1/2 millió korona

van elhelyezve. a befizetett díjak arányában az évi díj 30 százaléka emelkedő nyeresémvosztalék fizetett ki készpénzben

Olcsó díjak. — Méltányos feltételek.

Előnyös vegyes és gyermekbiztosítások.

Prospectus kívánatra ingyen.

Dr. FÜREDI

v. kórházi főorvos, katonai, megyei és ker. pénztári főorvos, a medjíai-rend lovagja stb.

Titkos betegségek

minden neme, impotentia, nemi és női bajok, legképzettebb specialistája, rendel: 9-től 4-ig és este 7-től 8-ig.

BUDAPEST, Kerepesi-ut 60. sz.

Vegyi és görösi vizsgálat mellett, levél után is biztos gyógy siker. Mérsékelt díj.

E hirdetéselt rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

KIS HIRDETÉSEK

E hirdetéselt rovatban minden szó egyszerű beiktatása közönséges petit betűkből 4 fillérrel, kompakt betűkből szedve 6 fillérrel fizetendő

Pénzszekrények
használtak és újak, rendkívül olcsó áron kaphatók a budapesti pénzszekrényraktárban. Budapest, V., Bálvány-utca 6/C. 286

Ideges és gyengétehetségű gyermekek nálam szakszerű oktatást és teljes ellátást nyernek. **Kelemen Ignác** gyógynevelő, Budapest, VII., István-út 29. 26431

Aki pályáján boldognul akar és ebben iskolai képzettség hiánya akadályozza, forduljon bizalommal hozzám, ki fényes sikerrel előkészítem érettségi, önkéntesi és bármely osztályvizsgára. **GOITEIN KALMÁN**, Mátyás-tér 17. sz. 276

Cseresnye
nagyszemű, kemény, ropogós, 5 kilós postakosaraként úgy befőzésre, mint csemegének 3 koronáért, pöszmétek 2 koronáért szállít Rottmann és Keller szállótelepe Kiskunhalas.

Teljes biztosíték
mellett 100,000 korona költséget keresek nagy vállalatokhoz. Ajánlatok **K. I.** jelleg alatt a kiadónivalalba küldendők. 26335

Pénzkölcsönök
megszerzésére legjobban ajánlható **Barabás Lajos** kölcsönkivitel cég Budapest Rottenbiller-utca 4. (Válaszbélyeg). Közvetít tisztviselő személy és tárczahitel, állami, közigazgatási és magán tisztviselőnek, kereskedők és önálló iparosoknak előlegeket értékpapirokra, betéblázasra II. III.-ik helyre és nyugdíjakra valamint lakbérkölcsönöket, továbbá zálogcédulákra is stb.

Előszobába való
láda, antik stílusban, dusan faragott, olcsón eladó IX. Bokréta-utca 8. sz. 2644

Egy teljesen jó karban lévő **Höcker** féle magas nyomású 16 ló erős gépezet eladó. Megtekinthető üzemből. Aradi-utca 8.

Zongora,
kevésbé használt, mahagoni, remek hang, három pedálos, keresztúros, híres gyártmány, majdnem új, olcsón kapható. Ugyanott új zongorák és pianók különböző híres gyártmányok (helyiségváltoztatás miatt) leszállított árban kaphatók 10 évi jótállás mellett. Zongorák kölcsön kaphatók. Javítások és hangolások szakszerűen eszközöltek. **Zetter és Winkelmann** udv. zongoragyár főraktárában Váci-utca 26. sarkán, bejárat Párisi-utca 2. (félelelet.) A címre tessék jól ügyelni. 26401

Eladó
Tökaj-Hegyalján, Tolcsván, 20 kataszt, hold termőszőlő, szüretelő, felszereléssel, pincével, borkészlettel jutányos áron. Tudakozódhani közvetítő nélkül dr. Tóth Elek tulajdonosnál, Tolcsván, Válaszbélyeg.

Polgári iskolai
reáliskolai és gimnázium vizsgákra legrövidebb idő alatt legjobb sikerrel előkészít "Tanár" Budapest, Csömöri-út 8. I. em. 3. 26332

Gőzcséplőkészletek
használt, azonban kifogástalan gyári javítással, esetleg csereüzletek útján, minden nagyságban, legelőnyösebben beszerezhető **Szűcs Odón** cégnél Baján. 26415

Bérmálási
ajándékul legajánlatosabb s legcélszerűbb, ha arany, ezüst vagy ékszerárut vásárolunk. E cikkeknek legmegbízhatóbb beszerzési forrása a már 28 év óta fennálló **Kohn Ede** és társa utóda cég, Városház-utca 6. (a volt Granátos-utca). 26442

Kelebián,
közel a vasút állomáshoz 15 hold szőlőtelep, lakó és melléképületekkel eladó. Cím: **Szabadka, I. kör 335. sz.** 26541

Alkalmi vétel.
Butorok, visszamaradt szőnyegek, kényserítő körülmények miatt eladók: mahagoni hálószoba 180 ft., íróasztal könyvszekrény, nyel, olajfestmények 2 ft., nagy perzsaszőnyegek, lámpák, 3 águ villany 14 ft., Árverési butoreladás. Dob-utca és Holló-utcai sarkon. 26616

Ropogós,
csongorádi cseresnyét, első rendűt, befőzésre és csemegének, nagyszeműeket, különböző színűeket. postakosaránként 3 koronáért szállít **Szabó** gyümölcskivitel **Csongrádról.** 5361

Borosbordók,
ujak és keveset használtak, semminemű javítást nem igényelők, rögtön tölthetők, minden nagyságban és mennyiségben, ugyancsak ajtós ászokbordók, legolcsóbban kaphatók **Klein Mór** bor- és hordónagykereskedőnél, Budapest, VII., Rombach-utca 8. sz. 41447

Zálogcédulákat,
brilliantokat aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban veszek. Brillantokért többet fizetek, mint utonnan kerültek. **SCHILLER IZIDOR**, Sip-utca 8. 26316

Urasági
butorokat, szőnyegek, csillárokat és legjelesebb berendezéseket (gyárat és üzleteket is) veszek és eladok. Nagy Endre, VI., Házár-utca 3. (a Váci-körút mellett). Gyönyörű választék a legfinomabb modern és stílusos matt és fényezett mahagoni plisander vagy másfajta háló, ebédlő, uri szoba és szalonbutorokban. Rézhálószobák, börgarnitúrák és kárpitosfélékben Perzsa, smyrna és más szőnyegekben és függönyökben, modern bronzcsillárokból, gaz, vilamos stb.-hez. 26597

Butor:
Urasági lakberendezések háló-, ebédlő- és szalonberendezések, kiváló minőségben olcsón kaphatók **Földes B.** butortelepén, Kertész-út. 43. Király-utcai sarokházban. 970

Építkezéseket!
Gyárak lakóházak tervezését, felépítését, átalakítását bárhol előnyösen elvállalja, tehermentes elveket törlesztésre felépíti. Építési tanácsokkal szolgál **Borsody** építésiroda Bpest, Rákóczi-út 71. 782

Vigyázzon,
ha meghűlt és vásároljon valódi Réthy-féle cukorkát 60 fillérért. 25271 sz

Pénzkölcsönt
budapesti és környékbeli, házakra, telkekre, építkezésekre, örökségekre, vidéki földbirtokokra. Tisztviselő-kölcsönöket 5-15 évi amortizációra. Személyhitel minden állású egyénnek kezessé nélkül, olcsó kamattal, meglevő drága kölcsönöket konvertálók **Általános Hitelforgalmi intézet** Rákóczi-út 86. Válaszbélyeg. Díjazás utólag. 25580

Zöldseggéleket,
tököt, karalábét, cukorkaborsót, kelkáposztát, ugorkát, postakosaránként, vegyesen 3 koronáért szállít **Szabó** könyvhagyterésze. 5311: ádról. 5361

Fénykép-készítőket
objektív veszt, elad, cserél híres Appalo. Leveszték egyedül-elárultó helye. **HATSCHKEK EMIL** Andrássy-út 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38. Alapított 1877. Sokkal olcsóbb, mint mászlet-fizetésre.

Zálogcédulákat,
brilliantokat, aranyat, ezüstöt, gyöngyöket és ékszereket legmagasabb árban veszek. Brillantokért többet fizetek, mint utonnan kerültek. **SCHILLER IZIDOR**, Sip-utca 8. 26316

BUTOR

Fa, vas, réz és kárpított butorok, valamint kézzel és villanyos csillárok, legjobb minőségben, rendkívül olcsó áron készpénzért vagy részletfizetésre kaphatók **Basch Soma** butorraktára, r. m. Budapest, VI., Kertész-utca 50. sz. (Király-utca sarkán)

15 korona
3 maradék férfiruha szövet.
szürke, barna és drapp, a maradékok 3 métersek 3 férfiruha elegendő, szétküldi utánvétellel
Az Orsz. Postát. Áruház.
Budapest,
Rottenbiller-ú. 4. sz.
Minták nem küldetnek.

The Berlitz School
nyelviskola, Erzsébet-körút 15. St.-Louis 1904. és Lütich 1905. Grand Prix. Francia, angol, olasz, orosz, német, magyar, szerb, horvát és román nyelvek tanítása felnőtteknek (urak és hölgyek, hölgyek külön is) az illető nemzetiségi tanárok által. Berlitz módszere szerint az első leckétől fogva a tanulóval csupán a megtanulandó nyelven beszélnek és csak azt hallja. Más tanítókkal, vagy intézetekkel semminemű összeköttetésben nem állunk. Prospektusok ingyen és bérmentve, beiratás minden időben. Fordítások eszközöltek. 133

Balaton Berényben
„Magyar-Tenger” szállodában penzió fürdővel 6 korona naponként. Családoknak nagyobb ármérséklés. Gallovich.

Mérnöki műszereket
vesz, elad, cserél, lejtőrök, Planimeter, Teleskop, Goertz-Zeiss-Triaderstb. **HATSCHKEK EMIL** Andrássy-út 13. Fiókja: Erzsébet-körút 38.

500 koronát
fizetnek annak, ki a **Barilla** fogvízének használata mellett — üvege 76 fillér — valaha ismét fogfájást kap vagy szája büszlik (franco küldéssel külön 95 fill.) **Barilla-Winkler Ede** Wien 191. Sommergasse 1. Főraktár Budapest, Török I Király-ú. 12., Andrássy-út 29. sz. Dr. Egger Váci-körút 17. sz. — Kapható minden gyógyszertárban. Csakis „Barilla fogvíz” kérésre. Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. 375

Ki a YES-OUI-SI
című lapot megrendeli, jászva minden megrendelés nélkül és önállóan az angol és francia nyelveket alaposan megtanulhatja. Előfizetési ár negyedevenként minden kiadásra 5 korona. Megrendeléseket elfogad és megtartványozásokat küld a kiadóhivatal Budapest, Andrássy-út 97. szám.

BUTOR

részletfizetésre vagy meghatározott időre szóló árak és legkedvezőbb fizetési feltételek mellett. Polvígostással szolgál **Liszt István** butorraktárában. Több mint 500 képpel ellátott árjegyzéket hátkéne 60 fillér ellen franko elküldjük

Alkalmi zongoravétel
rövid **Bösendorfer-Ehrbar** kiváló mesterek gyártmányai olcsón eladók **Uj zongora egész rövid 260 ft. Pianino 180 ft.**

Reményi
hangszer-telepén Budapest, Király-ú. 58. szám. 9

Gyorsírás!! Gépirás
Magyar és német kereskedelmi levelező gyorsírás, parlamenti gyorsírás, Előkészítő gyorsírás tanári államvizsgára, helyesírás, könyvvitel, kereskedelmi levelező tanfolyamok. Gépirás az összes használatban levő írógéprendszereken. — A tanfolyamok vizsgálatai a parlamenti gyorsírás főnökének elnöklése alatt, parlamenti gyorsírás tanárok bizottsága előtt tartatnak meg és közérve-nyességgel bíró oklevéllel kapcsolatosak. Az egyetilet végzett növendéket díjtalanul helyezi el. Beiratkozni és telefonon kérdőzöködni lehet az „Országos Női Gyorsíróegyesület elnökségénél VII., Kazinczy-utca 3. sz. I. em. Telefon 24-47.

3 uj szó...
Altvater
Gessler
Budapest
TELEFON: 82-45.
X., Felső vaspálya-utca 33.

BUTOR

új és használt modern háló-, ebédlő-, uri-szoba és szalonberendezéseket, perzsaszőnyegekkel veszünk és eladunk.

GROSZ SÁNDOR és társa
Budapest, Liszt Ferenc-tér 11, ez előtt Gyár-utca 2.
Az orsz. zeneakadémiaival szembe.
TELEFON 14-09

Az ATHENAEUM r.-társ. : könyvkiadóhivatalában : (Budapest, VII., Rákóczi-út 54. szám) megjelent:

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.
Bevezetésül a hivatalos iskolai helyesírás újításai. Összeállította **SIMONYI ZSIGMOND.** = (Ára 20 fillér.) =

HELYESÍRÁSI SZÓTÁR.
Összeállította **SIMONYI ZSIGMOND.** (Egy lapon, falitábla alakjában.) (Ára 12 fill.)

Kapható a kiadóhivatalban, valamint minden hazai könyvkereskedésben. =

BUTOROK

háló-, ebédlő-, szalonberendezések, továbbá uriszoba, íróda berendezések, réz- és mahagoni butorok, szőnyegek és függönyök valódi angol börgarnitúrák eladása és vétele.

Wechsler Károlyné
VII., Király-utca 23. szám I. emelet 265
Kazinczy-utca sark.

Különleges vállalat **keményítő-gyárak**

berendezésére és átalakítására **W. H. Uhlend** k. f. sz. **Leipzig-G.**
Szállít mindenféle gépeket és készülékeket a teljes keményítő-iparhoz saját kitérő szerkezetben és olcsó áron. — Prospektus ingyen. —

Bőrszékkipar

bőrszék- és bőrfaragás.

KENDI ANTAL
Budapest, IV., Károly-utca 2

az evangélikus iskolaépületben. Nagy raktár valódi bőrszék- és karosszékben, jóval olcsóbb árban, mint eddig.

Használt szék-átalakítás bőrszék- és karosszék-árakban. Legolcsóbb bőrszék- és állványok.

Urasági butor

Eladok és veszek: mahagoni hálószobákat, ebédlőket, szalonokat, rézbutorokat, zongorákat, perzsa és szmírna szőnyegek, függönyöket, tüveg- és bronzcsillárokat, petroleum-lámpákat, bronzszobrokat, olasz faragványokat, képeket, olajfestményeket, teljes lakberendezéseket, üzlet berendezéseket.

Nagy és Fia

Állandó nagy lakberendezési kiállítás!
IV., Semmelweis-(Ujvilág)-utca 21., kapubejárat. Az egész házban. Telefon 17-77.

Fióküzlet nincsen. 26618